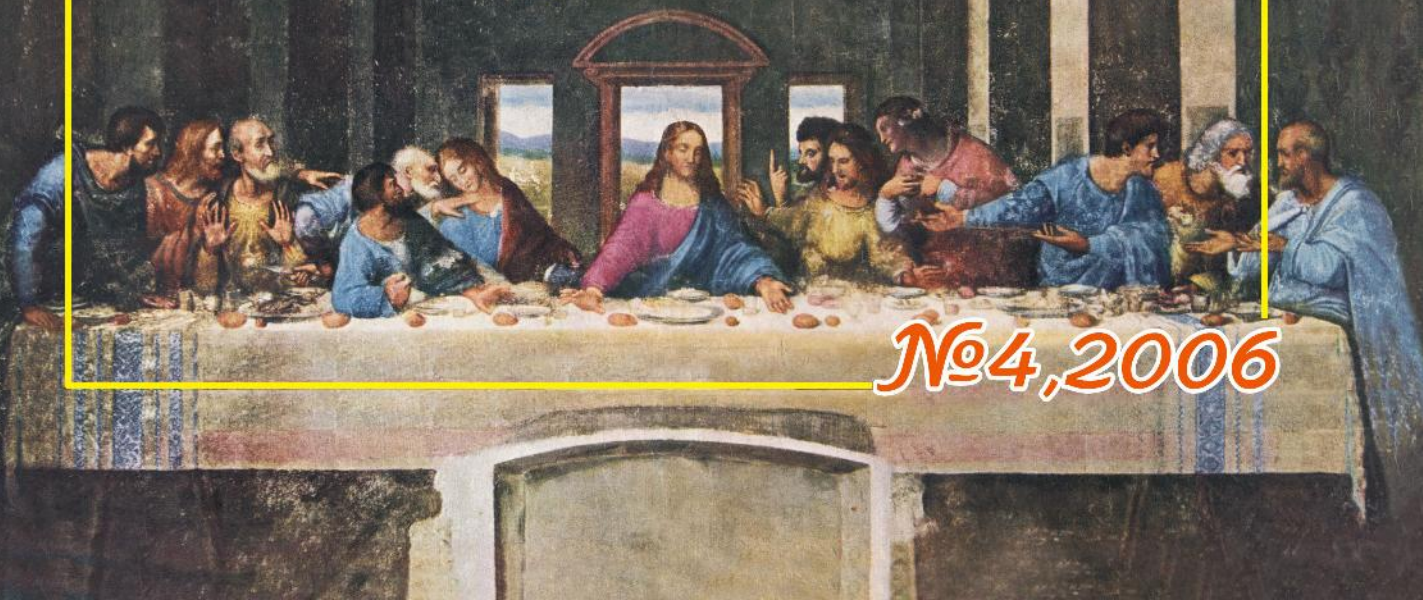

БЛАГОВІСНИК

Тема номера:
"Щоб були всі єдині"

№4, 2006

Я дякую Богу

Я дякую Богу за серце гаряче у грудях,
За чисте сумління і чисту прабатьківську кров,
Я дякую Богу за очі, з народження зрячі,
За те, що в душі розквітає братерська любов.

Я дякую Богу за сонячне тепле проміння,
За маки червоні на схилах козацьких степів.
Я дякую Богу, що стали ми тим поколінням,
Яке відродило духовність і віру батьків.

Я дякую Богу за поклик духовної волі,
За дар і натхнення творити у світі красу.
Я дякую Богу за щедре колосся у полі,
За зорі вечірні, за мир, за ранкову росу.

Я дякую Богу за долю моєї країни,
Яку не зламали ні війни, ні голод, ні зло.
За рід наш прекрасний, що може піднятись з руїни,
Що вміє прощати, яким би життя не було.

Я дякую Богу, що щастям навчив дорожити,
Омріяну волю, як скарб найдорожчий, послав.
Я дякую Богу за сині волошки у житі —
Як неба шматочки у наших просторах серцях.

Я дякую Богу за хліба скоринку духмяну —
Це символ любові моїх земляків до землі.
За батьківську хату, з дитинства багату піснями,
За ключ журавлиний у тихій небесній імлі.

Я дякую Богу за мужність, терпіння і силу,
За крик немовляти, за вранішній спів солов'я.
Я дякую Богу за посмішку кожному щасливу,
Щоб стала щасливою з Богом Вітчизна моя.

Я дякую Богу за світле Його воскресіння,
За істинне Слово, за приклад любові й добра.
Я дякую Богу за рідну свою Україну —
Щоб милість Господня навіки над нею була.

Лариса КОЗИНЮК

* * *

Не хлібом єдиним живемо,
А словом щоденним Господнім.
У вічних рядках «Одкровення» —
Учора і завтра, й сьогодні.

Не хлібом єдиним. Не хлібом,
Що колосом хилиться в полі...
Не золотом щирим і сріблом,
А Світлом Господньої волі.

Не хлібом єдиним — Любов'ю,
Що в серці розбитім — по вінця.
Бо в тяжкім двобої з собою
Впадемо смиренно на лица

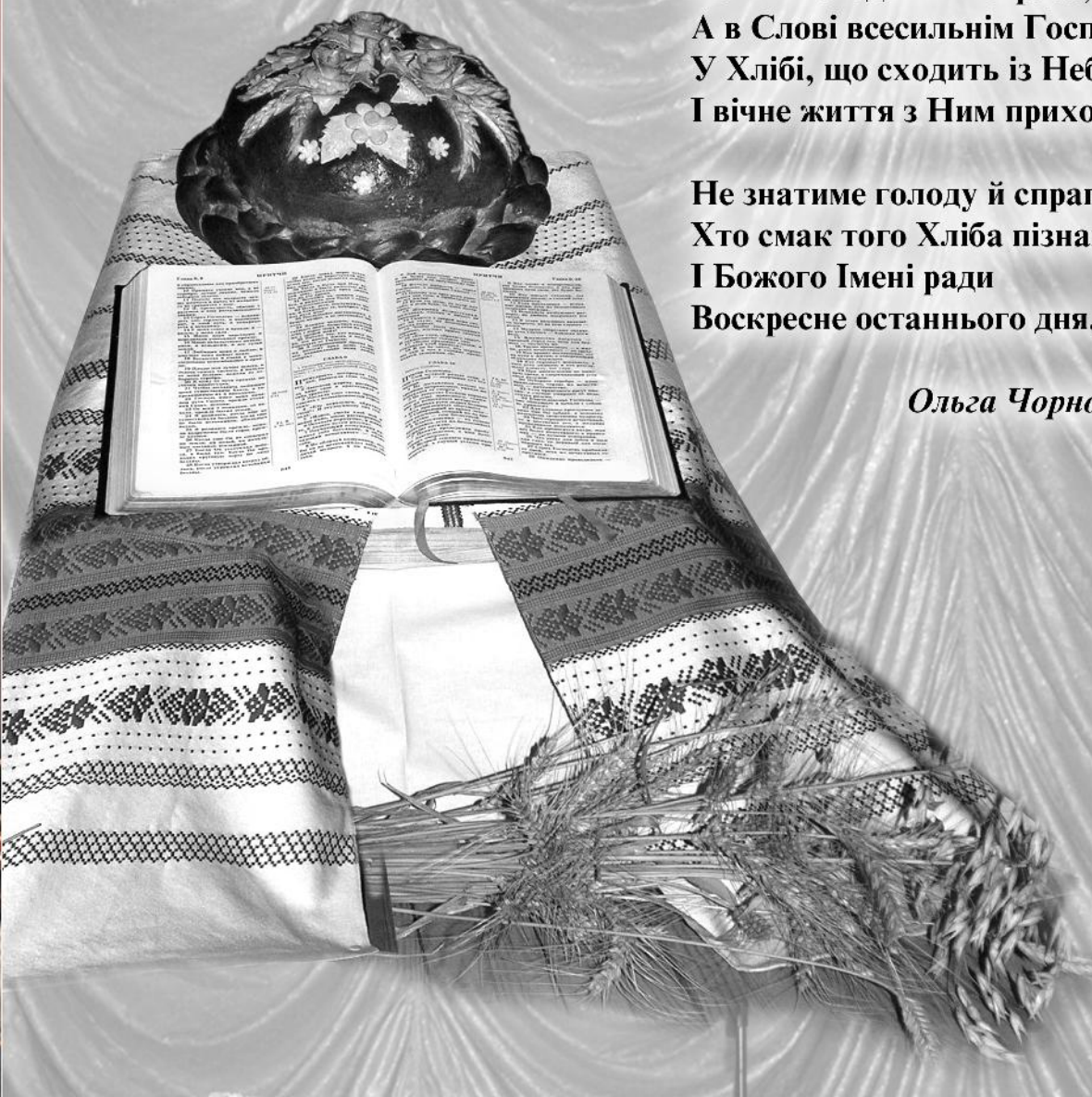

І скажем: «Господь мій і Бог мій,
Душа моя вибрала Світло!
Обріж її віття засохлі,
Щоб в Силі Твоїй вона квітла».

Не в хлібі єдинім потреба,
А в Слові всесильнім Господнім
У Хлібі, що сходить із Неба,
І вічне життя з Ним приходить.

Не знатиме голоду й спраги.
Хто смак того Хліба пізнав,
І Божого Імені ради
Воскресне останнього дня.

Ольга Черномаз

БЛАГОВІСНИК

№ 4 (54) 2006

жовтень-грудень

Журнал виходить
щоквартально

Видання Церкви християн віри євангельської України

Редколегія журналу:

М. Паночко
М. Синюк
В. Онищук
Є. Мельничук
Є. Абрамович

Головний редактор:
Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:
Журнал «Благовісник»,
вул. Вороніхіна, 14а,
м. Луцьк, 43020

Телефони: (0332) 78-99-85
(03322) 544-06

Факс: (0332) 78-97-98

E-mail: blagovisnyk@yandex.ru

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001

МФО 303440

в КБ «Приватбанку»
м. Луцьк, код 23253886

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:

Василь МАРТИНЮК

Ольга МІЦЕВСЬКА

Юрій ТРОЦЬ

Володимир ШОЛОМ

Анна ЯРУТА

Наталія КОРНІЙЧУК

Представник журналу
в Канаді:

Anatoliy Koren
1764 Dingman Dr.
London, ON, N6N107
Canada

Надруковано:

Релігійне товариство

«Місійна книжкова фабрика
«Християнське життя»

(ВСО ЄХБ), вул. В. Стуса, 3,
м. Луцьк; тел. (0332) 710874

Наклад 3700 примірників

У номері:

О. Шевченко. Чи практичні Божі обітниці	4
А. Безкровний. «Щоб були всі одно»	8
Єдність Святої Трійці	10
Г. Реттінг. Єдність в любові	12
Ю. Вавринюк. Єдність у різноманітності	14
Інтерв'ю з Михайлом Паночко	17
Е. Крістенсон. Однодушна молитва	22
Р. Кухарчук. Відчиняючи двері антихристу	24
М. Чернявський. В головному — любов	26
Августин Блаженний: пілігрим до небесного граду	30
Нас запитують. В якій конфесії спасіння?	33
Я. Пейсті. Як ми прощаємо винуватцям нашим	34
Бог гордим протриває	37
Залишений батьками, та не залишений Богом	40
Б. Уїлкенсон. Істина про душевні рани	42
Звернення Церкви ХВС України	45
Поетична сторінка. Михайло Сташук	46
Перпетуя: подвиг її віри	48
Ю. Троць. Дім молитви у домі злочинців	50
Свідчення. «Раніше Бог мені був не потрібний»	52
Подяка за хліб, за мир, за Україну	54

Художнє оформлення Віктора МОКІЙЧУКА.

Колаж на першій сторінці обкладинки Віктора Мокійчука,
фото на другій, третій та четвертій сторінках Юрія Вавринюка

У номері використані фото Юрія Костюка, Юрія Вавринюка,
Геннадія Андросова та інтернет-ресурсів, зокрема: www.photoline.ru

При передруку посилання на «Благовісник» обов'язкове.

Редакція не завжди поділяє думки авторів матеріалів, що друкуються.

Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

Сторінка редактора

«Я у них, а Ти у Мені, щоб були досконалі в одно, і щоб пізнав світ, що послав Мене Ти...» (Ів. 17:23).

Проблема єдності чи не найболючіша у християнстві, вона була в усі часи. Єдність — наймогутніша зброя Церкви, з допомогою якої вона протистояла натиску диявола, і, разом з тим, — найбільш вразливе її місце. На тему єдності написані томи богословських книг, її використовували у власних інтересах, нею спекулювали, нею торгували, її руйнували. Особливо важливою й актуальною єдність стає тепер, коли світ задихається під агресивною навалю окултизму, всездозволеності, гомосексуалізму, розпусти та зневаження християнських цінностей. Церква зможе протистати цьому лише тоді, коли буде єдиною. Служителі різних християнських конфесій і кожен віруючий зокрема повинні зрозуміти, що тепер головним є не відстоювання своїх конфесійних традицій, власних поглядів чи «батьківської віри», а захист головних біблійних істин. Ми повинні перш за все захищати й втілювати в життя те, що приніс Христос: вчення про спасіння та моральну чистоту. Диявол веде атаку саме на ці фундаментальні істини Христової науки. І часто йому вдається здобути перемогу саме тому, що немає відповідного опору з боку Церкви, яка зайнята внутрішніми «розборами», взаємними звинуваченнями та суперечками, хто святіший та канонічніший. Європа, яка удостоїлася честі першою випробувати велич та благословення християнського вчення, яка мужньо та жертвовно несла Євангелію цілому світові, завдяки якій Слово Боже дійшло до сердець людоджерів та дикунів, ця сама Європа сьогодні впала перед натиском содомського гріха й відкрито відмовилася від християнських цінностей.

Коли Ісус молився в Гефсиманії за єдність народу Божого, Він висловив одну важливу істину — ця єдність потрібна не лише самій Церкві, але й світові: «Щоб світ пізнав, що Ти Мене послав...» Єдність християн повинна бути для світу доказом істинності слів Євангелії! У колишньому Радянському Союзі, коли атеїзм агресивно викорчовував будь-яку віру, ця єдність була зразком, світлом для невіруючих. Не раз вони дивувалися з того, наскільки віруючі дружні між собою, допомагають один одному, мають якусь незрозумілу внутрішню єдність, яка допомагає їм почувати себе своїм у будь-якому середовищі Божих дітей. Як не згадати здивування одного невіруючого керівника колгоспу, члена партії, якому під час відрядження мимоволі довелось бути гостем у віруючій сім'ї. У готелі місць не виявилось, і тоді віруючий шофер запропонував знайти одновірців та попроситися до них на ніч. Коли таких знайшли, цей партієць не міг зрозуміти тієї гостинності, щирості та любові, яку їм виявили зовсім незнайомі люди. І гірко посміхнувся, коли шофер жартома запропонував на другу ніч попроситися до його комуністичних «одновірців». На жаль, сьогодні доводиться спостерігати зовсім інше. Як боляче та соромно буває, коли, свідкуючи комусь про любов Христа, чуєш у відповідь: «Та що ви нам про любов говорите, подивіться, між вами немає згоди. В одному селі по двітри церкви, які здебільшого між собою ворогують». Так, інколи це правда. Гірка правда, яка вигідна лише ворогам Церкви.

«Щоб були досконалі в одно» — молився Христос. Виявляється, без єдності немає досконалості. А без досконалості нам не досягнути Христа. А Він є для нас прикладом. Його молитва до Отця повинна бути нашою молитвою. І тоді, за словами Павла, «чи не досягну я того, чим і Христос Ісус досягнув був мене» (Фил. 3:12).

Чи практичним є те, що Бог пообіцяв Своїм людям на сторінках Священного Писання? Чи насправді це може діяти в моєму житті в усій повноті чи, може, Біблія — це просто історична книга, яку не можна практично застосовувати? Якщо ми до кінця не з'ясуємо ці питання, то ми будемо постійно конфліктувати з Богом і наше серце не зможе відкритися для Нього в усій повноті. Ми часто чуємо в церкві, та й Біблія вчить нас про те, що Бог є, чує мої молитви, відповідає на них, але коли ми підходимо до практичного боку цього питання і про щось просимо в Бога, спираючись на Біблію, в якій написано, що Бог виконує бажання тих, хто боїться Його, але цього не отримуємо, то в серце закрадаються сумніви. Звичайно, в нас є багато бажань, але ж тільки

деякі з них збуваються, а той взагалі не збуваються. Тож є на це якась причина? В чому вона? Чи Бога немає, чи Він не чує моїх молитов, чи мої бажання не угодні Йому?

Тож чи практичні обітниця? Чи діє те, що написано в Біблії?

Тисяча шістсот вісімдесят дев'ять разів у Біблії вжитий сполучник «якщо», який вказує на умову, і якщо ми виконуємо її, Бог зі Свого боку виконує обітниця й благословляє нас. Бог будує Свої стосунки з людьми на основі умов, які Він поставив. Бог зробив твердий вибір — спасти й благословити твое життя. Але вирішальне слово — за тобою, оскільки насильно, без твоєї на це згоди Він не може впроваджувати Свої плани у твое життя. Бог зважає на тебе, чекає від тебе

Олександр ШЕВЧЕНКО

Чи практичні Божі обітниця

рішення, відповіді. Тому кінцевий результат залежить від тебе: чи даси ти Богові право здійснити Його план щодо твого життя, чи ні, чи будеш ти покірний Божим умовам, чи підеш проти Божої волі.

Спілкуючись з так званими віруючими, я переживаю якесь внутрішнє збудження чи навіть опір, коли бачу людину, яка не хоче й пальцем поворушити, щоб чогось досягнути в житті, яка все, так би мовити, звалює на Бога. «О, Бог сильний! О, якщо це Богові треба, то Він зробить! О, якщо Богові угодно, то Він це звершить в моєму житті!» І ти просто не маєш за що зачепитися: все звучить так правильно, так релігійно, так набожно, так благородно, але ти бачиш, що минають роки — і ця людина залишається бездіяльною. Виявляється, що вона просто лінює. Коли я бачу світських людей, спортсменів, співаків, людей, які присвятили своє життя творчості, яких успіхів вони досягають у своїй сфері діяльності, і дивлюся на нашу християнську діяльність — мені дуже страшно й боляче. Ці люди відверто сміються над Богом, але мають в сто разів більші успіхи, ніж ми, люди, які часто хвалимося Богом і визнаємо Божий суверенітет. Дивовижно, але я приходжу до висновку, що якщо християнин не зрозуміє, що він повинен взяти ініціативу у свої руки й почати рухатися, якщо людина не зрозуміє, що неможливо керувати автомобілем, якщо просто сидіти, крутити кермом і просити Божого водіння. Нам треба почати рухатися, і тоді Бог покаже тобі дорогу й допоможе рухатися по ній.

Як же практично можна використати те, що Бог обіцяв чи обіцяє на сторінках Біблії? Апостол Павло пише, що «благочестя корисне на все, бо має обітницю життя теперішнього й майбутнього. Вірне це слово і гідне всякого прийняття!» (1Тим. 4:8-9). Можна боротися за життя, можна боротися за благословення, можна все своє життя витратити на те, щоб чогось досягнути, але Павло своєю духовною проникливістю підкреслює дивовижну духовну істину: якщо ти її побачиш, то виявиш, як багато благословень та благ приходить у твоє життя навіть без твоїх зусиль. Твоє життя буде будуватися, обростати благословеннями, успіхом в усіх сферах. Як саме? Якщо ти будеш благочестивим. Павло виявив, що благочестя корисне на все не тільки у вічному житті, але й у нашому земному житті. Можливо, термін «благочестя» трохи застарілий, можна було б підшукати більш сучасний синонім цього слова. Володимир Даль пояснює це слово як «порядок, пристойність, благопристойність». Цікаво, що ці якості людини мають обітницю від Бога. Благочестя має обітницю. Порядок, пристойність, скромність, послух, поступливість мають

обітницю. Бог за ці риси характеру, які людина в собі виховує й розвиває, нагороджує її, і то дуже щедро. Тобто Бог настільки прихильний до цих чеснот християнина, рис Христових, що Він за них готовий нагороджувати людей.

Раніше я якось не звертав уваги на те, що навіть риси характеру й особливості особистості людини мають такі великі обітници від Бога. Тобто Бог дорого платить за ці якості, які людина в собі розвиває. Подивіться, що говорить Христос: «Блаженні вбогі духом». Та хто їх бачить, цих вбогих духом? Хто помічає тих, хто плаче, лагідних, милостивих, чистих серцем — це найбільш непомітні люди на землі. Ми помічаємо тих, кому зводять пам'ятники, чиї імена відомі, але Бог помічає зовсім інших людей. Якщо на землі за такі поважні справи виписують гонорари, нагороджують орденами, то Бог зовсім по-іншому оцінює й нагороджує людей. «Блаженні вбогі духом, бо їхнє є Царство Небесне. Блаженні засмучені, бо вони будуть утішені. Блаженні лагідні, бо землю впадкують вони». Ні, ти тільки подумай, яка незначна риса характеру — лагідність, і як дорого вона винагороджується Господом! «Блаженні голодні та спрагненні правди, бо вони нагородовані будуть. Блаженні милостиві...» Нинішнє суспільство буквально принижує тих, хто щось там комусь подає чи милостиню кидає. Сильні повинні виживати, а слабкі йти з життя, але Бог помічає людину милостиву, в серці якої співчуття і співпереживання, чия голова сповнена думок, як допомогти бідним, голодним, і Господь говорить, що таку людину Він Сам помилує. «Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога». Саме чисті серцем! Ті, в серці яких немає заздрості, лукавства, розпусних думок, хто зберігає себе від лестоців, від обману, від корупції, навіть внутрішньої. О, як це подобається Господу! Він говорить: «Я дозволю вам бачити Бога! Чисті серцем Бога побачать!» «Блаженні миротворці, бо вони синами Божими стануть. Блаженні вигнані за правду, бо їхнє Царство Небесне». Як же все-таки високо Бог оцінив ці якості людини, і як щедро воздає за них. І знову ж таки це у владі самої людини. Це в її праві володіти чи ні цими благами, які перераховані вище. А блага дійсно-таки достойні: Царство Небесне, земля обітована, помилування від Бога, можливість бачити Боже обличчя й бути синами Божими — це великі обітници. Але Бог зробив Свій вибір — благословляти тих, хто має в собі ці риси й виховує їх у собі. А далі все у твоїх руках. І знову ж таки віра відіграє в цьому головну роль. Якщо немає справедливості, якщо немає відплати, якщо миром править насилля й безвідповідальність, якщо всі ми відходимо в нікуди, то

немає смислу боротися за доброту й правосуддя. Але якщо ми віримо, що Бог кожному воздасть згідно його справ, то серце радіє, невимовна радість сповняє й з'являється бажання боротися. Це дуже важливо — вірити, вірити, вірити в те, що Бог бачить всіх людей і винагороджує кожного за його діла. Ця віра в абсолютну справедливість Всевишнього Бога стає стимулом і бажанням боротися за правду.

Якось я був у дитячому відділенні музею жертв європейського єврейства в Ізраїлі Яд ва-Шем. Коли я побачив фотографії, які свідчать про факти нелюдських знущань та насилля нацистів над дітьми, я подумав: «Як добре, що є Бог, перед Яким буде відповідати і Гітлер, і кожен з цих солдатів, і взагалі кожна людина! Як добре, що є Бог! Я добре, що в кінці вся нечесність, все насилля буде покаране. І вся доброта, все благочестя буде винагороджене, як і сказав апостол Павло: «Недоля та утиск на всяку душу людини, хто чинить зле... а слава, і честь, і мир усякому, хто чинить добре... Бо не дивиться Бог на обличчя!» (Рим.2:9-11).

Все в наших руках, і перед Богом немає аргументів для оправдання себе чи звинувачення інших. Все в твоїх руках перед Богом, все у твоїй владі. Як ти хочеш, так ти і ведеш себе.

Ми хочемо, щоб Бог був прихильний до нас, ми хочемо, щоб благословляв нас. Ми витрачаємо безліч часу для цього. Прослідкуй за своєю молитвою, і ти виявиш, що 90% ти щось просиш. Ти перераховуєш свої потреби, ти плачеш, ти благаєш Бога, ти іноді просиш інших людей допомогти тобі випросити в Бога щось, часто ти постиш. Значить, ти хочеш, щоб всі ці благословення й прихильність Господа прийшли в твоє життя. Але, зауваж, Його навіть просити не треба, Він вже пообіцяв обдарувати, осипати й благословити людину такими великими благами в нинішньому житті й в житті вічному. Тож чи практичні обітниця? Так! Однозначно практичні. Вони приходять в життя людей. В серці Небесного Отця набагато ретельніше, ніж в нашому серці, були враховані всі потреби людей. І безліч Його благодіянь вже звершилося над тобою й сходять на тебе навіть без найменшого прохання про це. Наприклад, Христос сказав, що Бог велить сонцю Своему сходити над злими й добрими і посилає дощ на праведних і неправедних. Господь оточив людей Своїми благодіяннями.

Слово «дар», «дарувати» часто вживається у Біблії. Дар благодаті, дар праведності, дар вічного життя, «дарма виправдуються Його благодаттю», «усяке добре давання та дар досконалий походить згори, від Отця світил, що в Нього нема переміни чи тіні відміни»,

«Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?», «А ми прийняли духа не світу, але Духа, що з Бога, щоб знати про речі, від Бога даровані нам», «Усе, що потрібне для життя та побожності, подала нам Його Божа сила пізнанням Того, Хто покликав нас славою та чеснотою. Через них даровані нам цінні та великі обітниця, щоб ними ви стали учасниками Божої Істоти, утікаючи від пожадливого світового тління». Даровано — це вже зроблено, вже дано нам. І наші життєві ілюзії під поняттям «все» мають на увазі «все, чого ми тільки забажаємо». Але це не так. Тут чітко вказано, що все це для благочестивого способу життя. Бог врахував все, що потрібно нам для життя та благочестя, а не для егоїстичних запитів тіла. Зазвичай, говорячи про можливість отримати щось від Бога, ми все одно маємо свій сокровений список бажань. І, як правило, більшість наших потреб зводяться до матеріального. Але Соломон був дійсно сповнений мудрості, навіть тому, що просив мудрості, а не багатства чи слави. Він розумів перевагу сердечних внутрішніх якостей і здібностей людини над зовнішнім ефектом і блиском царських палат і одягу. Павло підтверджує ту ж істину, що справжнє багатство не вимірюється матеріальними цінностями чи грошима, але міститься у внутрішньому світі людини через пізнання Бога.

За одягом нас тільки зустрічають, але поважають нас за те, що міститься в нашому серці. Чи ти думаєш, що це тільки красномовні фрази Соломона: «Краса то омана, а врода марнота, жінка ж богобоязна вона буде хвалена!» (Пр. 31:30). Всі ми дуже падкі на миловидність, на красу, це дуже впливає на нас. Але мудрий Соломон поклав на терези: з одного боку — миловидність і красу, а з іншого — страх Господній в жінці, в дружині. І виявилось, що жінка богобоязлива переважила, жінка богобоязлива достойна хвали. Не тільки тієї дешевої хвали, коли хвалять за зовнішність. «Хто жінку чеснотну знайде, а ціна її більша від перел». Отож, автор книги Приповістей вибирає жінку саме з такими якостями, оцінюючи її вище від перлів, і надає їй перевагу перед миловидними і красивими. Цими зауваженнями я хочу привести тебе до того, що поняття і погляди на багатство різні, особливо, якщо порівнювати точку зору людини з точкою зору Бога. Бог багатий не вкладами в банку чи дорогоцінними металами, але апостол Павло говорить, що Бог багатий милістю. А в іншому уривку Він говорить, що чим багатий Бог, тим він може збагатити Своїх людей. Він говорить: «А Бог має силу всякою благодаттю вас збагатити, щоб ви, мавши завжди в усьому всілякий

достаток, збагачувалися всяким добрим учинком... щоб усім ви збагачувались на всіляку щирість, яка через нас чинить Богові дяку» (2 Кор. 9:8,11).

Отож, якщо ми говоримо про те, як можна скористатися обітницями Бога, щоб вони здійснилися в нашому житті, то маємо на увазі перш за все цінності духовного характеру. Людина багата всередині, а зовнішнє — це тільки мішура. Світ тепер перебуває в тісній петлі матеріалізму. Наше суспільство до напівсмерті працює на плантаціях жорстокого і ненаситного рабовласника — пана долара. Російський поет Волошин в одному з віршів, описуючи голод, коли на торгу продавалося людське м'ясо, сказав так: «Душа дешевле стала мяса». Боже мій, який жах, як низько ми впали. Сьогодні за декілька тисяч доларів легко вб'ють людину, отримуючи брудні в духовному значенні купюри. А цей вбивця купує блудницю, яка заради цих грошей йде на таку ницість, аби тільки брудний банківський папірець належав їй. І так гроші ходять по землі з рук в руки: та ж сама купюра обманює тих, хто нею володіє. Тому що не люди володіють грошима, а гроші володіють людьми, гроші скуповують рабів для диявола. Тож не обманюйся й не потрапляй в сіті сріблостовства, не будь Юдою. Бога продати неможливо, можна продати тільки себе й свою душу. Виривайся з цих сітей, зрозумій, що далеко не все заховане в матеріальному достатку. Справжні цінності — це духовні цінності, якими багата людина. І тому Бог перш за все багатий духовним багатством і хоче цим благословляти людей. Тому перш ніж осипати Своїх вірних послідовників — Соломона, Йова, Авраама матеріальним благом, Він допоміг їм отримати пізнання про Себе, тому що без цього не можна скористатися чимось Божим. Тому, перш за все, істинне багатство — це не матеріальне багатство, це духовне багатство, те, чим людина може бути багатою всередині.

Розкриваючи тему «Чи практичні обітниця», я хочу зупинитися на чотирьох принципах того, як можна практично скористатися обітницями й отримати від Бога те, що ми просимо в Нього.

Перше, що дуже важливо зрозуміти, це те, що всі обітниця — у Христі. Апостол Павло написав: «Скільки бо Божих обітниць, то в Ньому (Христі) «так», і в Ньому «амінь», Богові на славу через нас» (2 Кор. 1:20). Все, що Бог обіцяв світу, Він помістив у особі Христа. Іншими словами: всі Свої обітниця Він зачинив у сейфі — в особистість Ісуса Христа. І тому неможливо отримати щось від Бога, перебуваючи поза Ісусом Христом. Але тільки якщо я пробуваю в Христі, я можу скористатися Божими обіцянками. Це перше

правило, яке ми повинні запам'ятати: коли ми перебуваємо поза Христом, не перебуваємо в Ньому, ми не можемо випросити в Бога Його обітниця. Під час війни багато матерів захищали 90-ий псалом в сорочку своїх синів, щоб Бог їх беріг. Вони писали ці рядочки з Біблії: «Хто живе під покровом Всевишнього, хто в тіні Всемогутнього мешкає, той скаже до Господа: Охороно моя та твердине моя, Боже мій, я надіюсь на Нього!» — і так далі. Чим ці люди, які йшли й вбивали інших, відрізнялися від німців, які писали на своїх поясах: «З нами Бог»? Бог не може бути з людьми, які не в Ньому. Бог не може послати хоч одну з обітниць на того, хто перебуває поза Ісусом Христом, поза Його вченням, поза Його Словом. Христос сказав: «Коли ж у Мені перебувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просіть, чого хочете, і станеться вам!» (Ів.15:7). Не обманюйся: можна лоб розбити в церкві, можна виснажити себе постами, але не отримати від Бога нічого й розіллється на те, що Бог не відповідає, чи вирішити, що Його немає. Тоді як просто треба зрозуміти, що всі Божі обітниця в Христі «так» і в Ньому — «амінь». Христос сказав: «Я дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене». Він — двері вівцям. І тільки там ми знайдемо пасовиська, тільки там ми зможемо насичуватися добром.

Ми даремно витрачаємо час і сили, ми даремно молимося, якщо ми не пробуємо в Бозі і Його Слово не перебуває в нас. Ми не можемо отримати ніяких обітниць Божих. Усі обітниця в Христі. За деякими підрахунками, вислови «у Христі», «в Ньому», «через Нього» вжито в Новому Заповіті понад 80 разів. Тому це треба чітко зрозуміти: «Один бо Бог і один Посередник між Богом і людиною — людина Ісус Христос». І тому, якщо я хочу щось взяти чи просити в Бога-Отця, я повинен робити це через єдиного Посередника, Який є між нами — Ісуса Христа. І ще одна маленька деталь: кінцева мета Божих обітниць — прославити Своє ім'я. Всі Божі обітниця в Ньому «так» і в Ньому «амінь» на славу Божу через нас. Тому кінцева мета повинна бути в тому, щоб Бог прославився через те, що Він дає людям. Іншими словами, Бог не може прославитися в Своїх обітницях, якщо ці обітниця не пройдуть через моє життя. Вони лежатимуть мертвими пластами, доки я їх не візьму й вони дивовижно не виконаються в моєму житті, — це не принесе слави Богові. Тому Божя мета — зберегти мене, благословити мене, прийти мені на допомогу, зцілити мене, як Він і обіцяв. Та кінцева Його мета — прославити Своє ім'я.

(Закінчення у наступному номері)

«ЩОБ БУЛИ ВСІ ОДНО»

«...Щоб були всі одно: як Ти, Отче, в Мені, а Я — у Тобі, щоб одно були в Нас і вони, — щоб увірував світ, що Мене Ти послав. А ту славу, що дав ти мені, Я їм передав, щоб єдине були, як єдине і Ми. Я — у них, а Ти — у Мені, щоб були досконалі в одно, і щоб пізнав світ, що послав Мене Ти, і що їх полюбив Ти, як Мене полюбив» (Ів. 17:21-23).

Питання єдності завжди тривожило моє серце, воно в моєму серці від самого увірування. До Бога я прийшов через церкву, яка належала до іншого братства. Там було своєрідне вчення щодо ставлення до інших церков: ми найсвятіші, найправильніші, лише ми спасенні, а всі решта — загиблі люди. П'ятидесятники не були братами, вважалося, що у них якийсь особливий «п'ятидесятницький дух». А за баптистів один з лідерів цього руху одного разу сказав приблизно таке (це мені дуже запам'яталося, бо я йому тоді заперечив, будучи молодим віруючим, чого взагалі не допускалося): «Ну, браття, як ми можемо баптистів називати братами? Вони ж нам взагалі не брати!»

Я вважаю, що це велика проблема й сьогодні. І не лише окремо взятої деномінації чи окремо взятого братства. На жаль, те, що є сьогодні в християнстві й зокрема в нашій країні, далеке від того, про що молився Христос у Своїй Первосвященницькій молитві.

Ісус в ній показав нам певні принципи. Він молив Бога-Отця, щоб ми були єдині. Ісус хоче, щоб всі віруючі були настільки гармонійно єдині, як Він єдиний з Богом. Тобто не повинно бути зовсім ніяких духовних протиріч. Хоча апостол Павло говорив, що ці протиріччя трапляються для того,

щоб «відкрилися досконалі». Але Ісус говорив про єдність як найвищий ідеал, найвище прагнення, коли віруючі мають навіть одні думки. І лише тоді ми зможемо досягти тієї цілі, яка стоїть перед нами: щоб світ увірував, що Ісус Христос прийшов для спасіння грішників. Дійсно, Ісус помер за всіх людей, і сьогодні відповідальність лежить на нас з вами, особливо на служителях, в тому, щоб показати світові Спасителя. І тому багато хто дивиться на нас, як ми себе поводимо, як ми говоримо про те чи інше, що ми роби-

мо для того, щоб були не тільки слова, а й практичні дії до єдності народу Божого, щоб досягати людей Словом Божим.

Я бачу кілька причин, які заважають нам бути єдиними. Я довго думав, що єдність досягається на основі Слова Божого. Але що дивно: всі християни читають одну Біблію, а єдності все одно немає. Більше того, саме на основі Біблії кожен доводить свою правоту й вказує на помилки інших. Безперечно, Святе Писання — найвищий авторитет і повне відкриття Боже, яке нам вка-

зує дорогу до Бога. Але я впевнений, що єдність будується перш за все на Христі за допомогою Святого Духа. Якщо ми дійсно в Христі, а всі ми в Христі занурені Духом Святим в тіло Христа, тобто в Церкву, тоді буде справжня єдність. Коли ж ми будемо будувати на Писанні, то єдності не буде, бо хтось одне місце розуміє так, хтось по-іншому, в результаті народжуються різні трактування, особисті думки, особисте бачення, а при небажанні врахувати думку брата — різні вчення.

Ми можемо навіть одягатися однаково, як в колишньому Радянському Союзі в школі була одна форма, однаково проводити богослужіння, але коли будуть різні думки, то не буде єдності. І тому я вважаю, що ми повинні навчитися настільки широко відчиняти наші серця один одному, щоб приймати, розуміти тих людей, які мають інші погляди чи навіть якое по-іншому служать Господу, як Бог, Який нас приймає усіх. В Бога вислачить мудрості з нами всіма розібратися і всіх нас правильно судити.

Я бачу, що дуже заважає, коли в серці є осудження якоїсь іншої людини. Апостол Павло в Посланні до римлян, 2:1-3, пише: «Ось тому без виправдання ти, кожний чоловіче, що судиш, бо в чому осуджуєш іншого, сам себе осуджуєш, бо чиниш те саме й ти, що судиш. А ми знаємо, що суд Божий по правді на тих, хто чинить таке». Іноді ми можемо навіть не зауважувати цього, але осуджуючи когось, ми займаємо позицію, яку може займати лише Бог, тому що Він істинний Суддя. І коли ми осуджуємо, то вважаємо, що знаємо мотивацію людини, хоча насправді ми не знаємо серця людини й тому не маємо права судити людину. Бог з нами всіма розбереться Сам.

Коли ми осуджуємо когось, ми будемо стіну між собою й тією людиною. А тим більше,

коли осуджуємо якусь деномінацію чи церкву.

Друга причина, яка нам заважає мати єдність, — це гордість. Біблія каже про те, що «Бог гордим протривиться, а смиренним дає благодать». Коли ми кажемо, що тільки ми правильні і тільки в нас все за Писанням, а в інших все не так, то саме гордість ставить стіну не лише між нами, людьми, але й між нами й Богом. Ми тим самим фактично позбавляємо себе своєчасної Божої допомоги. Все, що ми можемо отримати в житті, ми отримуємо лише через Божу благодать. І коли ми гордимся своїм духовним становищем, своїм богопізнанням, то будемо стіну між собою й Богом, і тоді Він просто може відвернутися від нас і не дати Своїх благословень, які Він, можливо, приготував для нас.

Я переконаний, що саме від нас, пасторів церкви, багато чого залежить: наскільки правильно люди будуть навчені в питанні єдності й правильних взаємовідносин з іншими людьми й особливо з іншими християнами. Адже світ за нами спостерігає, як ми себе поводимо. В кожному регіоні є конфесії, які мають перевагу або панівне становище. Десь Православна церква Московського патріархату, десь Київського, десь греко-католики. В більшості випадків ці церкви насаджують думку, що лише вони найправильніші і що всім іншим потрібно повернутися в лоно церкви, зрозуміло, саме їхньої. На жаль, такі вузькі, сектантські погляди можна нерідко знайти й серед євангельських церков і євангельських служителів.

Це дуже неправильно, коли ми будемо підноситися. Бо просто-напросто Бог може нас посоромити в певний час. Краще робити свою працю, служити Богові, дякувати Йому за спасіння, за те, що Він відкрив нам Свої істини, бо, можливо, комусь це не відкрито. Але ні в якому разі не підноситися й

не гордитися, і нікого не засуджувати.

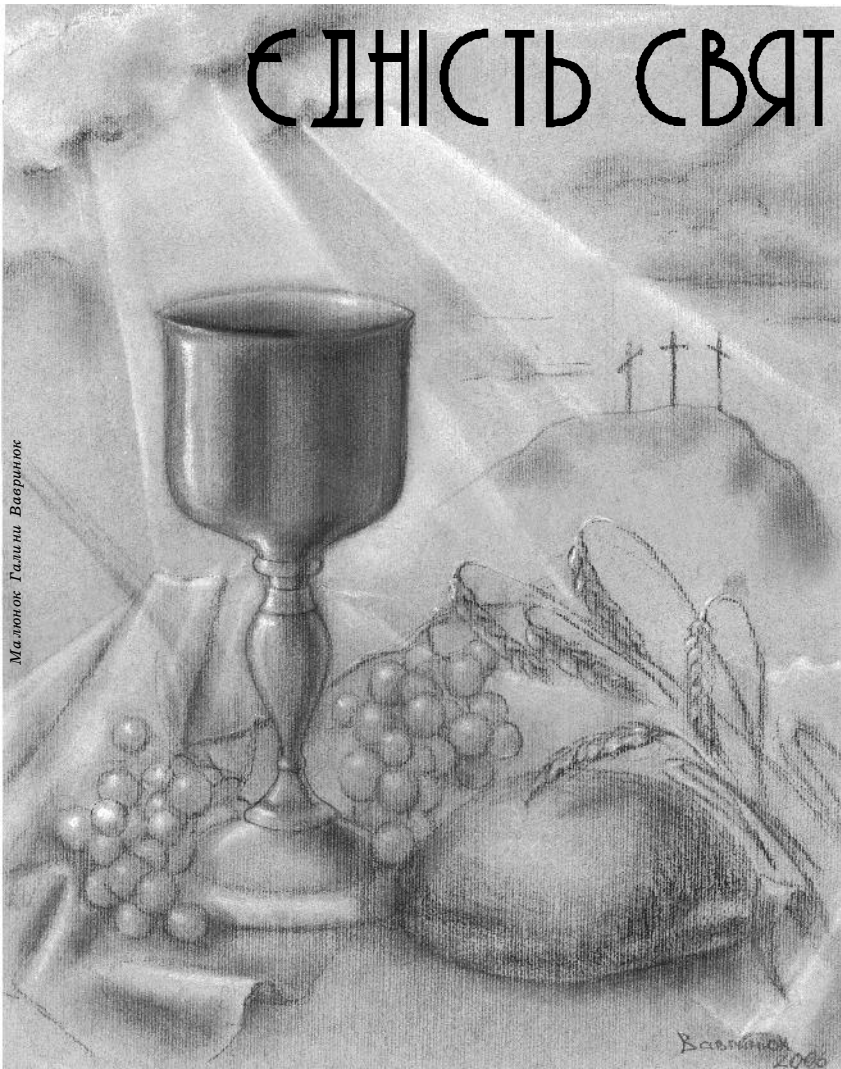
Я вірю, що коли ми будемо дійсно такими, то Бог буде вилити Свої благословення. Сьогодні ми помічаємо особливий духовний занепад у нашій країні. Я вірю, що Бог вилле Свої благословення, але нам потрібно зайняти правильну позицію: не осуджувати, не гордитися й бути в справжній єдності, в гармонії з іншими християнами. Біблія говорить, щоб ми були в мирі зі всіма людьми, якщо це можливо з нашого боку. А тим більше, коли це торкається дітей Божих. Бо Ісус сказав: «Я їм передав, щоб єдине були, як єдине і Ми. Я — у них, а Ти — у Мені, щоб були досконалі в одно, і щоб пізнав світ, що послав Мене Ти, і що їх полюбив Ти, як Мене полюбив». Христос хоче, щоб люди саме через нас пізнали, що Бог послав Свого Сина, Який заплатив повну ціну за їхнє спасіння. А Божа воля якраз і полягає в тому, щоб всі люди були спасенні й ніхто не загинув.

Маю велике бажання, щоб наше братство в Україні відрізнялося єдністю, саме тим, що в нас широке серце — і ми нікого не осуджуємо, не гордимся. Ми просто всіх благословляємо, всіх любимо й в єдності духа звершуємо спасіння своє й спасіння інших людей.

*Анатолій БЕЗКРОВНИЙ,
старший пресвітер
Донецького об'єднання
церков ХВС*

ЄДНІСТЬ СВЯТОЇ ТРИЦІ

Малюнок Галини Василько

Три особи в одному?

В Біблії сказано, що Бог один, але там також сказано й про те, що існує три особи Божества. Це суперечність? Ні. Згідно зі вченням Біблії, Єдиний Вічний Бог існує в трьох особах. Вчення про Трійцю чи про Триєдиного Бога є основною християнською доктриною. Прийняття чи неприйняття цього положення відрізняє різні християнські погляди. Однак розуміння Трійці непідвладне людському розуму чи логічному поясненню. Та, незважаючи на те, що саме слово «Трійця» не згадується в Писаннях, Біблія містить послідовне вчення на цю тему. Ця доктрина притаманна лише християнству й відрізняє його від юдаїзму, ісламу та псевдохристиянських сект. Поняття Трійці не

включає в себе вірування в трьох різних богів чи в одного Бога, Який має три різні форми існування чи прояву. Коротко суть біблійної доктрини про Трійцю можна викласти так: Трійцю творять три об'єднані одна з одною Особи, які не існують окремо, але перебувають у повному й досконалому єднанні, що й дозволяє їм бути Єдиним Богом. Божественна природа існує в трьох різних особах — Отець, Син і Святий Дух. Розгляньмо, що ж каже про цю істину Писання.

Бог Один?

Перше положення цього вчення проголошує: «Існує один єдиний Бог!» Писання недвозначно стверджує, що Бог один. Коли народ ізраїльський мав увійти в обітовану землю, Мойсей звернувся

до них зі словами: «Слухай, Ізраїлю: Господь, Бог наш Господь один!» (5 М. 6:4). Ці слова були сказані людям, які багато років провели серед народів, що поклонялися багатьом богам.

В четвертому столітті виникла криза, викликана вченням Арія. Саме вона показала необхідність чітко сформулювати вчення про Трійцю. Арій визнавав, що Христос був Богом і Сином Бога. Та все ж, глибше розглянувши його погляди, стає зрозуміло, що слово Бог в Арія звучить дуже нечітко й двозначно. Тому плодом цієї полеміки з Арієм стало прийняття Нікейського символу віри «Вірую...», який підтвердив одноістотність Бога й попередив будь-яку спробу вважати другу Особу Божества створеною, описавши Ісуса як народженого, але не створеного. Це означає, що всі три Особи володіють всією сукупністю божественних якостей, однак Божество зберігає єдність. Єдність сутності передбачає й той факт, що жодна з трьох Осіб Трійці не діятиме незалежно від двох інших.

Чи три Бога?

Слово Елохім (Elohim), яке вживається в Старому Заповіті і є одним з імен Бога, мало форми множини. І багато богословів пояснюють це явище тим, що Бог існує у вигляді Трійці. В Старому Заповіті можна знайти й інші згадки про Трійцю. В книзі пророка Ісаї, 48:16, міститься недвозначна заява про існування Трійці. Там сказано, що Месія (Який Сам про Себе в 12 вірші стверджує, що Він Той Самий, перший і останній) був посланий Господом Богом (Отцем) і Його Духом. Крім того, в Книзі Ісаї, 61:1, — в уривку, який

цитується й у Новому Заповіті (див. Лк. 4:18-19), Христос стверджує: «Дух Господа Бога на Мені, бо Господь помазав Мене благовістити сумирним...» Тут знову згадуються всі три Особи Святої Трійці. Отже, виходить, що в Біблії чітко сказано, що в Бога — три Особи.

Про відмінність між цими Особами ми дізнаємося й з інших місць Писання. По-перше, ці відмінності стають помітними в момент хрещення Ісуса. Це хрещення, яке Христос прийняв від Івана Хрестителя, описане так: «І охрестившись, Ісус зараз вийшов із води. І ось небо розкрилось, і побачив Іван Духа Божого, що спускався, як голуб, і сховався на Нього. І ось голос почувся із неба: «Це Син Мій Улюблений, що Його Я вполював!» (Мт. 3:16, 17).

На цьому прикладі можна помітити чіткі відмінності однієї Особи від іншої. Син приймає хрещення, Святий Дух сходиться на Нього у вигляді голуба й Отець висловлює Своє схвалення з небес. Ще один дуже відомий уривок з Нового Заповіту, який свідчить про існування трьох різних особистостей (які при цьому перебувають у повній єдності між собою), — це Велике доручення, яке записане в Євангелії від Матвія, 28:19-20: «Тож ідіть і навчіть всі народи, хрестячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів».

Отже, між трьома Особами Святої Трійці існують певні відмінності. Та чи є в Біблії хоч якісь вказівки на те, що Ісус — Бог і Дух Святий — також Бог?

Чи є Христос Богом?

Писання свідчить нам про те, що Христос — Бог. Один з уривків, який підтверджує це, в Євангелії від Івана, 20:28: «А Хома відповів і сказав Йому: «Господь мій і Бог мій!» Якщо це твердження було помилко-

вим, то чому Христос не виправив Хому? Саме з цього ми робимо висновок, що цією заявою підтверджується Божественна природа Христа. І ще один дуже важливий уривок: «Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово... І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця» (Ів. 1:1, 14).

В Посланні до колосян, 1:16, створення всього, що є на світі, приписується улюбленому Синові Бога Отця: «Бо то Ним створено все на небі й на землі, видиме й невидиме, чи то престоли, чи то господства, чи то влади, чи то начальства, усе через Нього й для Нього створено!» Однак в Книзі Буття, 1:1, сказано про те, що створення землі й небес належить руці Бога (євр. Елохім). Отже, з цього випливає, що Ісус Христос, Який є Творцем Всесвіту, — Бог!

Чи є Богом Святий Дух?

Святий Дух — це не просто безлика сила, це Особа. Те, що Дух Святий — Особа, очевидно, оскільки Він володіє інтелектом (див. 1 кор. 2:10); знанням (див. 1 Кор. 2:11); розумом (див. Рим. 8:27); емоціями (див. Еф. 4:30); і волею (див. 1 Кор. 12:11). Все це — риси, притаманні особистості, а значить і Дух Божий є Особистістю.

Та чи Біблія вказує на те, що Святий Дух є Богом? Писання переповнене прикладами, які підтверджують положення про божественність Святого Духа. В Першому посланні до коринтян, 2:11, чітко показано, що Син і Його Дух — одне. В Книзі пророка Ісаї, 6:9-10, ми читаємо про те, як Господь промовляє такі слова: «Іди і скажеш народові цьому: «Ви будете чути постійно, та не зрозумієте, і будете бачити завжди, але не пізнаєте». Цитуючи цей уривок в Діях святих апостолів, 28:25-

27, Павло приписує ці слова Духу Святому. Так само уривок з Книги Єремії, 31:31-34, де сказано, що «говорить Господь», цитується в Посланні до євреїв, 10:15-17, і ці слова, згідно з автором, належать Духові Святому.

Викриваючи Ананію, Петро, наділений божественним знанням і мудрістю, завдяки яким він зміг виявити обман, сказав: «Ананію, чого сатана твоє серце наповнив, щоб ти Духу Святому неправду сказав та присвоїв із заплати за землю?» А в наступному вірші він продовжив: «Ти не людям неправду сказав, але Богові!» Тож очевидно, що Петро вважав Духа Святого Богом!

Які взаємостосунки між Отцем, Сином і Святим Духом?

Три Особи Божества — Отець, Син і Святий Дух — єдині в сутності, силі та вічності. Отець безначальний і ніким не народжений, і ні від кого не походить. Син єдинокоронний з Отцем у вічності (див. Ів. 1:14, 18; 3:16,18, 1 Ів. 4:9). Дух Святий вічно виходить з Отця, однак посилається для віруючих і від Отця, і від Сина. (див. Ів. 14:16; 15:26). В середині Трійці існують певні взаємостосунки, які залежать від тих функцій, які виконує кожна Особа. Та варто підкреслити той факт, ці функції пояснюють суть стосунків, а не вказують на те, що роль однієї з Осіб є незначною чи другорядною. Хоча Син і Дух Святий покоряються Отцеві, це підкорення добровільне, а не вимушене, оскільки три Особи Трійці рівні, вони наділені такою ж силою, славою й тривалістю існування. Отець володіє авторитетом та верховною владою (див. 1 Кор. 8:6), про Сина сказано, що Він рівний у всьому Богові (див. Ів. 5:21-23); про таку ж рівність з Отцем і Сином сказано й щодо Святого Духа (див. Мт. 12:31).

Єднання в любові

Я навчався в Мюнстері. В гуртожитку євангельської студентської общини жив один єгипетський фармаколог, з яким я часто розмовляв на тему віри.

Одного разу він загнав мене в глухий кут, заявивши: «У вас, християн, три божества: Господь, Ісус і Дух Святий. У нас простіше, — сказав він, — Аллах є Бог, а Магомет — Його пророк. Ви, християни, побудували надто складну будівлю для вираження богословських поглядів».

Повинен зізнатися, що в той момент я не зміг знайти належної відповіді. А можливо, в мені ще не було тоді чогось суттєвого? Коли ми вже розходилися, в мене виникла одна думка: коли б... коли б я міг пояснити істину про триєдиного Бога, то на це пішло б дуже багато часу; в будь-якому разі, мені потрібно було б більше слів, ніж він використав у своєму короткому формулюванні, яке виражає суть Аллаха.

А з якою радістю я б пояснив йому суть того, що в мені вже палало немов вогонь: Любов живого Бога! Зі ще більшим ентузіазмом я став читати Біблію і згодом прийшов до висновку, що до цього часу я дечого не помічав, дечого, що має вирішальне значення.

Те, що я тепер відкрив, мало б змінити все моє життя. Ось яка істина вразила мене: Ісус Христос не присвоює Собі славу. Він ніколи не виставляє Себе в світлі абсолютизму й не вказує на Самого Себе, але всіма Своїми словами й справами Він возвеличує Отця Небесного. І, навпаки, Отець прославляє Сина. І коли Спаситель готував Своїх учнів до Свого вознесіння, Він вказував на Духа Святого, Який надалі буде наставляти Його послідовників на всяку істину. Кожна Особа Бога вказує на іншу, прославляє її, звертає увагу не на Себе, а на іншу Іпостась триєдиного Бога. Ніколи раніше, читаючи Біблію, я не помічав цього. Мені відкрилась божественна істина, істина про сутність Бога, відкрилося те, що в майбутньому суттєво вплинуло на мене, більше того, змінило, сформувало мене.

В цей час відбулася й друга подія, про яку мені хочеться розповісти.

Один богослов похилого віку подарував мені репродукцію картини Андрія Рубльова «Трійця». Я пам'ятаю ті почуття, які охопили мене, коли я побачив картину перший раз: три Святих Обличчя були зображені як одне ціле! І перш ніж цей старший брат почав розповідати мені багатовікову історію картини, мені в голву прийшла думка: «Зараз ти стоїш перед входом в святий світ. Хоча ти зіткнувся з ще абсолютно незбагненою таємницею, але поступово вона буде щораз більше відкриватися тобі». Так і відбулося. Триєдиний Бог щораз більше й більше мені відкривався. Мене притягувала Його внутрішня воля, яку, як мені здавалося, виражали ці божественні Лики, а саме: Святу Трійцю об'єднує бажання навіки залишитися неподільною в Любові.

Я відчув, як мене огорнула Любов Господа, яку випромінювала картина. Усвідомлення цього, відчуття цих божественних обіймів ніколи не залишало мене з того часу. Не залишало й в наступні півтора десятка років, переповнених мукою, наповнених болем. Я знав, що в цій Любові постійно присутній триєдиний Бог. Вона — вираження сутності Бога. Нині й повіки Любов ця є і буде тим, без чого не можна обійтися. Божественна Любов — це прагнення до Єдності. Споконвіків триєдиний Бог доводив, що Любов об'єднує. Мені вдалося знайти відповідь на питання всього мого життя. Присоромлений і в той же час щасливий я звернувся в молитві до триєдиного Бога, тому що Він не приховує Своєї Любові, але поширює її і на нас, і на мене, і на всіх людей, які відкрилися їй чи прагнуть зробити це. Більше того, я дякував Богові за те, що я є в лоні Церкви, за те, що я належу до числа учнів Господа, які йшли, йдуть і будуть йти за Ним завжди й повсюди. Будучи захищеним Любов'ю Божою, я відчував себе покликаним жити за законами Любові і Єдності.

Споглядаючи на цей Образ, ми стаємо частиною цього образу.

Найзначніша переміна, свідками якої ми є в цей неспокійний час, безперервно відбувається в нас з вами, бо Любов Божа породжує в нас бажання до Єдності.

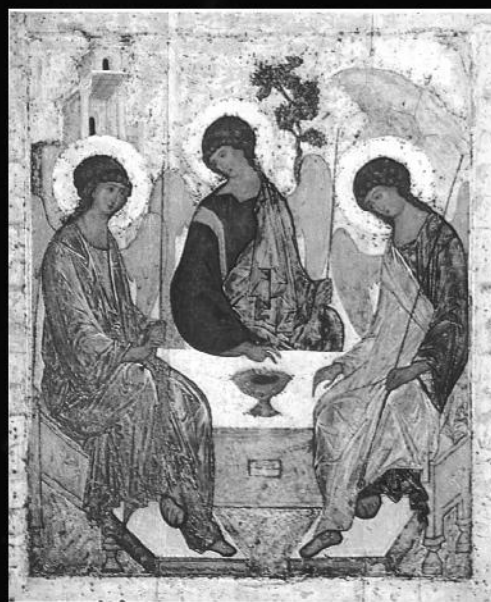
Завдяки єдності в любові триєдиного Бога, перед нами, людьми, постає дещо зовсім нове: ми можемо любити Бога, триєдиного Бога — і за Його прикладом жити між собою як примирені, як брати й сестри по вірі.

«Триєдиний Боже, Ти запалюєш у нас бажання бути по-братськи єдиними з тими, хто любить Тебе, і даєш нам сили зберігати ту єдність, щоб світ міг увірувати в Тебе.

Тому наше життя вливається у вічний гімн хвали:

Алілуя! Пресвятий і триєдиний Боже!
Ти один достойний бути Богом!
Алілуя! Амінь».

*Герхард Ян РЕТТІНГ,
з книги «Єднання в любові»*

ЄДНІСТЬ У РІЗНОМАНІТНОСТІ

Читаючи Біблію, не можна не помітити одну з її особливостей: велике розмаїття образів. Образів яскравих, багатих, таких, які легко запам'ятовуються і які легко зрозуміти. Не дивно, що багато біблійних фраз стали крилатими, а притчі та образи — джерелом натхнення для поетів та художників.

Одним із таких образів, без якого неможливо уявити послання апостола Павла, є образ тіла як Церкви Ісуса Христа. І в першу чергу це стосується Першого послання до коринтян, де лише у 12 розділі це слово вживається 18 разів. У цьому розділі, як і в попередніх, термін «тіло» використовується для підкреслення єдності Церкви і разом з тим — різноманіття її членів. Ця думка одночасно тісно переплітається із вченням (вірніше, роз'ясненням) апостола про духовні дари.

А причиною написання цих розділів (і, скоріше усього, самого послання) стала конфліктна ситуація в коринтській церкві. Її причину Павло вказує вже в перших розділах: церква виявилася поділеною, роздробленою зсередини на окремі фракції, прихильники

яких групувалися навколо якогось лідера. Причому це відокремлення одних від одних супроводжувалося зверхністю та зневажливим ставленням до інших груп. Вважалося, що володіння духовними дарами — певне мірило, за яким визначалося місце у церковній ієрархії. Апостол Павло мудро, логічно та послідовно пояснює значення, суть та місце духовних дарів у Церкві, використовуючи відповідні образи, найбільш яскравим та повним з яких є образ Тіла Христового. І не тільки духовних дарів, але й місце кожної віруючої людини у Церкві, яка у Павла є не організацією на кшталт клубу за інтересами, а живого організму, більше того — Нареченої Самого Христа.

І особливо хвилююче звучать вірші 12-14 12-го розділу: «Бо як тіло одне, але має членів багато, усі ж члени тіла, хоч їх багато, то тіло одне, так і Христос. Бо ми всі одним Духом охрищені в тіло одне, чи то юдеї, чи геллени, чи раби, чи то вільні, і всі ми напоєні Духом одним. Бо тіло не є один член, а багато».

Апостол порівнює Церкву з людським тілом, яке має декілька особливостей, на яких автор і акцентує увагу читачів: його єдність, його багатофункціональність, та неповторність кожного окремого члена. Вперше цей образ Павло використовує у 10 розділі: «Тому що один хліб, тіло одне, нас багато, бо ми всі спільники хліба одного» (вірш 17). В біблійному розумінні Церква — це об'єднання народжених згори людей, яких згуртували кров та тіло Спасителя. А після Пятидесятниці з'єднуючим фактором став Дух Святий, Який на даний момент і є виконавцем цього об'єднання: «Бо ми всі одним Духом охри-

Юрій ВАВРИНЮК

щені в тіло одне...» Хрещення буквально означає «занурення», отже, Дух Святий «занурює» кожную народжену згори людину в одне тіло, яким, логічно було б вважати Церкву. Але апостол Павло говорить дещо інакше, він каже: «...Так і Христос». Тобто Духом ми охрещуємося, занурюємося в Христа, тілом Якого і є Церква. Цей приклад не тільки гарно ілюструє єдність кожного окремого християнина із Самим Христом. Видимим знаком такої єдності є участь у Вечері Христовій, або у Причасті, де кожен учасник є «причасним» не лише до страждань, смерті й воскресіння Ісуса, але й до самої сутності Сина Божого: «Хліб, який ломимо, чи не спільнота він тіла Христового?»

Перебуваючи в єдиному тілі, віруючі мають не лише відчуття причетності до Христа як Спасителя та Вчителя, але й відчуття залежності один від одного, відчуття єдності у виконанні спільного завдання. Навчаючи правилам поведінки з духовними дарами, Павло неодноразово наголошує, що в цьому всьому повинен бути лад, взаємозв'язок, послідовність заради однієї спільної мети: «на збудування Церкви». Якщо у людському організмі виникає конфлікт між окремими членами, це називають хворобою, що в свою чергу вимагає термінового лікування. Якщо у Христовому тілі виникає розбрат та розрізненість, нехай навіть при цьому мають місце духовні прояви, як це було у коринтській церкві, це говорить про духовну хворобу. Ніякі духовні дарування, якими б великими та гучними вони не були, не є виправданням, коли присутні взаємні звинувачення, піднесення «духовних» над «недуховними», відстоювання своїх власних принципів чи уподобань, коли врешті-решт просто відсутня любов. Недаремно, Павло в саму середину своїх роздумів

включає величний Гімн про любов, яка стоїть над всіма роз'єднуючими моментами. Любов, найбільшим проявом якої є прихід Христа на землю, Який по суті і є Самою Любов'ю. І тільки любов здатна об'єднати усіх віруючих під одним знаменом.

Але разом з тим, у чудовій метафорі тіла як символу єдності, захований ще один важливий принцип. Будучи об'єднаними одним Духом, в одній любові в одне тіло, кожен віруючий як член однієї спільності, залишається неповторним, індивідуальним, з власним призначенням та значимістю членом. Іншими словами, тіло — не об'єднання однаковісних «близнюків», а веселкове розмаїття особистостей, дарувань, поглядів, служінь. Як у тілі є рука, нога, око, вухо і т.і., так і Христове тіло складають члени з різними функціями та призначенням. Хоча Павло звертався безпосередньо до коринтської церкви з приводу конфліктної ситуації, що мала місце саме в тій церкві, його роз'яснення виходять далеко за рамки місцевої церкви. На прикладі однієї християнської громади він говорить про єдину, неподільну вселенську Церкву. Тому під різноманітністю слід розуміти не лише окремі служіння в конкретній церкві, які перераховує апостол у 8-10 віршах, але й, без сумніву, різні форми служіння в різних церквах. Звичайно, це ніяк не виправдовує величезну кількість конфесій, вчень та об'єднань, які ми маємо сьогодні і які нерідко виникають з ініціативи й участю диявола для того, щоб посіяти розбрат у Церкві. Але з іншого боку, різноманітність у Христовому тілі — норма. Павло не засуджує коринтян в тому, що вони мають різні смаки та вподобання, що одним подобається служіння, яке здійснює Павло, комусь подобається стиль Аполоса, хтось отримує благословення від

безпосереднього спілкування із Самим Христом. Небезпекою є ситуація, коли визнаються лише власні погляди та вподобання, а смаки та думки інших зневажаються й засуджуються, коли в Церкві існує дух суперництва та зверхності. Це коли рука і нога, які виконують різні функції, але працюють в одному організмі для спільного завдання, вимагають одне від одного визнання тільки своїх функцій і тільки своєї правильності. Це неприродно, це нелогічно.

Починаючи з перших років Христової Церкви й до сьогодні є чимало віруючих, церков, конфесій, які ревно відстоюють лише власну догматику, власний стиль служіння, відкидаючи все інше як «небіблійне» та «недуховне». Мова не йде про явні лжевчення та гріховні прояви в Церкві, проти чого боровся сам апостол Павло. Щодо головних питань, які стосуються спасіння та місійного служіння Ісуса, чистоти християнського життя ми повинні бути безкомпромісними. Йдеться про індивідуальне розуміння другорядних питань, практичного служіння, стилів та методів духовної праці, коли гріховною вважається навіть сама спроба думати інакше, коли виконання вузькоконфесійних догматів оголошують головною запорукою спасіння. Це скоріше сектантський підхід, аніж поведінка дійсно духовної людини, що так чи інакше веде до поділу в Тілі Христовому. А Писання застерігає: «Остерігайтеся тих, хто чинить розділення» (Рим. 16:17). Завдання кожного члена Тіла: залишитися вірним у тій ділянці праці, на якій поставив його Голова Тіла — Христос.

Підсумовуючи роздуми Павла про Церкву як Тіло Христа, їх можна звести до таких головних думок:

1) Церква Христова — не громадська організація, членство в якій визначається зазда-

легідь розробленими правилами, а живий організм;

2) об'єднуючим фактором Церкви є Сам Ісус Христос, у Тіло Якого охрещується кожен віруючий, що визнав свої гріхи, прийняв Христа як особистого Спасителя й народився згори;

3) об'єднуючу працю всіх віруючих у єдине тіло проводить безпосередньо Дух Святий;

4) у Тілі Христовому не може бути суперництва чи зверхності на ґрунті того, що різні члени одного Тіла мають різні функції, різне призначення та зовнішню відмінність;

5) усі члени зберігають власну неповторність та індивідуальність, виконуючи свою, саме для них призначену місію;

6) члени Тіла, маючи своє

місце й своє призначення, тісно взаємодіють один з одним і всі разом працюють для єдиного спільного завдання: прославити Христа, нести Євангелію у світ, готувати Церкву як наречену для зустрічі з Христом;

7) практично втілити всі вищезгадані принципи можна лише через любов, яка «ніколи не перестає».

Точка зору

Ми повинні на фоні розрібненого суспільства, яке живе за власними мірками й принципами, всім і всюди проголошувати, що єдине, що може нас зв'язати, об'єднати — це Абсолют (абсолют — у релігії та філософії безперечний, досконалий початок усякого буття, вільний від будь-яких відношень та умовностей, в юдаїзмі та християнстві Абсолютом є Бог-Слова, Творець всього сущого — *примітка редакції*). Причому не якийсь абсолют філософської системи, а Абсолют, Який перебуває поза часом та простором, поза нашими суб'єктивним мисленням. На жаль, часто людина створює свій власний абсолют, який підганяє під себе. Але абсолют, створений нами, ради наших вигод не витримує критики, у ньому немає скріплюючого клею, магніту, який би міг звести все воедино. Тому я вважаю, що християнство є тою мегаструктурою, яка здатна відповісти на усі запитання людського буття.

— Православні, католики, протестанти, московський і київський патріархати, баптисти, п'ятидесятники, харизмати, адвентисти...

Чому ж тоді самі християни між собою не можуть домовитися, маючи єдиний Абсолют, маючи цей Магніт?

— Мене це питання також хвилює. Мене навіть хвилює не стільки питання конфесій, а те, чому в Церкві, де найбільше говорять про любов, взаєморозуміння, про високі матерії, мало можна побачити те, про що говорять. Це тому, що ми не даємо права Богові проявити Себе в нашому житті належно. І, здається, Достоевський про це чимало говорив: ми намагаємося спасти світ, але не спасаємо самих себе.

Питання конфесій — це питання сучасності. Якщо порівняти всі протестантські конфесії, то в питанні Абсолюту розбіжностей немає. Розбіжності — у другорядних питаннях, але не принципових. Тому питання конфесії другорядне. А ось питання принципу: чи ми живемо за тими

принципами, які проповідуємо? Я думаю, що Бог допускає існування різних конфесій і деномінацій, щоб цілісність християнства збереглася. Тому що одні акцентують увагу на особистості Духа Святого, інші будують своє вчення на хрещенні з віри й так далі. І коли Бог дивиться на Церкву, Він бачить не роз'єднання, а цілісність. Ми дивимося зі своєї дзвіниці й нам здається, що Церква роздроблена. Але Бог бачить її єдиною без «плями й пороку». Це моя спроба пояснити наявність такої кількості конфесій.

Віктор ГАММ, євангеліст, регіональний директор асоціації Біллі Грема по СНД і країнах Балтії, голова Ради християнського центру «Відродження»

www.prochurch.info

МИХАЙЛО ПАНОЧКО:

Наше інтерв'ю

«УЖЕ ВІСІМ РОКІВ ПИТАННЯ ЄДНОСТІ ТУРБУЄ МОЄ СЕРЦЕ»

— Як ви розумієте слова Христа: «Нехай будуть всі єдино»?

— Господь казав: «Ви — тіло від тіла Мого». Тому єдність — це любов і злагода між християнами, які народжені згори, наповнені одним і тим самим Духом. І альтернативи цьому немає. Діти Божі повинні це глибоко зрозуміти. Вони — одна сім'я, яка розуміє, що має одного Батька. Єдність торкається перш за все сфери духа.

— Питання єдності глибоко духовне. Як все ж таки єдність виражається на практиці: між членами окремої церкви й між церквами?

— Коли Господь дає нам нову природу, природу від Божого Духа, то перш за все приводить нас в церкву й дає почуття єдиної родини, дає почуття любові, якого ми до того не мали. І куди б ми не поїхали, люди, які справді віруючі — нам близькі і рідні, хоча вони можуть мати різний колір шкіри й розмовляти по-

своєму, але наш дух тягнеться до їхнього духа. Саме в церкві віруючі повинні працювати над собою, виховуючи в собі єдність. Якщо не виростати в розумінні волі Божої щодо єдності, сатана буде все робити, щоб Божих дітей розкидати, як пшеницю.

— Чи має Церква ХВС України єдність з іншими конфесіями і в чому вона виражається?

— Коли я приїхав в Київ за дорученням братства й очолив Союз ХВС, я зрозумів, що завдання номер один, яке потрібно вирішувати, це завдання єдності. Я відчував і мав в серці переконання згори, що це доручення Боже. Це доручення вже вісім років я ношу в серці своєму — і вже зроблено в напрямку його виконання чимало кроків. По-перше, я став молитися про єдність; по-друге, ми стали налагоджувати зв'язки з близькими нам за духом об'єднаннями, провели десятки різних зустрічей, на яких в нашу адресу були й ко-

лючі питання, і навіть звинувачення. Але я готовий все перетерпіти, аби віруючі зрозуміли, що єдність — це воля Бога. Про це молився Ісус, і ні про що так Господь не молився ретельно, як про єдність Божого народу. І за це потрібно платити ціну — треба йти назустріч, треба навчитися прощати, покривати провини, бо без пошуків, без діалогу, без братерського спілкування віч-на-віч, серце до серця не буде єдності. Вона сама не прийде. До цього потрібно докладати зусилля, молитви, працю.

— Що потрібно зробити, щоб була єдність між конфесіями? І не лише з тими, які близькі нам за духом?

— Таку єдність я б скоріше назвав співпрацею в тих моментах, які приносять користь для суспільства. Я вважаю, що вчення християн віри євангельської — найближче до здорової біблійної науки. Але це не для нашого похвалення, не для звеличчування своєї віри, а

для практичних дій, практичних стосунків з людьми. Я вірю, що проти любові не встоїть ніхто. Коли ми любимо, коли йдемо з розпростертими обіймами, ми будемо мати успіх. Ісус полонив нас тільки любов'ю, і Він хоче, щоб ми це робили. Найперше, Він хоче, щоб єдність була серед народжених згори людей. І нашу єдність ми не повинні ховати в собі, а шукати контактів з іншими християнськими церквами. Це я відчуваю в серці своїм. І те багатство, яке нам Бог відкрив, яке ми зрозуміли, ми не повинні тримати в рамках нашої конфесії чи нашого братства. Як казав Павло: «Мені, найменшому зі всіх святих, дана ця благодать благовістити поганам багатство Христове». Тобто те, що відкрив нам Бог, ми повинні нести всім людям, всім конфесіям, не нав'язуючи їм свого вчення. Але ми можемо показати їм практично, як робити діла любові, діла віри й ще багато чого на різних ділянках праці. І все це на основі віри в Христа, бо й вони вірять в Нього. А спільні справи потім відкриють нам двері для інших справ, більш духовних. Ми повинні розпочинати з перших класів, з простих уроків, а Бог поведе нас вище. Тільки б ми були до того готові.

— Чи є межа співпраці з іншими конфесіями? Чи є такі проекти, в яких наша церква принципово не може брати участі?

— Почну з такого прикладу. Кілька років тому сталося стихійне лихо на Закарпатті. І руку допомоги у цій біді подавали різні люди. І нам було приємно чути, що величезний вклад в допомогу постраждалим внесла церква християн віри євангельської. Те, що привозили інші конфесії, роздавали лише своїм, а іншим казали: «Ви не тої віри». Коли привозили наші віруючі допомогу в село, то вони давали всім підряд. Тобто, що не протирічить Євангелії — те ми

можемо й повинні робити, а що перечить їй — ми в тих проєктах участі брати не будемо. У нас є Божественна конституція, яка прекрасно регулює наші відносини: «Будьте в мирі зі всіма людьми». Сказано, що влада поставлена для похвали добродійців. Коли влада звертається до нас: «Допоможіть нам у тому чи іншому проєкті» — Церква повинна бути перша. В добрих справах ми маємо бути на передовій. А щодо проєктів сумнівних, скажімо, політичних, то Біблія нас вчить, щоб ми були в тих справах розсудливими.

— Як ви поясните свою участь як голови Церкви ХВС України у таких спільних заходах, як зустріч із папою Римським або спільна молитва під час інавгурації Президента в Софії.

— Коли в Україну приїжджав з офіційним візитом уже покійний Іван Павло II, ми також отримали запрошення на

конфесії й цілому світі. Христос сказав, що «як хочете, щоб з вами чинили люди, так і ви чиніть з ними». Папа — не наш святий, не наш лідер, але, з людського боку, ми повинні поважати тих, хто начальствує в інших конфесіях. На рівні людей Христос ніколи нікого не принижував. І наше спілкування з Іваном Павлом II було на рівні людини з людиною. Для тих, хто сповідує цю віру, він був як святий, як особлива людина. Для мене він був просто як служитель церкви, без усіх тих титулів, які йому приписували. І ця майже двогодинна спільність дала свій результат. Римсько-католики сьогодні дуже симпатизують нам через те, що ми пошанували їхнього лідера, і коли ми їх запрошували, вони до нас йдуть. Ми повинні шукати місце, де ми можемо зробити щось добре. Коли нас не просять, ми не йдемо, а якщо просять — ми повинні використовувати такі зближуючі мо-

зустріч з ним. Я роздумував: чи йти, чи не йти. І мені прийшла така думка з Писання: «Кому честь — тому честь». Наша Церква в моїй особі пішла на зустріч з Папою як з людиною, як з християнином, який має авторитет у своїй

менті. Я чув про цього католицького лідера, що він визнав провини католицької Церкви щодо протестантів в Середньовіччі. Коли його запитували, чи можна слухати проповіді Біллі Грема, то він казав: «Я всім раджу послухати цю лю-

дину». Це великий плюс. Я маю віру, що Господь не залишить і цієї Церкви. Він шукає скрізь богобійних людей. Христос ніколи не вважав людей нечистими, як вважав Петро Корнилія. Тобто до людей потрібно ставитися так, як вчить Євангелія: «Всіх поважайте, братство любіть, царя шануйте, Бога бійтеся». Тобто ми повинні виявляти до людей повагу. Так мене вчить Слово Боже. Я вірю, що наша духовність дає нам можливість проявляти найвищу людяність. Тому подібні прояви поваги та людяності дають результати: католики стали ставитися до нас тепліше. Це означає, що коли я їм щось скажу, запропоную — вони приймуть це, їхнє серце тепер відкрите для нас. Бог дав мені можливість зустріти цих людей на моєму життєвому шляху, і я думаю, що це не випадково, і хочу з Божою допомогою впливати на всіх людей для слави Божої.

— **Яка участь Церкви ХВС України у Всеукраїнській раді церков, Нараді представників християнських церков, Раді протестантських церков?**

— Всеукраїнська рада церков була створена з ініціативи президента в 1996 році й відразу ж до її складу увійшла Церква ХВС. На початку дуже мало євангельських церков увійшло туди. Це засвідчило повагу до нашої Церкви з боку держави. Це говорило про те, що про нас знають, з нами рахуються. Я розцінюю це позитивно. Ця Рада допомагає нам зустрічатися з главами інших конфесій, вони про нас більше дізнаються, бачать, що ми не є якоюсь закритою сектою. Вони можуть чути наші думки, ознайомитися з нашою позицією. Наше братство вони оцінюють по нас. Мій позитивний вплив на цю Раду робить позитивний імідж нашої Церкви. Ми можемо на рівні Ради церков підняти якусь проблему, наприклад, моралі в державі, ми можемо вийти на ширше коло людей. Бо коли ми одні це зробимо, це може бути «голос волаючого в пустелі». Але коли об'єднуються глави церков і виходять зі зверненням до народу України, до Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, тоді нас змушені слухати. Наприклад, ми всі однодушно заявили на всю Україну й підписали відповідний лист, що аборт — це вбивство, що це великий гріх. І подібним

Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій подала приклад особливої працьовитості

24 листопада 2006 року в Києві в Миському Будинку вчителя під головуванням Старшого єпископа Української Християнської Євангельської Церкви Леоніда Падуна відбулось чергове засідання Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО). Прийнято 5 звернень і відкритий лист до влади та громадськості, — повідомили з Інституту релігійної свободи.

До порядку денного засідання Ради було внесено питання щодо стану державно-конфесійних відносин в Україні, законодавчого забезпечення діяльності Церков і релігійних організацій та звернень ВРЦіРО до представників державної влади щодо розвитку державно-конфесійних відносин. Керівники і повноважні представники конфесій-членів ВРЦіРО обговорили проект нової редакції Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», який був розроблений Робочою групою при Міністерстві юстиції України і представлений на засіданні. Також було розглянуто низку звернень, що надійшли до ВРЦіРО, зокрема, звернення Українського Біблійного Товариства щодо звільнення операцій з імпорту богослужбової літератури від ПДВ.

За результатами розгляду зазначених питань порядку денного Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій ухвалила наступні документи:

— Відкритий лист до громадськості з приводу ініціатив легалізації так званих одностатевих шлюбів (реєстрації одностатевих партнерств);

— Звернення до Президента України з пропозицією утворення при Президентові України консультативно-дорадчого органу з питань свободи совісті та віросповідання;

— Звернення до Президента України, Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України та лідерів парламентських фракцій щодо законодавчого забезпечення діяльності Церков і релігійних організацій;

— Звернення до Прем'єр-міністра України щодо встановлення тарифів за спожитий газ для релігійних організацій на рівні як для населення;

— Звернення Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій до Президента України, Прем'єр-міністра України та Голови Верховної Ради України щодо підтримки Всеукраїнського Союзу Об'єднань євангельських християн-баптистів у питанні захисту майнових прав на будівлю канцелярії ВСОЄХБ.

Крім членів ВРЦіРО, у засіданні також взяли участь радник Секретаріату Президента України О.Саган, представники парламентських фракцій: від Партії регіонів — народний депутат України Ю.Болдирев, від БЮТ — С.Бугай; представники Міністерства юстиції України, директор Інституту релігійної свободи О.Заєць, а також представники ЗМІ.

www.risu.org.ua

способом можна зробити багато добрих справ. Ми можемо ініціювати якісь пропозиції, такі, як проведення Дня подяки. Через Всеукраїнську раду церков ми можемо внести пропозицію прямо Президенту, ми можемо сказати депутатам,

перед виборами Президента з представників християнських церков утворилася Рада представників християнських церков, до речі, спонтанно, з нашої ініціативи. Туди увійшли церкви, які не дали себе втягнути в брудні кампанії,

авторитет евангельських церков. Ми хотіли цією нарадою не допустити екстремістських проявів з боку деяких новітніх рухів, які компрометують евангельський рух в Україні, на зразок ледяєвських заяв. Такі лідери, такі церкви ведуть себе

не в межах Писання, і нам боляче на це дивитися. Тому ми створили евангельсько-протестантську раду церков, щоб мати спільну позицію в питаннях ставлення до сучасних неєвангельських служінь.

— **Що ви можете відповісти тим церквам, тим служителям, які принципово не хочуть мати ніяких стосунків з іншими церквами, союзами, об'єднаннями на підставі «чистоти вчення».** Найбільш поширеним їхнім аргументом є: «Та вони там харизматію розвели», «Подивіться, які церкви вони

приймають в той Союз».

— Ніхто не може зі сто відсотковою впевненістю сказати, що він все робить бездоганно. Біблія каже, що всі ми багато грішимо, помиляємося. Немає сьогодні братства, яке б претендувало на стовідсоткову чистоту. І Господь це знає. Тому ми маємо виходити з біблійної позиції, що таке святість, подивитися на апостолів, на життя святих, які були раніше. В кожного є свій ріст, своя духовна позиція і т.і. Ми ніколи не будемо мати єдності на базі лише одних поглядів. Кожен шукає такого оточення, до якого він дозрів. Комуś подобається збиратися по хатах, щось на зразок сімейного вогнища, вузеньке коло, «маленьке стадо». Це їхній рівень і далі вони не ростуть. Але яка Христова позиція? Він йшов у міста, села, в завулки — будь-коли так що аж шокував книжників і фа-

Кабинету Міністрів. Коли б ми були одинокі, нас ніхто б слухати не захотів. Тому я вважаю, що ця нагода дана від Бога. Нехай не відразу щось вийде, але вже багато позитивного зроблено. Ми маємо відгуки з-за кордону, там дивуються, що конфесії таких різних поглядів разом збираються, радяться, щось вирішують. Звичайно, були спроби, щоб використати Раду церков в політичних цілях, особливо перед виборами. Але чимало з нас не згодилося з такою позицією. Ми є для того, щоб давати добрі поради, коли нас просять, брати участь у тих заходах, які несуть позитив і збудову суспільству. Але ми не дозволимо втягувати себе в заказні політичні ігри керівників чи можновладців. В цьому ми повинні бути акуратними й обережними, бо за нами ідуть сотні тисяч людей.

Тому, як альтернатива, пе-

відмовилися підписати перед виборами антинародні заяви. Ми сказали, що такого підписувати не будемо, бо не хочемо стояти ні на одній стороні, ні на другій, але як духовенство, як церква, ми любимо всіх людей. Це дуже зблизило нас, підштовхнуло до серйозних думок. Ми зверталися до народу, щоб вони були спокійні, щоб думали перед тим, як зробити вибір, прислуховувалися до свого серця. І усі свої листи, свої слова ми основували на слові Божому, яким керуємося, яке проповідуємо в наших церквах.

Утворена також і Рада протестантських церков, і це також була наша ініціатива. Мета її утворення — щоб евангельські церкви, це розмаїття думок, зблизити одну з одною, чітко окреслити межі, за якими починається неєвангельська поведінка, неєвангельський дух, а щось, що підриває

рисей, які казали: «Чому ваш Вчитель з ними їсть?» Позиція Христова для мене ідеальна. Він нікого не вважав за нечистих. І якщо ми — віруючі люди, народжені згори, ми не повинні звертати увагу на різницю в поглядах, якщо, зрозуміло, оточення, перебування в якомусь місці не є гріхом. Ми можемо мати в сім'ї багато дітей. Всі вони різні, але від одного батька й від однієї матері. Різні характери, різна поведінка і навіть ставлення до батьків різне, але ми їх любимо, бо то наші діти. Є церкви, в яких проповідують несангеліське вчення. Скажімо, ми не згідні зі вченням процвітання, ми не згідні з вченням, згідно якого всі мають бути здорові. Такі доктрини, як ти дай Богові — і Він дасть тобі — пахнуть корисливістю, вигодою. Це не евангеліська дорога. Але якщо віруючі в цих церквах щиро увірували, а їм таку доктрину нав'язали, то надія ще не втрачена, вони можуть і звільнитися від цього. Господь до анге-

ла Ефеської церкви каже: «Я знаю твою віру, твої діла, твоє терпіння... Але маю проти тебе, що ти залишив свою першу любов, що ти допускаєш николаїтів...» Тобто всілякі вчення і тоді вкрадалися в Церкву, але Церква завжди лишається власністю Христовою, незважаючи на те, що туди щось вкралося. Ми не можемо вигнати з дому власну дитину через те, що вона захворіла чи неслухняна. Ми її лікуємо. Тож не вважаймо, що ми найсвятіші, найчистіші, а всі інші не такі і з ними навіть не варто спілкуватися. Нас єднає віра в Христа, жертва Христова, Дух Святий, ставлення один до одного. Навіть в одній сім'ї не завжди можна знайти єдності, не говорячи вже про братство. В жодній церкві нема такого, як би нам хотілося. Моя позиція така: Бог любить всіх людей, хоче щоб всі зростали. Але той росте, а той не росте; той захворів, а той переріс. І поки людина жива — є надія, що вона може оздоровитися, є

надія, що вона може прийти ближче до Бога. Ми не повинні губити надії й відкидати людей, бо вони не такі як ми. Тому погляд на єдність залежить від нашого особистого пізнання Бога. Якщо ми Його пізнали, то наше серце широкіше і ми всіх вмістимо, крім гріха. Коли наше серце вузьке, то ми нікого не вмістимо, хіба що самі туди вліземо і, може, дехто схожий до нас. Ісус чотири рази в Гефсиманській молитві благав Небесного Отця про єдність народу Божого, бо Він знав, що це дуже складна справа. Ми повинні бути готові простягнути руку дружби, щоб люди ближче підійшли до Бога, більше шукали Бога, більше зростали в вірі, аніж аналізували брата чи сестру. В цьому помилка багатьох віруючих людей. Зібрати всіх до купи неможливо, але любити всіх можливо. І проповідувати цю любов, проповідувати Христа і закликати до єдності, заохочувати до єдності, все робити, щоб не зруйнувати її.

Фестиваль надії

за участю Франкліна Грема

6-8 липня в Києві на Національному спортивному комплексі «Олімпійський» відбудеться «Фестиваль надії» з участю Франкліна Грема — евангелізаційний захід, який збере десятки тисяч українців з єдиною метою: прославити Бога й розказати людям про дорогу спасіння та вічну надію. У його підготовці задіяні тисячі християн незалежно від їхньої конфесійної приналежності. Вони будуть служити на різних ділянках, за різними напрямками, як у підготовці, так і під час проведення фестивалю: молодіжне, сестринське служіння, душеопікунство, Андріївський рух, об'єднаний спів, привезення людей на стадіон, фінансовий відділ. Вже зараз іде активна праця в цьому напрямку.

Організатори фестивалю закликають усіх християн України молитися за проведення цієї грандіозної евангелізації, взяти в ній участь і особливо в Андріївському русі. Його суть полягає в тому, щоб кожен, хто зустрівся з Христом, міг, як колись апостол Андрій, привести до Спасителя своїх знайомих та друзів.

ПРОВЕДЕМО ФЕСТИВАЛЬ РАЗОМ!

О Д Н О Д У Ш Н І А

Всі вони однодушно були на невинній молитві, із жінками, і з Марією, матір'ю Ісусовою, та з братами Його» (Дії 1:14).

— Евелін, ця церква зовсім не схожа на ту, яку ми лишили. Що відбулося?

Місіонерці, яка щойно повернулася, я відповіла:

— Відповідь проста. За ті чотири роки, які ти з чоловіком провела в Ефіопії, ми навчилися молитися.

Потім я розповіла їй, що все почалося в 1968 році. Застосовуючи різноманітні молитовні методи, ми знайшли новий, який назвали «однодушна молитва» — молитва в невеликих групах. В цьому нам допомогла Книга Дій апостолів: «І, прорікши оце, як дивились вони, Він угору возноситься став, а хмара забрала Його з-перед їхніх очей... Тоді вони повернулись до Єрусалиму з гори, що Оливною зветься, і що знаходиться поблизько Єрусалиму, на віддаль дороги

суботнього дня. А прийшовши, увійшли вони в горницю, де й перебували: Петро та Іван, та Яків та Андрій, Пилип та Фома, Варфоломій та Матвій, Яків Алфеїв та Симон Зилот, та Юда Яковів. *Всі вони однодушно були на невинній молитві, із жінками, і з Марією, матір'ю Ісусовою, та з братами Його» (Дії 1:9, 12-14, курсивом виділено мною).*

Ми були приємно здивовані, коли дізналися, що жінки були залучені до життя першоапостольської церкви в такий важливий час. Серед них була й Марія, мати Ісуса. В цій останній згадці про неї, в Новому Заповіті вона стояла перед лицем Бога в молитві разом з Його учнями, братами й іншими жінками. Чи не хотіли б і ви бути з ними в тій горниці? Як ви гадаєте, про що вони молилися? Ми не можемо відповісти на ці питання, але ми знаємо, що їхні серця бились в унісон, коли вони однодушно молилися Богу.

Ісус, їхній Господь, щойно покинув Землю. Він цез з їхнього поля зору, але ці 120 учнів мали привілей відчувати Його присутність серед них в цій горниці. Зовсім недавно Він говорив їм: «Бо де двоє чи троє в ім'я Мое зібрані, — там Я серед них» (Мт. 18:20). Ісус говорив про тих, хто зібрані в ім'я Його, а не в будь-якій групі людей. Тільки Своїм послідовникам Він пообіцяв бути присутнім серед них. Молитва в малих групах, чи метод однодушної молитви, базується на привілеї молитися в ім'я Ісуса й підходить лише послідовникам Христа.

Господи, навчи нас молитися

Ми можемо ще дечого навчитися з цієї молитви в горниці. Учні застосовували на практиці те, чого їх навчив Ісус щодо молитви, коли був з ними на землі. Послідовники Ісуса відчували свою недосконалість, спостерігаючи чудовий приклад молитовного жи-

МОЛИТВА

ття Свого Господа. Вони так висловили свою потребу: «Господи, навчи нас молитися...» (Лк.11:1).

Істинні послідовники Ісуса й сьогодні відчувають таку потребу. Дивним є те, що ми стукаємо в двері, дзвонимо по телефону, запрошуючи людей на молитовні зібрання, лише для того, щоб виявити, що ми не знаємо, як молитися. Я була однією з 11 людей, які допомагали організувати 5000 молитовних груп для євангелізаційної компанії Біллі Грема, яка проходила в нашому регіоні. Пізніше ми чули, що в деяких групах відбувається щось дивовижне, тому що жінки молилися протягом п'яти тижнів до і під час кампанії. Але сотні жінок говорили мені: «Ми зробили все, що ви нам говорили. Ми стукали в двері, ми телефонували сусідам. Ми все це робили, але розгубилися, коли зібралися разом. Ми не знали як молитися».

Відповідь Ісуса Його учням і нам дуже проста й чудова: «Коли молитесь, говоріть: «Отче наш, що еси на небесах!..» Ви це впізнаєте, чи не так? Це початок молитви, яку ми часто називаємо «Господньою». Що таке молитва? *Справжня молитва — це просто розмова з Богом, нашим Отцем.* Ісус не сказав: «Коли молитесь, говоріть: «Мій Отче». Він використав множину: «Отче наш». Він є вашим Отцем, моїм Отцем, Отцем Ісуса — «Отче наш, що еси на небесах!» Молитися — це так просто, це звичайна розмова з Богом.

Переміни

Коли люди моляться разом, однодушно кличучи до нашо-

го Небесного Батька в ім'я Ісуса, тоді починаються зміни. Міняється наше життя, наші сім'ї, наші церкви, люди, які живуть разом з нами. Зміни відбуваються не тоді, коли ми вчимося як молитися, не тоді, коли ми говоримо про молитву, і навіть не тоді, коли ми запам'ятовуємо чудові вірші з Писання про молитву. Зміни починаються тоді, *коли ми молимося.* І ми не страждаємо від «паралізуючого аналізування». Ми не паралізовані процесом аналізу молитви, а приносимо проблеми в молитві до Бога.

Ви коли-небудь молились в групі, коли хтось молиться довго? Ви помічали, що насправді ви не молитесь разом з цією людиною? Замість цього ви обмірковували, що хотіли б згадати в молитві, коли прийде ваша черга. Таке відбувалося зі мною, і мої думки бігли в такому напрямку: «Господи, нагадай мені... О, хоча б не забути цього!.. Так, це хороше прохання... Спа-

соби, Господи, що Ти нагадав мені про це». Потім я в думках поверталася на початок і загинала на пальцях всі молитовні прохання, які потрібно було згадати. Потім я обдумувала, який у мене мав би бути вступ, чи як мені потрібно було б закінчити молитву. Поки хтось молився, я планувала наперед свою молитву, замість того, щоб тихенько молитися з тим, хто молиться вголос. Це не однодушна молитва.

Кожен член групи однодушно молиться з тією людиною, яка молиться вголос, кількість молитов, які линуть до неба, збільшується в стільки разів, скільки людей молиться разом. Наскільки більше сили в молитві, коли всі учасники дійсно моляться *однодушно!*

Молитва для вас:

«Отче Небесний, навчи мене молитися однодушно з іншими людьми, несучи їхні тягари, розділяючи радості й підносячи прохання».

Евелін КРИСТЕНСОН

На Дні Біблії Ющенку передали 7-мільйонний екземпляр Біблії

29 жовтня 2006 року Київський міський дім вчителя зустрів учасників святкування Дня Біблії. Ініціатором урочистості ось уже четвертий рік поспіль виступає Українське біблійне товариство (УБТ). 2006 рік багатий на знаменні дати, пов'язані з Божим Словом. В цьому році Україна відзначає 425-річчя Острозької Біблії, першої повної слов'янської Біблії, виданої Іваном Федоровим під егідою українського мецената князя Костянтина Острозького. Рівно 130 років тому побачив світ перший синодальний переклад Біблії російською мовою. А 50 років тому в СРСР вперше було дозволено надрукувати обмежений тираж Біблій. І ще одна знаменна дата для України — 15 років Українському біблійному товариству.

На урочистому святкуванні Дня Біблії УБТ доручило Олександр Сагану, раднику Секретаріату Президента України, передати Віктору Ющенку 7-мільйонний екземпляр Біблії. Саме стільки за 15 років було розповсюджено біблійної літератури на території України Біблійним товариством.

ВІДЧИНЯЮЧИ ДВЕРІ АНТИХРИСТУ

Часто складається враження, що коли християни збираються разом і не знаходять теми для розмови, вони починають почесувати свої язики на тему «Відсутність єдності й любові в церкві». На початку серпня я написав листа в організацію, яка начебто, як жодна інша, прагне до вселенської християнської єдності. Це Всесвітня Рада Церков — організація, яка вважається вісєю у світовому християнському екуменічному русі й прагне до організаційного об'єднання всіх християнських церков світу, а за деякими теоріями, й усіх релігій в цілому. Сумніви серед християн щодо відповідності цієї організації біблійним стандартам виникали ще з часів заснування ВРЦ. Щоб детальніше розібратися в питанні, я зайшов на Інтернет-сайт ВРЦ. На перший погляд, все «добропристойно і статечно». Та все ж я відчув, що не все тут чисто. Я звернувся до «друзів» з ВРЦ з певними запитаннями, і вони підкинули мені саме те джерело, яке було потрібне. До речі, кому цікаво, офіційний сайт ВРЦ — www.wcc-coe.org (сайт англomовний).

Ліберальні погляди — «П'ята колона» в церкві

В результаті більш уважного перегляду всіх публікацій ВРЦ я натрапив на дуже цікаві нюанси. Щоб стати її новим членом, потрібно відповідати певному статусу. І ось що там написано: «Рада Церков базується на вірі в Ісуса Христа як Бога і Спасителя... Але це не є головним критерієм, щоб судити про церкву чи людину. Церква має свободу інтерпретувати свою віру по-своєму». І з цього місця починають розкриватися ліберальні принципи ВРЦ.

Ліберальні погляди почали проникати в християнське середовище у XVII столітті, хоча своїм корінням вони сягають християнської історії. Серед відмінних рис лібералів — заперечення непогрішимості

Біблії. Але ж «усе Писання Богом натхнене» (2 Тим. 3:16). А коли немає ідеалу як такого, можна без особливих проблем упровадити в церковне вчення будь-яку людську доктрину як істинну. Звідси й виникло лояльне ставлення до гомосексуалізму в церкві. Багато хто пам'ятає, як рік тому в США спалахнув скандал довкола двох священників Єпископальної церкви, які зізналися у своїй гомосексуальній орієнтації. Ці священники очолили «блакитний рух», який вимагав благословення церкви на свої «шлюби». І єпископ цієї Церкви Джон Палмер Кроненбергер підтримав священників-геїв і сказав: «Настав час Церкви змінювати канони й перестати розглядати шлюб як союз лише чоловіка та жінки». Ось очевидний результат

церковного лібералізму. А Біблія ж чітко каже, що мужеложники Царства Божого не успадковують (див. Кор. 6:9-10).

Ще раніше, в грудні 2001 року, Реформаторська та Лютеранська церкви Голландії дали згоду на «благословення» одностатевих шлюбів. Таких же поглядів притримуються й інші ліберальні деномінації Голландії — меноніти й Братство ремонстрантів. Всі ці конфесії, як і Єпископальна церква, є активними членами Всесвітньої ради церков. Безумовно, не всі служителі цих церков однозначно виступають за одностатеві шлюби, але їх досить багато і їхня кількість постійно зростає.

Нині християнський світ ділиться на дві групи (хоча цей поділ є трохи грубуватим) — на модерністів-лібералів і фундаментальних сепаратистів. Друга група проповідує абсолютну непогрішимість Біблії і суворо засуджує спільне служіння з ліберальними церквами. Конфлікт між цими групами з новою силою розгорівся на початку XX століття. До речі, в наш час прослідковується дуже цікава тенденція, яка існувала ще в IV-V століттях. Сепаратисти (від англ. — «відділення») і тоді, і тепер головну увагу приділяли святості й чистоті в церкві, тоді як ліберали загострювали свою увагу на любові та єдності. В правильній інтерпре-

тації обидва ці погляди мають право на існування. Але є біблійний принцип — ніколи, при жодних обставинах єдність не повинна будуватися на збиток святості.

Ми й нині повинні остерігатися тих, хто готовий йти на різноманітні компроміси, відступаючи від Біблії з метою збереження «єдності». Багато хто намагається підкреслити факт Божої любові, але цим приносить збиток святості. Хоча такі люди не заперечують, що Бог святий, та в той же час вони розглядають прояв Його святості через любов, замість того, щоб Його любов розглядати через характерну Йому святість. Цікаво, що така тенденція спостерігається не лише в середовищі лібералів, але навіть серед євангельських церков. Необхідно зрозуміти правильне співвідношення між Божою святістю і Його любов'ю. В Божій природі первинна святість. Коли Ісус молився про єдність християн (див. Ів. 17:21) (багато хто любить зловживати цими словами), Він ніколи не мав на увазі єдності, яка будується на шкоду чітким біблійним доктринам. Більше того, в Біблії ми не раз натрапляємо на Божі заклики до відділення від всього нечистого. Тому, говорячи про єдність, завжди треба пам'ятати про Божі принципи відділення від усього нечистого (див. 2 Кор. 6:17).

Живімо дружно, а Біблію — в бік?

Продовжуючи вивчати публікації ВРЦ, я виявив цікаву закономірність — під різними приводами, в тому числі й біблійними, вони намагаються схилити християн до теплого,

дружнього ставлення до нехристиянських релігій. Мовляв, подивіться на Павла, Бог сказав йому йти й спілкуватися з іновірцем Корнилієм. Але вони не договорюють того, що Корнилій був благочестивою людиною, яка виконувала Закон Божий. І найголовніше — Петро пішов до нього, щоб повернути його в християнство, а не розводити «діалоги», до яких так активно закликає Всесвітня рада церков. І ще одна цитата з офіційної позиції ВРЦ: «Ми живемо в історичний момент, коли християнські теологічні традиції повинні сприйняти досвід тих, хто багато століть жив у релігійно різноманітному суспільстві (мається на увазі язичництво, індуїзм, буддизм — прим. автора). Досвід взаємних діалогів показує, що багато класичних християнських теологічних тверджень повинні бути освіжені реаліями нашого часу».

На сайті ВРЦ в підрубриці «Важливі посилання» дані посилання на Інтернет-ресурси мусульман, буддистів, індуїстів і навіть маоїстів, куди можна потрапити простим натискуванням кнопки мишки. Останні відкрито проповідують магію та окультизм. Користувачі Інтернету знають, що в підрубриці «Важливі посилання» завжди стоять партнери тої чи іншої організації. Цікаве партнерство у Всесвітньої ради церков.

Очевидно, організаційна єдність (союзи, ради, об'єднання з централізованою вертикаллю влади) — зовсім не те, про що молився Ісус. Він хотів перш за все бачити духовну єдність. Навіть єдність окремо взятої общини стає хибною при втраті пріоритету єдності

духа в союзі миру. Апостол Павло пише про це: «Отож, благаю вас я, в'язень у Господі, щоб ви поводитися гідно покликання, що до нього покликано вас, зо всякою покірною та лагідністю, з довготерпінням, у любові терплячи один одного, пильнучи зберігати єдність духа в союзі миру. Одне тіло, один дух, як і були ви покликані в одній надії вашого покликання» (Еф. 4:1-4). Більше того, часто організаційна єдність церков, та ще в такому форматі, як ВРЦ — справа небезпечна. Це готує шлях до приходу Антихриста, який, між іншим, як ніхто інший буде проповідувати єдність. Буде єдина світова система, єдина валюта і єдина релігія. І не так вже фантастично виглядає перспектива, що через декілька років керівництво Всесвітньої ради церков скаже про Антихриста: «Погляньте, нарешті з'явився той, хто зміг здійснити мрію Ісуса Христа — об'єднати всіх віруючих. А може, він і є Христос...»

P.S. Автор цього матеріалу ні в якому разі не виступає проти багатьох союзів та об'єднань, які нині існують і складаються з автономних євангельських церков. Воістину, всі християни повинні тісно співпрацювати для досягнення світу Євангелією. Та пріоритетною залишається єдність духовна, а потім вже організаційна. Разом з тим істинна біблійна єдність і співпраця ніколи не йде на компроміс з Божою святістю й абсолютним авторитетом Біблії.

Руслан КУХАРЧУК,
газета
«Камень Краугольный»

В більшості випадків заповіді, залишені для церкви Христом та Його апостолами, звучать однозначно й тому мають конкретний визначений спосіб застосування на практиці. Однак труднощі можуть виникати, коли складається враження, що деякі біблійні принципи суперечать один одному. Тоді люди нерідко починають виправдовуватися складністю й навіть винятковістю обставин, що виникли, щиро вважаючи, що повинні вибрати меншу з двох бід.

Для наочності візьмемо класичну ситуацію. Член церкви явно згрішив, але почав виявляти деякі ознаки щирого каяття. І тут громада ділиться на дві групи: з одного боку — поборники милості, яка, як відомо, ставиться вище за суд, а з іншого боку — поборники чистоти рядів і святості тіла Христового. Простити, щоб не відкинути, чи винести покарання, щоб гріх не поширювався як ракова пух-

лина? Стара, як світ, дилема: покарати не можна помилувати. Опоненти щедро засипають один одного цитатами з Писання. Згодом, коли їхній запас поступово вичерпується, починаються взаємні обвинувачення в пристрасній суб'єктивності й доходять аж до крайнього аргументу: «А ти на себе подивися!» Якийсь новачок, вислухавши цей коктейль з проповідей та перепалки, розгублено робить висновок, як в тому жарті: «І ти, Авраме, правий, і ти, Саро, права». Йому поспішно нагадують, що тих, хто утримувався, бути не повинно, тому що «це від лукавого».

Хтось скаже, що я занадто згустив фарби. Хай так, але картинка вийшла контрастною. Головне замислитися, що важливіше для нас: святість, чистота й відділення від світу чи любов, яка покриває всі гріхи? І не спішити з відповіддю.

Найскладніше для нас буває витримати здоровий баланс між крайніми позиція-

ми, оскільки існує реальна загроза опинитися під перехресним вогнем. Це зовсім не означає, що треба уникати прямих формулювань і звиватися, як вугор. «Умивати руки» в найвідповідальніші моменти — це Пілатове «благочестя». Бог поклав на Своїх дітей в церкві величезну відповідальність, ухилитися від якої означає небажання нести свій хрест.

З вогню та в полум'я

Спочатку розгляньмо крайні погляди. Ідея святості важлива у всьому Священному Писанні. Взагалі-то й однієї Книги Левит вистачить, щоб переконатися в абсолютній безкомпромісності Бога щодо гріха. Ісаєя висуває важливий принцип духовного виховання: «Хоч буде безбожний помилуваний, то проте справедливості він не навчиться: у краю правоти він чинитиме лихо, а величності Господа він не побачить!» (26:10). Новий Заповіт встановлює ряд засобів для викорінення гріха з церкви. Сам Христос чітко

В ГОЛОВНОМУ — ЛЮБОВ

виклав схему викриття гріха (див. Мт. 18). Павлові ж належить безліч рекомендацій щодо ставлення до того, хто згрішив і залишається таким: з ним не їсти за одним столом, а виключити з общини й віддати сатані «на погибель тіла». Звідси можна зробити висновок, що порядок і певна суворість — це норма для тих, хто живе під благодаттю.

Та все ж ті ж Христос та апостоли не залишили нам ніякого приводу для законницького маневру. Господь каменя на камені не залишив від фарисейства, а Послання до галатів буквально під асфальт закатало будь-яке законництво. На жаль, його бур'яни знову й знову пробиваються на світ Божий, і знову буква стає вбивцею. А дух звичайно ж перестає жити, якщо відбирають свободу, дану Богом.

Павло — великий поборник благодаті — напевно, найбільше з усіх явив приклад гнучкості в благовісті. Ви не замислювалися, як можна було засуджувати юдеїв, які вимагали від язичників обрізання, а в іншій ситуації своїми ж руками звершити обрізання Тимофія. Якщо це не дволикість, то вже, напевно, явна непослідовність! Як можна, маючи в собі Божий Дух, з нещирим інтересом обходити мерзотні язичницькі каплиці, а потім ще й робити цим ідолопоклонникам компліменти?! А Павло починає свою проповідь в ареопазі словами: «Мужі атенські! Из усього я бачу, що ви дуже побожні. Бо, проходячи та оглядаючи святощі ваші, я знайшов також жертівника, що на ньому написано: Незнаному Богові. Ось Того, Кого навмання ви шануєте, Того я проповідую вам» (Дії 17:22-23). Один сучасний служитель сказав, що в його церкві за ці слова Павла б прогнали з кафедри і відлучили.

Ну як? Виходить, метод Павла — підкорювати себе думці інших людей з метою

привести до істини хоча б декого з них — не такий вже й міцний (див. 1 Кор. 9:18-22). А може, він навіть необхідний, а ми насправді десь давно перегнули палицю?

З іншого боку, Сам Бог є любов, і всім нам відомо, що Він хоче милості, а не жертви. Здавалося б, і говорити тут ні про що: прощай до безконечності, живи й давай жити іншим. Однак Господь каже: «Кого Я люблю, тому докоряю й караю того. Будь же ревний і покайся!» (Об. 3:19). Принцип будь-якого виховного процесу, який відкривається в цьому уривку, показує, що любов не можна ототожнювати з всездозволеністю.

Як би пастор не оправдував свою недбалість милосердям і людинолюбством, він поставлений духовно годувати, пасти, турбуватися, вчити й оберігати. Тобто будь-яке спрощення процедури входження в церкву, поблажки, лицемірство й надумана скромність щодо грішників — це ухиляння від своїх прямих обов'язків. Такі «любов і милість» ведуть до примноження «мертвих душ» у звітності й до Божого вердикту: «Горе пастирям, які пасуть самих себе!» (Єз. 34:2). Тож не варто бути милосерднішими чи святішими від Бога.

Sola Scriptura*

Перш ніж розглядати цю золоту середину, варто зауважити, що крайнощі Писанням не підтримуються. Безліч уривків Нового і Старого Заповітів підкреслюють необхідність поєднання понять, які, здавалося б, виключають одне одного. Наведу кілька прикладів.

«Милість та правда нехай не залишать тебе, прив'яжи їх до шиї своєї, напиши їх на таблиці серця свого, і знайдеш ти ласку та добру премудрість в очах Бога й людини!» (Пр. 3:3-

Sola Skriptura — «тільки Писання» (латин.).

4). Тобто щоб догодити Богові та людям, потрібен баланс милосердя й справедливості. Не треба ускладнювати ситуацію, розмірковуючи про «правильну» любов чи про «правильну» святість, потрібне те й інше. Посилаючи Своїх послідовників у світ як овець до вовків, Ісус заповідає: «Будьте ж мудрі, як змії, і невинні, як голубки» (Мт. 10:16). Не секрет, що під простотою тут мається на увазі чистота й неупшкодженість. І знову ж, якщо зосередити свій вибір на чомусь одному, вийде холодний інквізиторський догматизм чи інфантильна мелодрама.

Неважко здогадатися, що так звана «золота середина» й збалансованість визначаються нами як терпимість. Тож задаймо собі вирішальне запитання: чи терпимий Бог? Природа невидимого Бога була явлена людям в Ісусі Христі. А чи був Він терпимий до людей під час Свого земного служіння? Все стає зрозумілим навіть після розгляду лише однієї євангельської історії. Коли Господь чекав біля колодязя самарянку, Він знав, що в цій розмові зіткнуться всі можливі земні суперечності. Найстрашніші конфлікти й війни виникають на релігійному, національному та моральному ґрунті. Додайте сюди ж різницю статей, і у вас вийде приблизно такий же ґрунт для взаєморозуміння. Ось чому жінка на прохання Христа спантеличено задає запитання: «Як ти, будучи юдеєм, прошиш у мене, самарянки?» — «Якби ти знала дар Божий...», — великодушно починає Господь. Там, у передмісті Сихаря, Він зламав людську традицію нетерпимості. Отже, наш Бог не просто терпимий, Він має довготерпіння.

Визнання того, що різні думки та погляди можливі й навіть потрібні, ми знаходимо у того ж Павла: «Бо мусять між вами й поділи (рос. «разномыслия») бути, щоб відкрились між вами й досвідчені» (1

Кор. 1:19). Тож з цього стає зрозуміло, що щодо безлічі другорядних питань не варто одразу ж переконувати всіх і кожного у їхній неправоті. Бог, випробовуючи наші думки часом робить для всіх очевидним те, хто правий, а хто ні. І лише маючи такий погляд, ми можемо впевнено давати іншим право на помилку.

Перекази давнини

У більшості євангельських об'єднань ви обов'язково знайдете ревне відстоювання принципу свободи совісті для всіх. Але історія свідчить, що навіть той, хто пережив на собі переслідування за свої переконання, не застрахований від того, що при наявності мінімальної влади не займе місце гонителів. Причому різку нетерпимість можуть виявляти прихильники обох названих нами крайнощай: і суворі законники, і милосердні аж надміру.

Задовго до Реформації Аврелій Августин сказав знамениті нині слова: «В головному — єдність, другорядному — свобода, у всьому — любов». Та, тим не менше, дійшовши

до відчаю, ведучи полеміку з донатистами, та ж людина висуває нову ідею: «Право на помилку веде за собою загибель душі!» В результаті «на славу Божу» протягом багатьох століть палали багаття й лилися ріки крові в усіх християнізованих державах Європи.

Мартін Лютер воістину був героєм віри й Духа. Однак його енергія, яка змусила здригнутися католицьку устою, часто носила середньовічний характер. Саме повна відсутність гнучкості й непримиренність відштовхнули від нього безліч колишніх однодумців. Серед тих, кому невинувато жорстоко дісталось від реформатора, можна назвати селян, які повстали під впливом праць Лютера й були знищені з його ж благословення. Сюди ж можна віднести й вигнаних з Німеччини євреїв та християнських гуманістів, яких він називав напівпелаганіями, «отруєними Ієронімом», «зрадниками Августина».

Жан Кальвін добився блискучих успіхів у Женеві й зробив її зразковим містом Європи. Але, на жаль, Михайл Сервет був спалений не за вчи-

нок, а за переконання. І це було межею крайності, її глухим кутком.

Ось чому мені набагато більше імпонують люди, більш послідовні у своїх словах і вчинках. Таких не так вже й мало. Найяскравішими з них є Еразм Роттердамський, Філіп Меланхтон і Менно Сіменс в найбільш складний час на Заході і їх сучасник Масим Грек на Русі, які присвятили своє життя морально-богословському преображенню церкви, понад усе боячись того, що їхня реформація переросте в революцію та розкол.

Але ж вони не досягли таких результатів, як більш енергійні борці, — скажуть мені. Так, кожен на своєму місці робив те, що не під силу іншим. Але ці люди є для мене прикладом послідовності, справедливості й поваги до людської особистості. Еразм і Меланхтон добровільно стали буферами між непримиримими сторонами. Їх критикували всі, кому не лінь, та при потребі хотіли вести діалог саме з їхньою допомогою. Максим Грек (справжнє ім'я Михайло Триволіс) настраждався не менше Авакума, але не здався й не зробив жорстоким свого серця. А Сіменс, уникаючи крайнощай багатьох своїх попередників, показав, що церква може й повинна розвиватися, будучи відділеною від держави.

Недоліки та небезпеки

З короткого історичного екскурсу та аналізу нинішньої ситуації можна вивести деякі характеристики крайньої нетерпимості. По-перше, нетерпима людина вважає альтернативні думки гріхом, злочином, хворобою. А отже, від опонента обов'язково й в ту ж мить вимагається покаяння та виправлення. В радянському Союзі на тій же підставі віруючих та дисидентів нерідко саджали в тюрми й психлікарні.

Тут хочеться зауважити

На повороті фари моєї машини освітили жінку, яка у відчай махала руками. Я не хотів зупинятися. Було дуже пізно й дуже холодно. Моя дружина і я дуже стомилися за день, провівши його на служінні в маленькій церкві, де я був пастором, а наш маленький син спав на задньому сидінні. А завтра вранці я повинен був починати урок у класі. «Може, хтось позаду буде їхати сам», — сказав я дружині, заспокоюючи себе думкою про те, що ця жінка, можливо, просто хотіла кудись нас заманити. Та совість звеліла мені зупинитися. І добре, що ми вчинили саме так. В машині жінки ми виявили четверо дітей, які знепритомніли від вихлопних газів через несправний глушник. Ми швиденько перенесли їх в наш автомобіль і вирушили до найближчої лікарні.

Ні, я не закликаю зупинятися на дорозі перед кожним зустрічним. Та все ж скільки потреб довкола нас залишається без уваги! Одна літня пара, яка не може вже водити машину, кілька місяців не відвідує церкви тільки тому, що ніхто не може її підвезти. Я дивувався: «Чому ж ніхто не прийде на допомогу цим людям?» А потім згадав свою власну відмову в той вечір: «Нічого, хтось інший буде їхати сам».

В Посланні до євреїв, 10:24, є рецепт вирішення цієї проблеми. Як люди віруючі, ми можемо спонукати інших до любові та добрих діл, даючи самі відповідний приклад. Саме ми можемо стати тим «кимсь іншими».

про одну серйозну небезпеку, яка може проникнути в будь-який замкнений релігійний колектив. Саме поняття «община» містить у собі тяжіння до консерватизму. Община зазвичай намагається позбавитися від тих інородних елементів, які хоч якось не вписуються у прийнятий уклад. Внутрішній стержень тут — це традиція, одноманітність і стабільність. І в цьому криється саморуйнівна сила. Так померла перша місцева церква землі — церква Єрусалима. Зруйнування римлянами Єрусалима змусило віруючих евакуюватися в містечко Пелла, на протилежний бік Йордану. І там сліди численної общини, про яку ми читаємо в Діях апостолів, кудись зникають. Більшість дослідників вважають, що Єрусалимська церква не впоралася з тими християнами, які підтримували юдаїзм, тобто з консервативною братською радою ревнителів ритуальної чистоти. Для того, щоб цього не відбувалося, будь-якій общині, як кисень, постійно потрібен приплив нових людей ззовні. Зауважте, що новонавернені часто дивуються: «Як можна сперечатися через такі дрібниці?» Це саме той випадок, коли збоку видніше.

По-друге, нетерпимий вважає, що в чужій думці немає нічого правильного й доброго. Хіба можна звільнитися від своїх упереджень, не володіючи елементарною здатністю слухати? О, це хвороба багатьох служителів! Дитріх Бонхьоффер застерігав: «Багато хто шукає вухо, яке б почуло, тому що християни гово-

рять, коли повинні були б слухати. Той, хто більше не слухає свого брата, невдовзі не буде більше слухати й Бога... Той, хто не вмів слухати довго й терпляче, незабаром почне говорити, не вловлюючи суті, і ніколи не буде по-справжньому розмовляти з іншими, хоча й сам не розумітиме цього».

По-третє, нетерпима людина мислить категоріями «добре» і «погано», забуваючи, що є «краще». Чорно-білий духовний зір не здатний захоплюватися красою «всілякої Божої благодаті» (1 Петр. 4:10, пор. Еф. 3:10, Євр. 1:1). Він здатний лише розвішувати ярлики й відділяти кукіль від пшениці.

Нарешті, нетерпимий забуває, що й він не безгрішний і здатен помилятися. Іноді можна почути від християн зі ставом невірних людей: «Ох, ці ж халдеї!» Так невинно все й починається. А оскільки нетерпимий боїться наслідків якихось невідомих заблуджень, він вороже ставиться до всього «інославного». Ні, це не просто спадковість з тоталітарного минулого нашої країни. Як ми переконалися, своїм

корінням проблема проникає глибоко в нашу гріховну природу, а ще в нашу культуру. В нетерпимості міститься не сила (хіба що фізична), а безсилля, збитковість і неповноцінність.

Аміль

Варто визнати, що дуже часто ми не те, що вести дискусію з питань віровчення, а просто розмовляти один з одним не вміємо. Ми виявляємося неспроможними слухати співрозмовника й поважати його думку. Ми змішуємо головне й другорядне. Іноді готові забрати чи навіть віддати життя за своє обрядовірство, а за істину постояти не можемо. Схоже, ми все ще не знаємо, якого ми духа. Часто просто страшно виконувати миротворчу місію й стояти між двома ворогуючими сторонами, але Христос вважає служіння примирення почесним і блаженним. Нам треба навчитися витримувати здоровий баланс, щоб пройти між Сциллою законництва й Харибдою вседозволеності. Надумане протиріччя між любов'ю та святістю є лише в пошкодженій гріхом свідомості. В Божій цілісності, до якої Він хоче нас повернути, її просто немає. Мудрість знищує дилему. Навіщо руйнувати й заперечувати лжечення, якщо спочатку не збудувувати й не відстоювати Царства? Зрозумійте мене правильно, ми повинні захищати чистоту вчення, але Велике доручення нашого Господа полягає в тому, щоб збудувувати учнів, а не бігати з коцергою за еретиками. Толерантність — єдиний шлях хоча б для мінімального взаєморозуміння між людьми.

Михайло
ЧЕРНЯВСЬКИЙ,
Газета «Мирт»

Фото Генадія Андросова

АВГУСТИН БЛАЖЕННИЙ, ПІЛГРИМ ДО БОЖОГО ГРАДУ

З Августином, звичайно, зрівнятися не може, по-моєму, жодна людина; адже коли за його насиченого талантами часу йому, на мій погляд, не було рівних, то хто зрівняється з ним нині?

Петрарка Ф.

Духовна спадщина Августина настільки значуща й вагома, що її неможливо вкласти в межі якогось одного напрямку або віросповідання. Римсько-католицька церква канонізувала його як святого та причислила до перших чотирьох найавторитетніших учителів Церкви. Вселенське Православ'я вшановує його як блаженного та отця Церкви. Протестанти ж вважають Августина одним з найфундаментальніших теоретиків християнства.

Народився Августин в містечку Тагасті в Північній Африці в тогочасній римській провінції Нумідія. Його батько Патріцій був римським магістратом, який сповідував традиційну язичницьку релігію. Мати Моніка була ревною християнкою, молитви якої за чоловіка й сина були згодом почуті Богом. Напевне, з батьком в Августина не було тісних взаємостосунків, зате Моніка відіграла важливу роль в житті свого єдиного сина. Початкову освіту великий мислитель отримав у сусідньому місті Мадаврї. А вищий філософський та риторичний вишкіл — у столичному Карфагені.

У це велике місто Августин

приїхав у віці 17-ти років. Він навчався старанно, але й не цурався світських розваг. Згодом вступив у зв'язок з жінкою, яка народила йому сина Адеодата і якій Августин був вірним наступні дев'ятнадцять років. Такі зв'язки на той час нікого не дивували й були нормою.

На той час Августин вивчав риторику. Ця дисципліна навчала гарно й переконливо висловлювати свої думки усно й на папері. При цьому істинність того, що ти говориш, не мала значення. Але, читаючи Цицерона, Августин прийшов до висновку, що майстерного слова й стилю недостатньо — риторика має супроводжуватися й пошуками істини. Так він вирішив прочитати Біблію, бо пам'ятав, як його мати говорила про мудрість цієї книги. Але йому, вихованому на класичних засадах, Святе Письмо видалося повним безглуздя, до того ж написаним грубою мовою. Так шукання істини спочатку привело Августина до маніхейства. Згідно цього вчення, в кожній людині є два начала: «світло» й «підтма». Світло — це духовне начало, а підтма — матеріальне. В космосі ці два начала з певних причин змі-

шалися і результатом цього є людина зі своєю природою. Спасіння полягає в розмежуванні цих начал і підготовці нашого духу до повернення в сферу чистого світла. Августин мав деякі сумніви щодо цього вчення й тому не спішив ставати його «досконалим». Коли він поділився своїми переживаннями з іншими вчителями цього напрямку, вони не змогли відповісти на всі його питання, і розчарований Августин вирішив продовжити свої заняття в іншому місті. В цей час він став навчати риторики інших і переїхав в Мілан, де звільнилося місце викладача риторики. Там він став неоплатоністом. Тут Августин вперше почув про Бога як про нематеріальне Буття. Послідовники цього вчення намагалися дійти до Першогоєдиного, до джерела всього суцього шляхом самодисципліни й містичного споглядання, яке мало допомогти їм досягнути екстатичного стану. Неоплатоністи говорили, що є лише одне начало, від якого все походить, це щось на зразок каменя, вкинутого у воду, від якого розходяться кола. Найближче до Нього розташовані найвищі прошарки суцього, а далі нижчі й нижчі — в міру

їхнього віддалення від Центру. Наприклад, зло походить не від якогось іншого джерела, а просто стає злом, віддаляючись від Першоєдиного. Зло ми робимо тоді, коли відводимо від Нього свій погляд і дивимось на нижчі прояви сущого. Це віровчення ніби й давало відповіді на питання Августина. Але в нього лишився ще один сумнів: як можна Біблію з її грубою мовою й розповідями про насильницькі вчинки вважати Словом Божим? Відповідь на це питання йому дав християнин Амвросій, проповіді якого за порадою матері почав слухати Августин. Амвросій, найвидатніший оратор Мілану, алегорично пояснював важкозрозумілі місця Біблії. Оскільки алегоричне трактування цілком відповідало канонам риторики, в Августина не виникло ніяких заперечень. А текст Священного Писання ставав більш благозвучним і його можна було легко зрозуміти. Августин через проповіді Амвросія все більше й більше відкривав для себе істину.

Здавалося б, усі сумніви вирішені, все зрозуміло. Але лишалися труднощі іншого плану. Августин не хотів «половинчато» приймати віру своєї матері, бо розумів, що коли він стане християнином, то йому доведеться (зважаючи на тодішні ідеали чернецтва і власні неоплатоніські погляди) покинути викладання риторики й відмовитися від своїх честолюбних цілей і світських задовольень. А це було чи не найважчим для нього. Він вів боротьбу з самим собою. Так, він вирішив стати християнином, але не сьогодні, пізніше. До нього стали доходити чутки про те, що багато визначних сучасників-мислителів стали відкрито сповідувати християнство. І тоді Августин не міг більше боротися з собою, він вийшов в сад і там в молитві віддав своє життя Богові.

Після навернення Августин зробив все, щоб почати нове життя. Він попросив Амвросія охрестити його, відмовився від викладання й вирішив, продавши свою спадщину, жити в чернецькій самотності. Августин з деякими своїми друзями оселився в Кассиціаці, плануючи скромно жити й проводити час в містичних спогляданнях та філософських студіях. Саме тут Августин почав писати свої перші праці. Вони були ще з відбитком неоплатонізму, але поступово їх автор став більш чітко розмежовувати християнське вчення від основ неоплатонізму.

В 391 році Августин відвідав місто Гіппон, щоб запросити товариша оселитися в його общині в Кассиціаці. Там, майже проти його волі, Августина рукопоклали на служіння, а чотири роки потім він став єпископом разом з

своїх знайомих. І тепер він хотів ніби виправдати свій вчинок. Ще одна течія, з якою боровся Августин, був донатизм. Полеміка з ними підштовхнула Августина до розробки теорії справедливої війни. Справедлива війна, за словами Августина, могла відбуватися лише за трьох умов: справедливою повинна бути ціль війни; вона мала вестися законно встановленою владою; і найголовніша вимога — навіть у разі насильницьких дій, характерних війни, потрібно проявляти любов. Але найбільш вагомими богословськими праці Августина були спрямовані проти пелагіанства. Пелегій, як і Августин вважав, що Бог наділив людину вільною волею. Але Пелегій казав, що людина може сама переборювати гріх. Августин відстоював думку, що бувають випадки, коли гріх може просто паралізувати волю людини

Святий Августин, картина Бенноцо Гоццолі

престарілим єпископом Валерієм. Через рік Валерій помер і Августин лишився єдиним єпископом Гіппона. Як пастор там він написав більшість своїх праць. В них Августин боровся з маніхейством. Будучи їхнім «слухачем», він навернув у їхню віру кількох

— і самостійно вона не може звільнитися від нього.

Августинівський монастир в Гіппоні перетворився на богословську семінарію, вихованців якої кликали на дияконську й священницьку працю в інших африканських епархіях. Його учні зуміли

закликати ряд церковних соборів для прийняття конкретних дій проти донатиської партії і вчення Пелегія.

Полеміка з мислителями різних доктрин привела Августина до вивчення природи й влади церкви. Він перший сформулював ідею невидимої Вселенської Церкви, хоча й розміщував її тільки всередині зовнішньої державної церкви.

За 35 років пастирства Августин написав більше 100 книг і трактатів, близько 200 послань. Але особливе значення мають два його твори. Перший — «Сповідь». Це духовна автобіографія у формі зверненої до Бога молитви, яка показує довгий і важкий шлях, по якому Бог вів його до віри. За своїм жанром книга унікальна для древньої літератури й навіть зараз свідчить про глибину психологічну й інтелектуальну проникливість автора. Вона складається з 13 книг, поділених в свою чергу на розділи. Тут ми бачимо розкаяння у свідомих і не-свідомих гріхах, всеосяжну вдячність Господові та беззастережне сповідання віри.

Друга робота, яка заслуговує особливої уваги, — «Про град Божий». Приводом для написання цієї роботи стало падіння Риму в 410 році. В той час люди, які трималися за язичництво, говорили, що це падіння — результат відступництва від древніх богів. Спростувати такі твердження Августин намагався в своїй праці «Про град Божий», де він заявляє про існування двох міст, які засновані на любові. Боже місто будується на любові Божій, а земне — на любові до себе. В історії людства ці два міста взаємопов'язані, але між ними постійно ведеться боротьба. В кінцевому результаті залишиться лише місто Боже. Людська історія являє собою побудовану на любові до себе історію царств і народів, які виражають швидкоплинність земного міста. І всі ці царства й народи, якими б могутніми вони не були, пройдуть і зчезнуть до кінця історії, а залишиться лише могутнє місто Боже.

Окрім полемічних праць, з-під пера Августина виходили й інші твори. А в неділю і в певні дні тижня він проголошував проповіді, які зазвичай записувалися писарями. Окрім того, йому доводилося бути суддею багатьох справ, які люди приносили на його єпископський суд, а також керувати церковною доброчинністю й допомагати бідним і немічним. Єпископ Міневіса шанобливо називав його «працелюбною бджолою Божою». Помер Августин 28 серпня 430 року, у дні коли вандалі оточили Гіппон. Пізніше вони зруйнували й спалили все місто, пожалівши лише собор і бібліотеку єпископа.

Підготувала Наталія КОРНІЙЧУК

Люблю Тебе, Господи, не з ваганням, а з непохитною свідомістю. Ти прошив моє серце Словом Твоїм, і я полюбив Тебе. Але і небо, і земля, і все, що в них є, звідусіль говорять мені, щоб я Тебе любив.

Але що ж я люблю, коли люблю Тебе? Ні тілесну вроду, ні минущу чарівність краси, ні блиск світла, ні солодку мелодію милозвучних пісень, ні запашне зілля, ні манну й мед, ні члени тіла, що манять до обіймів. Ні, не це я люблю, коли люблю Бога мого. А все-таки люблю якесь світло, якийсь голос, якийсь запах, якусь поживу, якісь обійми. Люблю Бога мого — значить, люблю і світло, і голос, і запах, і поживу, і обійми «тієї внутрішньої людської істоти», що в мені, там, де світить моїй душі світло. Ось що я люблю, коли люблю Бога мого!

Але що ж це? Я спитався у землі, і вона відповіла мені: «Це не я». І все, що тільки на її поверхні, дало мені таку саму відповідь. Я запитав у моря, і в безодні, і в плазунів, що в них живуть, а вони відповіли: «Це не ми твій Бог, шукай Його вище, понад нами». І я спитав у повітряних подувів, а царство повітря зі своїми мешканцями відповіло мені: «Я не Бог». Я запитався у неба, сонця, місяця, зірок. «Ми не Бог, якого Ти шукаєш», — сказали вони. Отже, я звернувся до всіх істот, що оточують брами тіла мого: «Скажіть мені про Бога мого, тому що ви не є Ним, скажіть мені щось про Нього». І вони голосно закричали: «Він Сам нас створив». Моє запитання — це напруження моєї думки, а їхня відповідь — це їхня краса.

Невже не відчує цієї краси кожен, хто має здоровий глузд? Чому ж не промовляє вона однаково до всіх? Тварини, як маленькі, так і великі, бачать її, але не можуть запитати, бо вони не наділені розумом, який судив би про те, що сповіщають чуття. Зате люди можуть побажати, «щоб невидима досконалість Бога стала видимою і зрозумілою за допомогою Його творів», але вони піддаються любові до них і, піддавшись їй, не можуть судити про них. А Його твори не відповідають тим, хто їх запитує, хіба тільки тим, що судять про них. Вони не показуються під іншим виглядом одному чи другому, а однаково показуються обом, тільки для одного вони залишаються нікими, а до другого промовляють. А радше вони говорять до всіх, але їх розуміють тільки ті, хто порівнює їхній голос, що доходить до них іззовні, з правдою, яку носять у собі. Бо правда каже мені: «Твій Бог — це ні небо, ні земля, ні жодне інше тіло». І я кажу тобі, душе моя, що ти краща, бо ти животвориш масу тіла твого і даєш йому життя, чого жодне інше тіло не може дати його другому тілу. Але Твій Бог для тебе — також життя твого життя.

Августин, «Сповідь»

В ЯКІЙ КОНФЕСІЇ СПАСІННЯ?

— Чи будуть спасенні православні, католики, баптисти, Свідки Єгови, мормони, харизмати? В якій же вірі справжня істина?

Григорій С., м. Львів

— Важко однозначно сказати, чи будуть спасенні ті, кого ви перерахували, але серед православних, католиків, харизматів, п'ятидесятників, баптистів спасенні будуть точно. Що я маю на увазі? Святе Письмо жодним словом не згадує про ті конфесії, що перераховані в запитанні читача, для Бога їх немає взагалі. Вони виникли з часом в результаті певних особливостей поширення християнства по світі й вказують лише на приналежність віруючої людини до відповідної релігійної громади, яка має свою, історично складену богослужбову практику. Іншими словами, членство чи приналежність до тієї чи іншої конфесії, якою б правильною, канонічною чи біблійною вона не була, не гарантує людині спасіння. Писання чітко й недвозначно говорять про те, що саме спасає людину: «Хто увірує й охреститься, буде спасений, а хто не ввірує — засуджений буде» (Мр. 16:16); «Праведний житиме вірою» (Рим. 1:17); «Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Ів. 3:16). Тому єдина умова отримати спасіння — особиста віра в Ісуса Христа як Того, Хто, Бог за Своєю суттю, але прийшов на землю у вигляді людини, помер на Голгофі за гріхи людей і став Єдиною дорогою до спасіння: «Я є дорога, правда і життя» (Ів. 14:6). Істина, правда перебуває не у якійсь конкретній церкві, не у традиціях Церкви

чи у вченнях богословів, а лише в Ісусі Христі та в Його вченні. Тому будь-яка людина, яка зрозуміла цю істину, визнала себе грішником перед Богом, визнала Христа як Того, Хто дає спасіння, і вірою прийняла Його у своє життя, серце та розум, уже є спасенною. А віра — питання глибоко особисте і не залежить від конфесії, церкви чи об'єднання. Але все ж таки, конфесійна приналежність, з іншого боку, також відіграє важливу роль в тому значенні, чи допомагає вона людині, яка шукає спасіння, знайти правильну дорогу до Нього, а вже спасенному віруючому зберегти це спасіння? Тому вибір церкви, яка б стала місцем поклоніння Богові, спілкування з одновітцями та школою духовної науки, є далеко не другорядним. І головним орієнтиром тут повинні слугувати ті ж принципи, які стосуються особистого спасіння. Якщо в тій чи іншій церкві проповідуються та практично втілюються у життя біблійні вимоги щодо спасіння, Божественної природи Христа та значення Його ви-

купної жертви, таку церкву можна називати дійсно християнською. На практиці такі вимоги щодо істинності віровчення найбільш точно та коротко втілюються у відомому символі віри, складеному в 325 році на Вселенському соборі як відповідь на тодішні єреси, який має назву Нікейського: «Вірую...». Отже, без сумніву, у церквах, де сповідується подібне вчення, були, є й будуть віруючі, які, згідно вчення Біблії, є спасеними. Але це аж ніяк не дає права автоматично відносити усіх без винятку прихильників такої церкви до категорії спасених, бо, як ми зауважували вище, спасіння залежить виключно від особистої віри самої людини. Місцева церква — лише місце, де людина може практично втілити у життя цю віру. Тому можна з певністю сказати, що такі вірування, які суперечать головним принципам біблійного вчення сформульованими отцями Церкви в Нікейському символі віри, є єресями. До них з повним правом можна віднести свідків Єгови, мормонів, муністів (вчення «Нової ери») та інших.

Юрій ВАВРИНЮК

Як ми прощаємо

Фото Юрія Костюка

ВИНУВАТЦЯМ НАШИМ

Ярл ПЕЙСТІ

Щодо прохання: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим» з молитви «Отче наш» є одне заперечення. Бо дехто каже, що з цього речення випливає, що моє прощення залежить від того, як я прощаю своєму боржнику. Хіба це прощення по благодаті, якщо воно з умовою, що я можу бути прощеним лише тоді, коли прощу тому, хто згрішив проти мене? Але тут, дорогі мої друзі, ми повинні взяти до уваги те, чому вчить нас все Писання про прощення, а не лише якась його частина.

У 18-му розділі Євангелії від Матвія Христос розповів

чудову притчу про прощення. А спонукало Спасителя розповісти цю притчу питання, яке поставив Йому апостол Петро: «Господи, скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз?» Ісус промовляє до нього: «Не кажу тобі — до семи раз, але аж до семи десяти раз по семи!» (Мт. 18:21-22). Це означає 490 разів! І після цього Христос розповів про одного царя, який зажадав звіту від своїх рабів. Один з них йому був винен десять тисяч талантів — це сума, яка сьогодні дорівнює приблизно 18-ти мільйонам американських доларів. Це величезна

сума! Цей раб не мав таких грошей і став благодати царя, щоб той зачекав. Тоді володар змилювався над ним і пробачив йому весь його борг. Тепер зверніть увагу на те, як далі діяв цей прощений раб. Один з його товаришів був винен йому 100 динаріїв — це приблизно 25 доларів; і знайшовши його, він взяв його за горло й став душити. А той благав: «Потерпи трішки і я тобі заплачу», — але він не захотів чекати й засадив його в темницю до того часу, поки не поверне йому все до останньої копійки.

Що хотів сказати Христос цією притчею? Він вказує на

те, який великий борг був прощений кожному з нас у порівнянні з тим боргом, який винен нам наш брат. «Петро, — каже Господь, — коли тобі доведеться прощати своєму братові Андрію всі 490 разів на день, то це ніщо в порівнянні з тим боргом, який пробачив тобі Отець твій Небесний». Тому, коли я молюся: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим», то цим я показую, що я прощений.

Зауважте, що тут не сказано про те, що наше прощення іншим людям є основою Божого прощення нам самим. Бог прощає нас не за наші особисті заслуги. Але як тут сказано? «Прости нам борги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим». Наше прощення винним проти нас є лише видимим вираженням того, що ми самі прощені Богом, до того ж нам відпущена дуже велика провина. Тому ці слова можуть виражати не умову, а доказ нашого синівського статусу, який ми маємо в прощенні Христовому на хресті. Якщо ми вважаємо, що наші гріхи прощені Богом, а самі відмовляємося пробачати провини іншим людям, тоді ми самі ніколи не пережили прощення. Той, хто знає, що він прощений і омийтий кров'ю Ісуса Христа, повинен прощати іншим. Він не може по-іншому

вчинити. Ми повинні зробити висновок, що коли ми відмовляємося пробачати іншим, то самі ніколи не були прощеними: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим».

Улюблені, задумайтеся, який величезний гріх, яку жахливу провину простив нам Господь! І як же після цього ми можемо не пробачити тому, хто згрішив проти нас! Але чи це умова нашого власного прощення? Зауважте, якого великого значення надає Господь прощенню. Відразу ж після цієї молитви Господь додає слова: «Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших» (Мт.6:14,15).

Саме тут мова йде про умову нашого прощення, а отже й спасіння. Я не вірю в те, що в Бога є одне прощення для спасіння, а друге — для освячення, одне — для грішника, а друге — для спасеного. Освячення й спасіння тісно взаємопов'язані один з одним, бо спасіння — початок і основа освячення. Тому, коли Бог не простить нам, вже спасеним людям, якісь наші провини лише через те, що ми не бажаємо самі пробачити винного, — ми не можемо бути впевненими в своєму спасінні, навіть

коли ведемо зовні бездоганне життя.

Подивіться, що зробив зі своїм нещодавно прощеним рабом цей цар, коли дізнався про його небажання пробачити своєму винуватцю. «Тоді пан його кличе його, та й говорить до нього: «Рабе лукавий, я простив був тобі увесь той борг, бо просив ти мене. Чи й тобі не належало змилюватись над своїм співтоваришем, як і я над тобою був змилювався?» І прогнівався пан його — і катом його видав, аж поки йому не віддасть всього боргу» (Мт.18:32-34). Цар відправив слугу в темницю, тому що його справи свідчили, що він не хоче жити в благодаті, хоч і прийняв її. Мати переваги благодаті може лише той, хто покладає на себе й відповідальність за неї. Злопам'ятний раб не побажав бути схожим на те, що саме цього від нього й чекали.

Але чи можна поєднати умову й Божий дар спасаючого прощення? Цілком, хоч умова може й не бути достатньою для отримання спасіння, як, наприклад, діла. Заслуга — це нагорода, яка дається з обов'язку, а не з любові. Пам'ятаєте цей випадок, коли Ісус відіслав сліпонародженого в купальню, щоб він промив очі свої водою й став бачити (Ів.9:1-7)? Але чи це означало,

Ласкаво просимо на Біблійне навчання

Пропонуємо вашій увазі програму заочної біблійної освіти *International Educational Fellowship* (Міжнародна Освітня Співпраця), розроблену досвідченими викладачами і пасторами, яка базується на основі освітньої системи коледжу «Християнське Життя» («*Christian Life College*», м. Чикаго, штат Іллінойс, США).

Коледж заснований в 1950 році, є офіційно визнаним навчальним закладом і має акредитацію Південної Асоціації Біблійних Інститутів та коледжів в США, що надає право видавати дипломи та свідоцтва про християнську освіту.

В країнах СНД курс *IEF* поширюється завдяки офіційному представнику — місії «Можливість» (*Mission Possible*) з 1994 року.

В 2005-2006 році курс *IEF* охоплював 15 областей України, в яких близько 800 студентів з 40 євангельських Церков, Коледжів, Семінарій та Інститутів здобували богословську освіту.

м. Одеса,
вул. Разумовська, 53 кв. 5
Телефон: (048) 728-43-56
Факс/тел: (0482) 34-12-97
E-mail: osipov.ief@paco.net
www.mp-ief.org

що таким вчинком ця людина заслужила собі зцілення? Чи міг цей сліпий, прозрівши, вигукнути: «Це моя особиста заслуга, тому що коли б я не зробив того, я б не зцілювався?» Звичайно ж ні, тому що не всяка умова може бути запорукою зцілення. Божий шлях спасіння — лише кров Господа нашого Ісуса Христа. А те, що очікується від нас, — лише не зловживати Божим даром прощення, бо багато хто любить отримувати дари і нехтує ними, тому що фактично не потребує їх. Бог хоче подарувати спасіння тим людям, які потребують його, які будуть цінувати його завжди. Ось чому Новий Заповіт дає нам

умови для нашого спасіння, і їх лише дві: покаяння і віра.

Але хтось запитав: «Звідки ми можемо знати, що умови спасіння лише дві?» З Дій апостолів. Коли апостол Павло прощався з пасторами ефеської церкви, він сказав: «...Нічого корисного я не минув, щоб його вам звістити й навчити вас прилюдно і в домах. І я свідчив юдеям та гелленам, щоб вони перед Богом покались, та ввірували в Господа нашого Ісуса Христа» (Дії 20:20-21). Чи ви звернули увагу на те, що він нічого не пропустив в своїй проповіді Євангелії. Про це він говорить і трохи нижче: «Тому дня сьогоднішнього вам свідкую, що

я чистий від крові всіх, бо я не вхилився об'являти вам усю волю Божу!» (Дії 20:26-27).

Отже, вся «воля Божа» в тому, щоб ми вірили Йому і каюлися в провинах щоб отримати Боже прощення й любов. Чи важко це виконати? Я гадаю, що ні. І ти, дорогий друже, коли ще не зробив цього, можеш отримати прощення своїх гріхів і життя вічне просто зараз, у цю саму хвилину. Для цього ти повинен, звичайно ж, відмовитися від будь-якого іншого способу життя, окрім життя по благодаті, а значить і життя в прощенні іншим. Можна сказати, що вміння прощати іншим є виразом нашого особистого покаяння.

Друже, це дуже серйозне питання! Коли ти не готовий простити, тоді ти не маєш права просити прощення! Прощення своєму братові є умовою для мене, дитини Божої, просити прощення собі. Немає нічого більш дорогоцінного для Бога й того, що найбільше ненавидить диявол, за нашу готовність прощати.

Від того, які ми стосовно цього питання, дорогі брати і сестри, залежить те, чи Слово Боже перемагає в нашому житті чи програє. Чому сучасна церква така слабка духовно? Чи не від того, що в серцях дітей Божих приховані жаль, злоба, помста й недружелюбність? Це великий злочин, який скоюється в серцях віруючих. Є віруючі, які беруть участь у вечері Господній, але роками не розмовляють один з одним. Улюблені, відкріймо сьогодні Господу цей гріх, щоб наші молитви мали доступ до трону благодаті. «Отче наш, прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим». Прости від щирого серця брату своєму, щоб не дати ворогові можливості завдати поразки справі Божій. Пам'ятай, коли ти прощаєш іншому, ти даєш можливість Богові щедро вилити Свої благословення на себе.

Фотоповідь

Ми багато чого можемо навчитися в дітей. Недаремно Ісус Христос ставив їх дорослим у приклад. Їхня щирість, відсутність лукавства, простота свідчать про те, що людська зіпсутість ще не встигла зчерствити їхні серця. Вони легко наводять стосунки один з одним, навіть посварившись, швидко забувають образу й далі продовжують бути друзями. Коли дорослі замикаються в собі, живуть наодинці зі своїми проблемами, відвертаються один від одного, важко знаходять спільну мову, діти, навпаки, шукають спілкування із собою подібними. «Будьте як діти» — ці слова змушують нас зупинитися і роздивитися навколо, посміхнутися ближньому, простягнути дружню руку братові, допомогти нужденному. І тоді світ стане кращим і єдність між людьми реальнішою. Божа присутність — ще ближчою. Бо «хто не любить брата свого, якого бачить, як може він Бога любити, Якого не бачить?» (1 Ів. 4:20)

«Бог Бог промовляє і раз і двічі, та людина не бачить того: у сні, у видінні нічному, коли міцний сон на людину нападає, в дрімота на ложі, — тоді відкриває він ухо дюдей і настрашує їх осторогою, щоб відвести людину від чину її, і він гордість від мужа ховає».
(Йова 33:14-17).

Так у Своїй любові й довготерпінні діє всемогутній Бог, бажаючи звільнити нас від гордості, яка з давніх часів є причиною падінь. Гордість порушила святий порядок і Божественну гармонію миру.

Полонені, які перебували в концтаборах, розповідали, як їм на спині малювали мішень, щоб, коли вони намагатимуться втікати, по них було легше стріляти. Подібною мішенню відмічені й християни, які заражені гордістю: дияволу легше їх вражати.

Слабкість чи гріх?

Ми можемо вважати гордість недоліком, слабкістю, недоглядом у вихованні. Біблія називає гордість важким гріхом, який буде покараний разом з дияволом (див.1Тим. 3:6).

В старому Заповіті близько 180 разів згадується про гордість, пихатість, зарозумілість, чванливість, звеличування. Стара людська природа сповнена цих пагубних проявів тому, що вона — стара. В Новому Заповіті про гордість і супутні їй гріхи говориться набагато менше. Дух Божий пильнує над життям Церкви. Викупна жертва Ісуса Христа робить очищувальну дію. Але коли християни ставляться до гріха гордості поблажливо, не звільняються від нього через покаєння й сповідання, то легко можуть стати злочинцями перед Богом, як в свій час Юдейський цар Уззійя. Він був богобоязливим і дуже здібним, успішно воював з филистимлянами, побудував башти

в Єрусалимі, багато водоєм, зібрав численне сміливе військо, «а як він зміцнів, запишалося його серце, аж до зіснуття...» (2 Хр. 26:16).

І в наші дні, на жаль, можна зустріти християн, які заражені цією смертельною хворобою. В такому разі інфекція сварок, суперечок, пересудів, лукавих підозр може поширитися на всю церкву. Але найсумнішим є те, що в деяких церквах до гордих ставляться поблажливо, намагаються не зачіпати їх, тому що знають: мати справу з такими людьми небезпечно. Вони образливі, непримиренні, можуть помститися, прагнуть позмагатися й посперечатися (див.1-Тим. 6:3-4). А «Бог гордим противиться», тобто опирається, протидіє (1 Пет. 5:5).

Образливість — ознака гордості

Найближчим радником царя Давида був Ахітофел. «А Ахітофелова порада, яку він радив тими днями, була така певна, як питати про Боже слово...» (2 Сам.16:23). Ахітофел зник, що всі, навіть цар, рахуються з його словами. Коли ж він прихилився на сто-

Фото Юрія Костюка

Бог гордим противиться

рону Авесалома й дав йому найкращу пораду, як погубити Давида, то Бог зруйнував його задум: Авесалом прислухався до слів іншої людини, Мусія. Від образи Ахітофел пішов додому, написав заповіт і повісився (див. 2 Сам. 17:23).

Щось подібне трапляється й з гордими християнами. Вони ніяк не можуть змиритися, коли до їхніх слів не дослухаються. Не один служитель залишив вузьку стежину, а через деякий час і взагалі залишив Бога, лише через одну причину: через образу, коли знехтували його порадою або ж не порахувалися з його досвідом. Як це сумно!

Люди цього світу живуть з жахливим девізом: «Задусь, але не покорюсь». Дітей Божих, навпаки, має наповнювати дух смирення, дух поради, який веде до взаєморозуміння, до згоди й однодушності.

Горді люблять бути першими

Бажання першості й незалежності ні від кого — також ознака згубної гордості. Ці вади завжди приносили й приносять хвороби й поділ в церкву. Апостол Іван писав улюбленому Гайю про Діотрефа, який любив бути першим (див. 3 Ів. 9). Гадаю, падіння Діотрефа почалося з безневинного, на перший погляд, бажання бути першим. Потім бажання переросло в любов до першості, а любов — доволі стійке почуття: що полюбив, з тим важко попроситися.

Іноді людина прагне бути на почесному місці, поводиться незалежно, не хоче, щоб хтось за нею наглядав. Коли запропонують відвідувати на роботі, буде обурюватися: ви мені не довіряєте! Коли гордому запропонують якусь працю в церкві, він зазвичай буде погоджуватися, але з умовою, що буде старшим, на спілкування він поїде тільки тоді, коли йому дадуть слово.

У Другій книзі Самуїла перераховані люди найближчого

оточення Давида: начальник війська, писар, священники, а про синів Давида сказано, що вони були першими при дворі (8:16-18). Узза керував новою колісницею, яка була запряжена волами, на якій везли ковчег заповіту з дому його батька Амінадава в місто Давидове. Коли воли похилили ковчег «Узза протяг руку до Божого ковчегу і схопив його, бо зновилася худоба. І запалився Господній гнів на Уззу — і Бог уразив там за цю провину. І він помер там при Божому ковчезі» (2Сам. 6:6-7).

Давид дуже засмутився смертю Уззи й злякався Господа, зрозумівши, що не так потрібно ставитися до святині Господньої. Коли він вдруге вирішив іти за ковчезом, то спочатку покликав священників, звелів їм освятитися — і тільки потім нести ковчег на плечах, на жердинах, як заповідав Мойсей за словом Господнім. За ними йшли співаки з музичними інструментами, а з ними брати їхні, люди другорядні (див. 1Хр. 15:11-18).

В служінні кожної церкви є ті, хто стоять спереду, як і сини Давида, а є — «другорядні». Братів, вільних від бажання бути першими, бути незалежними, другорядне положення не образить. Перебуваючи в тіні, ніби на другому, непомітному місці, вони тим не менше в своїй жертвовності будуть такими ж прекрасними й неповторними, як і Марія, яка вилила дорогоцінне миро на голову Ісуса Христа (див. Мт. 26:7).

Горда людина ніколи не змириться зі становищем другорядного. Йому хочеться бути «першим при дворі». Але краще розуміти і себе, і стан в церкві ми зможемо лише тоді, коли побудемо в церкві на другорядному місці.

Сам Бог через церкву керувану Духом Святим, ставить працівників на потрібні Йому місця. Але біда спіткає общину, коли служитель буде прагнути першості аж до гордої не-

залежності: з ним важко буде спілкуватися, неможливо буде домовитися. Він не буде ні з ким радитися — і зруйнує всі справи церкви.

Бог на першому місці!

Невміння відводити для Бога перше місце в житті й служінні — один з різновидів гордості. В духовному житті також можна спостерігати, як у людей, які не вміють віддавати перше місце Богу, в будь-якій справі чи розповіді переважає «я». Навіть коли на проповіді можна сказати «ми», горда людина скаже «я».

Адонія, четвертий син Давида від Хаггіти, «бундючився та говорив: «Я буду царювати!» (1 Цар. 1:5). Він перетягнув на свій бік Йоава, Авеніра й навіть священника Евіятара, з яким і розпочав відкритий бунт проти Соломона. Але нічого крім смертельного страху, він не отримав після своїх гордовитих слів «Я буду...» (див. 1 Цар. 1:50-51).

«...А я чув про тебе таке: ти вислуховуєш сон, щоб відгадати його», — сказав фараон Йосипу (1М. 41:15). Йосип в смиренні відповів: «Не я, — Бог дасть у відповідь мир фараонові» (1М. 41:16).

Цариця Шеви, оглянувши дім Соломона, їжу, яку подавали за столом, помешкання рабів і чинність тих, хто прислуговує царю, не могла вийти з дива (див. 2 Хр. 9:4). Читаючи про це, поневолі чекаєш, що Соломон зробить так, як і Йосип, і скаже: «Це не моє, Бог дав мені мудрість і багатство!» Соломону була дана можливість віддати славу Тому, Хто її достойний, але син Давида не був настільки смиренным, як його батько. Кінець наймудрішого царя дуже сумний.

Віддавати Богу перше місце в думках, в житті — так роблять смиренні. Вони не пропустять дорогоцінної можливості прославити Бога. А інші, як і Голіаф, кожного дня будуть виставляти себе, не усві-

домлюючи, що це приводить до падіння.

Посягання на священнодію

Найбільш небезпечний, такий, що приводить навіть до катастрофи, прояв гордості — це посягання на священнодію.

Цар Уззійя, про якого згадували на початку статті, приходив до Бога, поки був живий пророк Захарія, який навчав його страху Божому (див. 2 Хр. 26:5). Уззійя вів переможні війни, побудував міста, винайшов майстерні військові машини для метання стріл і великого каміння. «І пронеслося його ім'я аж надто далеко...» (2 Хр. 26:15). Відмітьте, не Боже, а його ім'я. «А як він зміцнів, запишалося його серце аж до зіснуття, і він споневірився Господові, Богові своєму. І ввійшов він до храму Господнього, щоб кадити на кадильному жертівнику» (2 Хр. 26:16). 80 хоробрих священників перегородили йому шлях: «Не тобі, Уззійе, кадити для Господа...» (2 Хр. 26:18). Коли він цар, то це ще не значить, що йому все можна.

Гордість поступово приводить людину до зухвалості, до посягання на Божу святиню. Відлучені від церкви служителі нерідко продовжують звершувати вечерю Господню, хрещення, шлюб.

Хвороба духа

Горді християни не самотні, зазвичай біля них групуються, на жаль, такі ж тілесні, духовно сліпі люди. Кожна їхня справа носить відтінок гордині. Навіть в такий святій справі як сповідь їхня гордість дуже яскраво проявиться: вони не ідуть до богобоязливого служителя, хоча, можливо, і не дуже обдарованого, а поспішать до талановитого,

але гордовитого. Смирений брат (не служитель), коли до нього приходять зі сповіддю, неодмінно направить людей до служителя, поставленого на цю святу справу Богом.

Деякі брати, спираючись на свій багаторічний досвід, організаторські таланти, вирішують без відома служителів важливі питання й втілюють їх в життя церкви — але все це приносить хвороби в церкву і не приносить слави для Господа, тому що це все робиться з гордості.

Буває так, що брат, добре знаючи Священне Писання, думає, що краще за нього духовні питання ніхто не пояснить, і збирає біля себе шанувальників — це різновид однієї і тієї ж хвороби духа: гордості.

Як протистояти гордості?

Нехай Сам Господь допоможе кожному християнину бути пильним і перевіряти серце: чи не живе там гордість? Якщо цей злий корінь не вирвати,

він погубить душу. Нам не потрібно соромитися сповідувати перед всіма гріх гордині, щоб він навіть не називався в нас, тому що наша гординя опоганює й заражає інших, і приводить їх до падіння (див. Пр. 16:18).

Як протистояти гордості? У Віфлеємі є ворота смирення, висотою метр, і тому, хто хоче пройти через них, потрібно низько схилитися. Високі за чином і прості люди вважають за честь пройти через ці ворота, щоб бути «смиреними». Але можна постаратися пройти і через нижчі ворота, але серцем не смиритися.

Господь хоче бачити в нас інше смирення: послух один одному, церкві, наставникам; жінки мають коритися чоловікам, діти — батькам (див. Мт. 18:15-17; Євр. 13:17; Еф. 5:22, 6:1).

Тож як смиритися? Як запалити в собі це благословенне почуття? Я знайшов відповідь: в слові Господньому.

Ця свята істина відкрилася мені в житті Ісуса Христа. Він «упокорив Себе, будши слухняний аж до смерті, і то смерті хресної...» (Фил. 2:8). Виявляється, смирення досягається через послух!

Істина дуже проста: не через ворота вузькі й низькі потрібно пройти, а коритися слову Божому! Коритися Святому Духу! Коритися так, як корився чоловік Божий Калев. Про нього сказано: «...За те, що з ним був дух інший, і він виконував накази Мої, то Я введу його до того Краю, куди він увійшов був, і потомство його оволодіє ним» (див. 4М. 14:24).

В.Н.Ч.

Фото о Юрія Костюка

Залишений батьками, та не залишений Богом

Я народився в невіруючій сім'ї. Коли мені був лише рік, мої батьки розлучилися, а мене залишили на виховання бабусі та дідусеві. Дідусь Семен та бабуся Марія дуже любили мене, гарно одягали, смачно годували. Коли мені було десь п'ять років, приїхала моя мама. Я зі своїм другом грався в хаті й, побачивши її через вікно, подумав, що це медсестра прийшла робити щеплення, і сховався від неї. Я називав її тьотею й не хотів іти на руки. Кілька місяців поживши у селі, мама знову повернулася на Камчатку, де вона працювала. Вона висилала мені посилки, листи, телефонувала,

але через деякий час зв'язок перервався. Згодом з'ясувалося, що вона одружилася вдруге і в неї народився син.

Я ріс неслухняним, як і всі діти, спробував, що таке цигарки і який смак має горілка. Часто в колі друзів вживав нецензурні слова, але Господь завжди говорив до мого серця, і я розкаювався за свої погані вчинки. Питання, що буде після смерті, завжди хвилювало мене. Пам'ятаю, одного разу, ще в досить ранньому віці, я не міг заснути — і мені на розум спала думка, що колись я помру. Що мене чекає там, після смерті? Я не міг відповісти на це питання — і

заплакав. З того часу Дух Святий почав турбувати моє серце. Змалку я знав, що Бог є. Бабуся з дідусем навчили мене молитися «Отче наш», і я молився до Господа. Я дуже любив ходити в ліс і виплакувати перед Богом своє сирітське життя. Мені було боляче, що в мене немає батьків, як в інших дітей, тому я спілкувався з нашим Небесним Батьком. Я шукав Бога, тому що постійно відчував у своєму серці порожнечу, втому, гріховність. Намагався читати Біблію, хоча мало

що розумів. Одного разу я прочитав у Біблії, що євреї приносили жертви. Тому я зробив жертовник з каміння, поклав на нього сіно, рибицу, бо ще з дитинства дуже любив ловити рибу, і зі словами: «Це Тобі, мій Небесний Батьку, жертва за мої гріхи» підпалив сіно. Я розумів, що є щось нове, є нове життя, якого я не знаю, але яке потрібно знайти.

Наступного разу моя мама приїхала до нас з чоловіком та моїм братом Максимом, коли я закінчив шостий клас. Я не впізнав її, вона випивала, курила. І незважаючи на те, що вона навезла мені багато гостинців, я дуже незлюбив її. Крім того, у моєї бабусі, яка мала хворе серце, почастишали серцеві напади, оскільки вона хвилювалася, дивлячись на свою доньку. Я пам'ятаю одну безсонну ніч, коли в бабусі стався черговий напад. Зібралася повна хата людей, які сказали, що вже навіть пульсу немає. Я не міг цього чути, тому вибіг на вулицю, впав на коліна в кущах і сильно заплакав, почав буквально вигукувати: «Господи, якщо Ти зцілиш мою бабуся, то обіцяю своє життя присвятити Тобі». І коли я повернувся в дім, то не повірив своїм очам. Моя бабуся не тільки опритомніла, але й встала. Люди дуже дивувалися, але я знав, що це Господь відповів на мою молитву. Після цього в бабусі більше ніколи не було серцевих нападів.

З року в рік я дедалі більше задумувався про вічність. Мені набридло порожнє життя, яким жив я та мої однолітки. Я був у депресії, з'являлися

навіть думки про самогубство. Коли я закінчував школу, то дізнався, що в нашому селі є віруючі, бо скрізь по селі були розклеєні запрошення прийти в молитовний будинок на його відкриття та на євангелізацію. Того дня дім молитви був переповнений, був навіть директор школи. Та це не завадило мені вийти наперед, коли в кінці зібрання прозвучали слова: «Хто хоче прийняти Христа у своє серце». З моїх очей текли сльози, серце наповнювалося миром та спокоєм. Через кілька місяців Господь хрестив мене Духом Святим. І в ту мить я відчув, що пробачив мамі й татові, в мене з'явилося бажання зустрітись з ними, а також тверде рішення стати місіонером.

Я тоді їздив на заробітки в Білорусію, та Господь постійно турбував моє серце й кликав на місіонерську працю. Першою школою місіонерського служіння стало для мене місто Тамбов та оточуючі села. Там я зрозумів, що мені потрібна біблійна освіта, щоб стати хорошим служителем. Тому я повернувся додому, закінчив курси проповідників, а також заочні біблійні курси. Згодом молодь запросила мене

в ще одну місіонерську поїздку в Якутію від місії «Добрий самарянин». І відтоді я щороку їжджу туди з братами та сестрами, щоб проповідувати Євангелію. У 2005 році я вступив у Московський біблійний інститут.

Але в моєму серці було ще одне сильне бажання — побачитися з батьками. Я мав приблизну адресу свого батька, на яку надіслав йому листа. З мамою я листувався, вона, хоч і рідко, але писала мені листи. Та ось у 2006 році в мене з'явилася можливість зустрітись з мамою. Я дуже хвилювався про те, якою буде ця зустріч, та хвилювання були марними. Мама радо зустріла мене. Ми дуже багато розмовляли, розповідали про своє життя. Мама дуже просила в мене пробачення за те, що залишила мене. Вона щиро розкаювалася в цьому. А мені так приємно було називати свою матір мамою. Вітчим також дуже добре ставився до мене, і з Максимом я знайшов спільну мову. Але найголовнішим для мене було те, що зміг їм розповісти, що Господь привів мене сюди, що Він простив мені гріхи і я служу Йому. Ми почали разом ходити на зібрання, моя мама

покалася й готується до водного хрещення.

Разом з мамою ми почали розшукувати батька. Та від його мами ми дізналися, що він помер. Тоді я домовився з бабусею, що приїду до них у гості. І коли я приїхав туди, мене зустрів цілий натовп моїх родичів. Від рідних я дізнався, що мій батько був ще двічі одружений, але я був його єдиною дитиною. Його дружина показала мені мого листа, якого я надіслав батькові, і сказала, що він його все-таки читав. Батькова рідня радо зустрічала мене, і я мав змогу поділитися з ними євангельською вісткою. Вони раділи, що я віруючий і не пішов батьковими слідами, тому з повагою слухали Слово Боже й визнавали свої гріхи перед Ісусом.

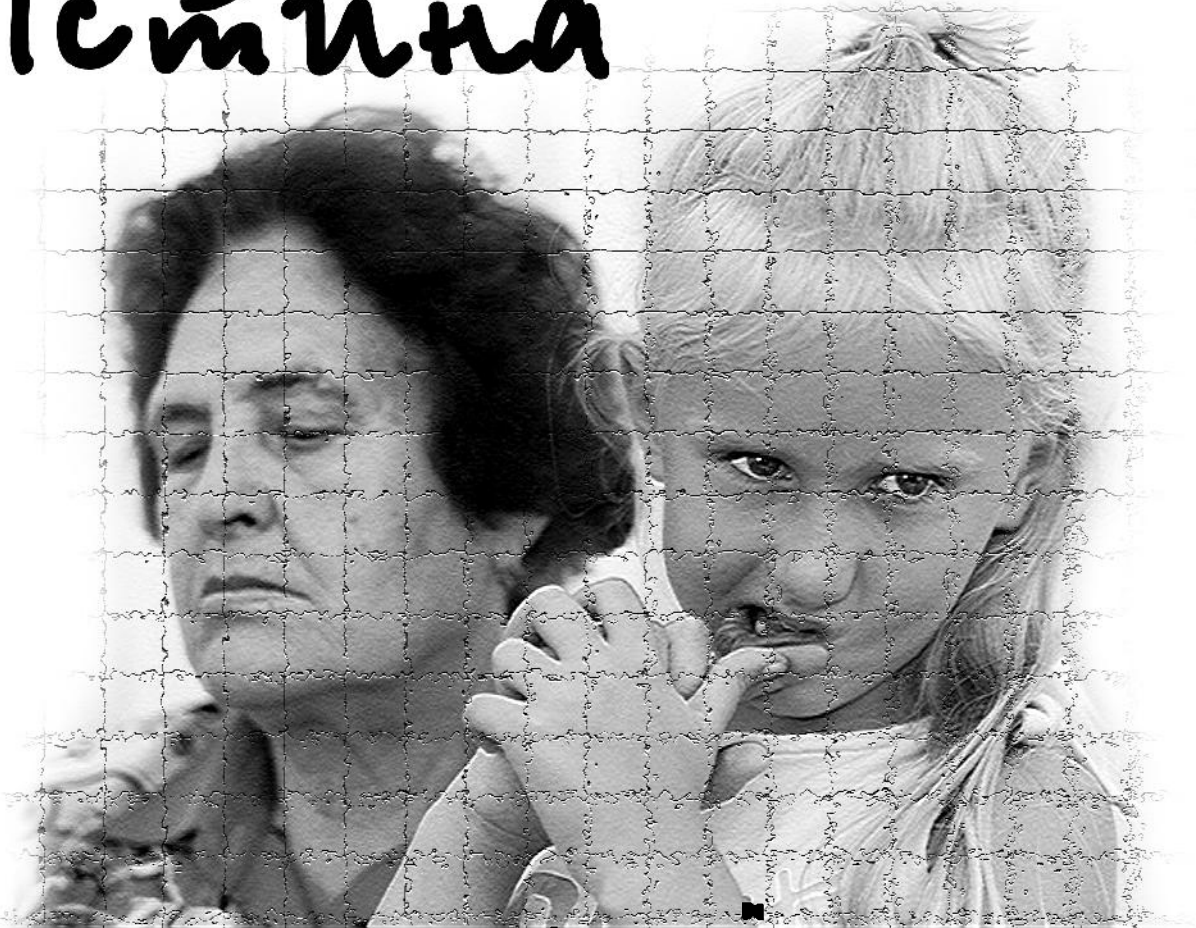
Господь сказав: «Хіба мати залишить грудне дитя? Та навіть якщо залишить, Я тебе не залишу!» Ці слова, такі актуальні для мене, змінили все моє життя й не лише наповнили його великою Божою любов'ю, а й повернули мені мою втрачену родину.

*Сергій КРАВЧЕНКО,
с. Ветли, Волинська обл.*

Істина

Брюс УҀЛКІНСОН

про душевні рани

Чим більше я вивчаю сутність образ, які ускладнюють взаєностосунки між батьками й дітьми, тим більше переконуюся в такому:

— більшість проблем, які виникають між батьками й дітьми й довго не вирішуються, кореняться в раніше завданих образах;

— якщо біблійні основи виховання дітей Божих впроваджуються в сім'ї, але не дають результату, причина також полягає в образах, завданих раніше;

— рани від батьківських образ — та головна прихована сила, яка стримує наших дітей від життя, посвяченого Господу, а іноді й від віри взагалі.

На мою думку, «душевна рана» — найбільш підходя-

щий термін, тому що тут йдеться про образу, невидиму неозброєним оком, яку не можна пояснити з погляду здорового глузду, але ця рана зієє в самій серцевині буття вашої дитини й впливає на її здатність мати нормальні здорові взаєностосунки з іншими людьми (особливо з батьками й майбутнім чоловіком чи дружиною) й з Богом.

Якщо ви глибоко образили вашу дитину, вона інтуїтивно зведе стіну між собою й вами, залишаючись до вас байдужою, що б ви не казали й не робили. Чому? Тому що вона надасть перевагу безпечній дистанції перед ризикованою близькістю. Може раптом, без причини сердитися чи дратуватися. Душевні рани часто

бувають прихованими, причому ховаються вони як від батьків, так і від самих дітей.

Уявіть собі відчай батьків у наведених нижче ситуаціях, якщо, як це часто буває, вони навіть не підозрюють про існування рани, хоча насправді саме вони її колись завдали:

— батьки намагаються приголубити сина, але той інстинктивно відмовляється від цього, бурмочучи якісь вибачення чи намагаючись відволікти їхню увагу;

— батьки намагаються обережно донести до доньки розумні правила поведінки, але вона раптом кричить і дратується, після чого навіть може втекти з дому;

— батьки намагаються передати дитині найдорожче —

спадок святості, але та відкидає його приховано чи неприховано, але завжди вперто.

Загальною схильністю всіх дітей з прихованою душевною травмою є намагання знайти зцілення в сумнівному місці. І вони шукають його з величезною руйнівною силою. І спільним нещастям всіх розгублених батьків є те, що вони всіма, завжди неправильними способами намагаються подавити ці наслідки невидимої ними душевної рани.

Можливо, ви подумали: «Але я ж ніколи не образив сина, ні разу не вдарив його» або: «Та ми ж з його батьком живемо разом тільки ради нього». Та я хочу вам сказати, що найбільш незагойні рани заховані дуже глибоко. Це може бути щось зовсім для вас несподіване, давно забуте вами. Ви думали коли-небудь, як впливають на дітей ваші неправильні рішення? Чи не здається вам, що ви їх залишили, що ви нехтуєте ними? Чи не є саме ваше існування, сповнене безкінечних компромісів та суперечностей, позбавлене ясності і цільності, джерелом болючих внутрішніх конфліктів для вашої підростаючої дитини?

Звідки беруться душевні рани?

Душевна рана може вплинути на будь-які взаємостосунки, навіть на найбільш доброзичливі. Підозріливий батько виходить з хибних уявлень про мотиви сина. Мати, яка щиро бажає добра доньці, не помічає, наскільки її ставлення до неї продиктоване (навіть отруєне) її власними незадоволеними потребами. Не виняток навіть віруючі, які щиро присвятили своє життя Богові й послідовно втілюють Божу волю щодо себе як батьків. На жаль, хибне тлумачення цілей та мотивів може виявитися і в таких сім'ях. Деякі сфери нашого життя все ще можуть потребувати духовного оновлення, а наші діти — страждати

від того, що цього духовного оновлення, необхідність якого всі давно відчувають, все немає й немає. Нарешті, всі ми люди, а люди постійно потребують прощення.

Часто конфлікти виникають між потребою дитини в батьках і потребують батьків у власному спокої, задоволенні чи надбанні чогось. Часто батьки, навіть самі не підозрюючи цього, тільки те й роблять, що відштовхують і відганяють своїх дітей. Вони так зайняті влаштуванням хорошого життя для себе (і, як не парадоксально, для тих же дітей), що не помічають ознак небезпеки. Для цих батьків дитина може стати перешкодою чи джерелом роздратування, тому що серце таких батьків присвячене лише собі самим. І щоразу, коли доводиться вибирати між собою й дитиною, такі батьки роблять вибір на користь себе, ранячи й ображаючи дитину словами: «Потім», «Я стомився», «Наступного разу», «Замість того, щоб турбувати мене через такі дрібниці, ти зайнявся б чимось іншим»... Кожна з наведених відповідей — ніж в серце дитини. В ранньому віці вона, здається, готова вам все прощати, але час минає, дитя дорослішає — і його серце зодгається в захисну броню. Брак вашої любові дитина компенсує неадекватним способом, душевна рана глибшає. То чому ж батьки не змінюють цього. Невже не знають, що чинять?

За моїми спостереженнями, вони не можуть нічого змінити, навіть якщо щиро намагаються це зробити. Чому? Тому що, будучи віддані собі більше, ніж Господу, вони у всіх своїх спробах виходять з почуття вини, всі їхні спроби отруєні розчаруванням і приправлені почуттям обов'язку. І для чутливого дитячого серця ці запізнілі й невмілі спроби батьків вирішити проблему й заглядати свою вину стають невід'ємними від самої проблеми.

Почуття вини — сильна негативна емоція, яка швидко минає. Ви помічали, як швидко минає вона при більш тісному ознайомленні з проблемою, особливо якщо було прийняте рішення щось зробити з цією проблемою. І це тоді, коли насправді ще нічого не змінилося. А разом з неприємним почуттям вини зникає й мотивація. Ось чому багато батьків, навіть приймаючи правильні рішення, навіть інтуїтивно відчуваючи, що поступове втілення в життя цього рішення приведе їх до успіху, рідко досягають цього успіху, тому що в основі їх правильних рішень лежать неправильні мотиви.

Як зцілити душевні рани ваших дітей?

Що ж вам робити з душевною раною, яка тримає в страху всю вашу сім'ю, загрожуючи самому її існуванню? Не чекайте, не втікайте, не ухилайтесь. Круто поверніть і йдіть прямо на неї. Якщо з вірою й молитвою ви вирушите до джерела болю, все те, що тепер вам здається величезним, страшним і нездоланим, зникне.

Ось шлях до зцілення, яким успішно пройшло багато батьків, таких, як і ви:

1. Почніть з власних душевних ран.

Досконала й повна Божя воля полягає в тому, щоб ваші стосунки з кожною дитиною були наповнені глибоким змістом і щоб через ці стосунки ви навчали дитину й впливали на неї. У результаті ваша дитина повинна стати такою людиною, яку б вітали небеса як вашого й Божого спадкоємця.

Досконала й повна воля Божя полягає також і в тому, щоб ви самі були цілісною особистістю. І щоб зцілити рани у взаємостосунках з вашими дітьми, ви перш за все повинні зцілити рани у взаємостосунках з вашими батьками. Як тільки починається це зцілення, вам відкривається шлях до

неймовірного духовного оновлення у ваших батьківських взаємостосунках.

2. Визнайте, що заподіяли рану власній дитині.

Не дозволяйте собі шукати докази на власну користь, не виправдовуйтеся, не кажіть, що дитина сама винна чи заслужила це. До того часу, поки до кінця не впевнитесь в тому, що вчинили з дитиною несправедливо, навіть не пробуйте зробити наступний крок, дитина «розкусить» вас умить.

3. Підготуйте своє серце до відчуття болю.

Це буде непроста сердечна операція для вас обох. І як би ви не намагалися уникнути болю для себе й для дитини, обійтися без нього не вдасться. Врешті, ці рани до цього гниють саме тому, що ваша дитина вважає, що до них торкатися дуже боляче. В неї розвинулася захисна реакція на біль. І найімовірніше, коли ви торкнетесь болючої теми, перше, що ви від неї почуете (і що понад усе хочете почути) — це гарячі запевнення в тому, що ніякої проблеми немає. Але не вірте цьому до того часу, поки не закінчите всього процесу зцілення й поки Бог не відкриє вам істину.

4. Ретельно виберіть час і місце.

Виберіть для розмови усамітнене місце, зручне для вас обох, а також такий час, коли ніщо не буде обмежувати її.

Перед початком розмови обов'язково побудьте наодинці з собою, щоб помолитися про цю розмову й підготувати до неї свої почуття. В перші секунди вашої бесіди будьте дуже уважні до рухів своєї дитини. Самі також уникайте

різких рухів і пильного прямого погляду. Потурбуйтеся про те, щоб у дитини не виникло відчуття небезпеки. Дух Святий допоможе вам.

5. Попросіть дозволу поговорити про щось особисте.

Тут не будьте багатослівними: запитавши, помовчіть і дайте їй відповісти. Якщо дитина відповіла вам «так», це означає, що вона вже трохи відкрила вам своє серце, ви можете зробити ще крок — запропонувати час і місце розмови або запропонувати поговорити тут і тепер. А якщо дитина каже вам «ні», не впадайте у відчай і не намагайтеся вмовляти. І ніколи не запитуйте, чому вона не готова до розмови. Скажіть на його «ні» своє «добре», посміхніться і скажіть, що колись знову ви запропонуєте їй поговорити про те, що здається для вас дуже важливим, і змініть тему.

6. Скажіть, що усвідомили, що образили її.

Якщо ж розмова почалася, то ваше визнання того, що ви образили дитину, може дуже здивувати її. І вона може замкнутися, тому що ваші слова — як сіль на її рану. Зовні, як правило, діти можуть реагувати на ваші слова одним з трьох способів:

— одразу ж розплачеться і погодиться, що ви її образили;

— дивитиметься з мовчазною зневагою й виглядом бунтівника;

— швидко й палко буде заперечувати те, що щось подібне сталося чи могло статися.

Незалежно від зовнішньої реакції, ви зобов'язані продовжити розмову. Відкрийте своє серце й скажіть, як глибоко ви

шкодуєте про те, що зневажили чи образили її.

7. Попросіть пробачення за кожну зокрема завдану вами образу.

Рани в душі вашої дитини, незалежно від її віку, можуть затягнутися, а потім і зажити лише при одній умові: якщо вона пробачить вам кожну конкретну образу. Ви можете сказати: «Я прошу пробачення за те, що я образив тебе. Ти пробачиш мені?» Вона, можливо, й пробачить, але все залишиться, як і раніше.

Образи конкретні, тому й прощення повинне бути конкретним. Ведіть свою розмову з твердим наміром за один раз відкрити всі образи і непростення. Як батькові чи матері знайти правильні слова для такої розмови?

— Не звинувачуйте. Не оправдовуйтеся. Не тероризуйте і не проповідуйте. Не робіть висновків і не приймайте рішень за вашу дитину. Не нав'язуйте їй тих чи інших почуттів.

— Говоріть просто й прямо, дивіться в очі. Візьміть на себе всю повноту відповідальності за самого себе й свої батьківські обов'язки.

— Уважно слухайте дитину. Слухайте, що каже й куди веде вас Бог. Прислухайтеся не лише до того, що каже ваша дитина, а до того, що вона намагається сказати.

Почніть, наприклад, такими словами: «Я зрозумів, що дійсно образив тебе, коли затримався на роботі в день твого народження. Мені так шкода! Ти пробачиш мені?» І почекайте відповіді дитини, перш ніж просити про прощення наступної образи.

Якщо Ви хочете поповнити знання Біблії, почути відповіді на запитання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіопрограму ЛЕОНІДА ЯКОБЧУКА «ВІДВЕРТІСТЬ», яка виходить в ефір щоп'ятниці о 21.15 на першій програмі Українського радіо.

Прощення перших образ може потребувати від вас обох величезних зусиль. Наберіться терпіння. Коли мине перше оціпеніння, коли буде відкинута підробна забудькуватість, потече олива прощення, і ваші серця почнуть більше й більше розкриватися назустріч одне одному.

8. Якщо ви більше не пам'ятаєте образ, запитайте про них в дитини.

Поставтеся до цього серйозно. Це неможливо, щоб ви пам'ятали чи знали кожну рану. Але дитина пам'ятає їх і знає. Отож, розібравшись з заготовленим наперед списком образ, скажіть: «Я знаю, що ображав тебе і багато в чому іншому. Яка ще моя образа турбує тебе?»

Незалежно від відповіді, забуті вами образи є. Але якщо відповіді не буде, спробуйте вилити дитині своє серце, щоб вона ще раз почувала, що ви дійсно каєтеся й щиро просите в неї пробачення. Повторіть запитання. І, врешті-решт, інші рани також виявляться. Пам'ятайте: ви не повинні виправдовуватися. Якщо дитина вважає, що ви її образили, то ви повинні попросити пробачення, бо тільки це може привести до зцілення.

І коли всі ці вісім кроків ви пройдете до кінця, обіцяю вам, ви обоє будете плакати від радості. Тому що прощення — це глибоке зцілення й для того, хто його отримує, і для того, хто його дає.

Коли розмова закінчиться, подякуйте дитині. Знову скажіть їй, що ви її любите. Потім запитайте: «Ти знову можеш відкрити мені своє серце? Ти згодна зруйнувати стіни, якими оточила себе, намагаючись захиститися?»

І якщо він чи вона вирішить відкритися вам, ви вступите в еру таких взаємостосунків зі своєю дитиною, які, як ви раніше думали, бувають лише в книгах.

Церквам ХВЄ України, християнським Церквам, яким не байдужа доля українського народу ЗВЕРНЕННЯ

Дорогі брати й сестри, мир вам і благодать від Того, «Хто був, Хто є і Хто має прийти» і Якому належить вся слава й честь, подяка й благословення на вічні віки!

В історії Ізраїльського народу були періоди, коли люди спокійно відвідували храм, приносили жертви перед лице Господне, насаджували виноградники, будували будинки, ростили дітей. Та були часи, коли їм загрожувала небезпека, — як за днів царювання Йосафата, Езекії або Естер. Тоді вони зверталися спільно в постах і молитвах до Господа — і були почуті: Він чудово виходив назустріч і захищав Свій народ.

У наші дні ситуація набагато складніша й небезпечніша, ніж у дні згаданих правителів. Їм загрожувало фізичне знищення, сьогодні ж існує реальна загроза духовно-морального спустошення народу Божого й всього народу України як нації. Ми з вами маємо дорогоцінний досвід: спільні молитви церков України посприяли безкровному розв'язанню питання президентських виборів. Ми щиро вдячні за це Богові.

Події останніх місяців цього року спонукають бити тривогу й закликати до рішучих духовних дій. Усім нам відомо, що Україна, вражена Чорнобилем, вмирає і ліків проти цього зла немає. Більше того, тютюн, алкоголь та наркотики, як лісова пожежа, пожирають сотні тисяч молодих людей — цвіт нації. Епідемія СНІДу, туберкульоз та ракові захворювання роблять свою нищівну роботу. До цих болючих проблем додаються духовно-моральні хвороби: на повний зріст підводяться окультизм, сатанізм, розбещеність, збоченість, жорстокість і насилля. Зовсім недавно всі предстоятелі Церков України, Президент України, Верховна Рада України та Кабінет Міністрів отримали гнівного листа від керівників об'єднань гомосексуалістів та лесбійнок (вони вже мають в Україні зареєстровані об'єднання) з вимогою сприймати їх без критики та осуду, надати їм повну свободу діяльності і закріпити їх права на законодавчому рівні. Велике обурення наповнює серце, коли читаєш ці гидотні заяви духовно зіпсованих людей. Тут згадуються слова апостола Павла до церкви в Римі: «Називаючи себе мудрими, вони потуманіли, тому Бог видав їх на розум перевернутий, щоб чинили непристойне» (Рим. 1:22, 28).

На жаль, більшість європейських країн обрали шлях вседозволеності й аморальності, викидаючи християнські цінності за борт свого європейського корабля.

Тому, враховуючи явну загрозу, що насувається на нас, на наших дітей і весь народ України, ми звертаємося до всіх християн України з проханням стати на сторожу з постом та молитвою до Бога милуючого, щоб Він втрутився в цей процес і зруйнував наміри безбожних людей. І оголошуємо РІК МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ, починаючи з 1 листопада.

Просимо молитися:

1. За освячення вірних (залишити явні й таємні гріхи, простити всім і вибачитися самому, подати руку ближньому й благословити його, говорити й чинити по правді) та за єдність Божого народу.

2. За злиття Божої благодаті на Його Церкву.

3. За оздоровлення України (духовне й фізичне) та керівників нашої держави.

4. За переслідуваних дітей Божих в інших країнах.

Єпископи та старші пресвітери обласних об'єднань церков ХВЄ, Старший єпископ ЦХВЄ України М. Паночко

Холодний дощ

Холодний дощ шибки полоще,
І верби хиляться сумні,
А серце вірити не хоче,
що вже минули літа дні.

Хоч журавлів прощальні звуки
Давно затихли в сизій млі,
І клен крислатий від розпуки
Лист жовтий ронить до землі, —

В душі моїй весна панує
І розцвітає щастя цвіт.
Холодна осінь не зруйнує
І не відніме цілий світ

Того тепла, що уділила
Святая неба благодать,
І навіть вся ворожа сила
Його не зможе відібрати.

Так, я усе живу весною!
Нехай проносяться літа
І непомітно сивиною
Волосся старість пропліта,

А я завжди радію в Бозі.
Він обновляє знову й знов
Ослаблі сили на дорозі
І зігріва мою любов.

Нехай шибки цей дощ полоще
І хмари криють небокрай,
Хай люте зло кругом клекоче, —
В душі моїй — чудовий рай!

Рідна земля

Жито. Дорога. Прозора блакить...
Мчаться хмаринки крилаті.
Можна хіба ці поля не любить,
Рідний свій край не кохати?

Можна хіба шепотіння ланів
Серцем своїм не відчуті?
В полі розсіяних маку вогнів
Права не маю забути.

Йду я і кланяюсь рідній землі,
Гладжу пахуче колосся...
Ніжно, як мати голівки малі
Гладила, наше волосся.

Простору скільки, і все це — моє,
Рідне близьке і знайоме...

Радісно серцю відразу стає —
Знову іду я додому.

Може, десь є ще і кращі місця,
Може, є даль голубіша,
Серцю ж моему доріженька ця
Понад усе, наймиліша.

Старі каштани

Стоять золотисті каштани
І дивляться десь в далечинь.
Аж поки невидною стане
Ключа журавлиного тінь.

Скорботою дума їх в'яне,
Хоч осінь їх так золотить.
Та скоро вже день той настане,
Що й листячко з них облетить.

А вітер байдуже розвіє
Його по холодній землі,
Старенький каштан посивіє,
Замерзне сльоза на гіллі.

І, може, над ним посміється
Зла доля, що часто царить,
Ніколи весни не діждеться,
В печі він дровами згорить.

З каштаном старим і я плачу,
В очах журавлі мерехтять...
Бо, може, вже їх не побачу,
Як знову до вас прилетять.

Бо, може, й мені не судилось
Зустріти майбутню весну —
Нехай... Лиш одного хотілось,
Мету досягнути одну:

Як можу я словом зігріти
Серця, що їх лід обложив, —
Хоч навіть для цього й згоріти —
Тоді я не марно прожив.

Михайло Сташук народився в селі Ужинець Рівненської області в 1921 році, де жив і звідки відійшов у вічність 1993 року. Крізь усе життя проніс любов до Господа Ісуса, а також до поезії, яка була для нього одним зі способів оспівати свого Спасителя. Тому не розлучався з ручкою й блокнотом, прагнувши кожну хвилину використати для того, щоб написати про милосердя Господа до людей, про красу Його творіння, проплинність часу.

«С у мене вітчизна святая» — третя збірка автора, вірші з якої пропонуємо читачам.

Михайло СТАШУК

Осінь

Частіше ховається сонце в імлі,
Задумою дише ставок,
Обвисли нитки проводів до землі
Вагою дзвінких ластівок.
Намиста співочого довгі ряди
Зібрали всю тугу полів,
Погнуті плодами багрянні сади
До серця говорять без слів.
Вже літо промчалось гарячим конем
Кудись у захмарену даль,
Та вже й не гадай, що його доженем,
І душу окутує жаль.
Минула пора, де буяла краса,
Де пахла щедрота ланів,
На віях повисла сльоза, мов роса,
Як шкода, як шкода тих днів!
Літа так пробігли мої. Назавжди,
Пронеслися наче той дим.
На скронях вже старості перші сліди,
Немов і не був молодим.
Та хай пролітають нескорені дні,
Пливуть, мов весняна вода.
І в старості будуть звучати пісні,
Як буде душа молода.
Щоб тільки вона не старіла в мені,
А, повна високих дерзань,
Зоріла не тільки у радісні дні,
А й серед невдач і страждань.

Ялини

Тихо падають сніжинки,
Спочиває вітровій...
Одягаються ялини
В пишні шати снігові.

Гарно їх зима покрила,
Кожній теплий кожушок,
Кожній шубка біла-біла
І легенька мов пушок.

Так їм добре в цій обнові,
Вже й морози не страшні.
Будуть снитись дні чудові,
Дні весняні, запашні.

Я собі на них дивлюся —
І немає щастю меж,
Бо колись таким з'явлюся
Перед Господом я теж.

Шати білі Він дарує
Всім, хто вслід за ним пішов,
Тим, ким Божий Дух керує,
В кому віру Він знайшов.

Але шати ті біліші
Ніж зими пухнастий сніг.
Тільки треба сили більше,
Щоб ту святість я зберіг.

Перпетуя: подвиг її віри

Історії тих, хто прийняв мученицьку смерть в перші століття існування християнства, відомі нам з розповідей свідків, які потім передавалися з покоління в покоління. Та про одну мученицю зберігся дивний древній документ — написаний нею щоденник. Звали цю мученицю Перпетуя. Це була двадцятидворічна жінка, яка мала немовлятко, свого первістка. Про чоловіка Перпетуї нічого не відомо. Історики вважають, що він або помер, або ж покинув дружину з немовлям через те, що вона стала християнкою. Все, що вона розповіла у своєму щоденнику, відбувалося в древньому місті Карфагені в 202 році.

202 року під час правління імператора Септимія Севера Луція, який поклонявся єгипетському ідолу Серапісу, було видано указ, згідно з яким перехід у християнство та юдаїзм були заборонені. І хоч указ був спрямований перш за все на те, щоб зупинити навернення до Христа нових людей, свої наслідки він мав не лише для нововернених, але й для досвідчених керівників церков. Найбільш жорстокі переслідування довелося витерпіти християнам Карфагена, серед яких був служитель церкви Сатур, котрий зміцнював у вірі групу нововернених. Фібія Перпетуя та її рабиня Феліцитата, яка була на восьмому місяці вагітності, приєдналися до цієї групи, яка вивчала Євангелію. І саме вони стали тими людьми, які пережили на собі указ імператора. Разом з Перпетуєю та її рабинєю до страти були засуджені їхній вчитель Сатур та троє інших чоловіків.

Перпетуя була з багатї та знатної сім'ї. Ймовірно, що й

інші члени її родини були християнами. Але батько, котрий дуже любив свою єдину доньку, не прийняв християнства й тому вмовляннями та погрозами намагався змусити Перпетую відмовитися від своїх поглядів і зберегти своє життя задля нього, старого батька, та задля новонародженого сина. Але Перпетуя не піддавалася на вмовляння.

Та непохитна стійкість жінки незабаром була зломлена. Те, чого не міг добитися батько, зробило її безпомічне дитя, за яке вона безмірно хви-

й Перпетую, яка понад усе сумувала за своїм немовлям. Диякони купили їй велику свободу: вона могла кілька годин на день проводити у більш зручному місці. Там жінка мала змогу годувати свого сина. «Я погодувала своє дитя, виснажене від голоду, — писала вона. — З великим хвилюванням я поговорила про сина з матір'ю. Я намагалася втішити брата й віддала дитя під їхню опіку. Ці випробування я повинна була зносити протягом кількох днів, поки не отримала дозволу залишити не-

Едвін Лонг, «Перпетуя відмовляється поклонитися богині Діані»

лювалася. Але Церква робила все, що могла, для того, щоб полегшити долю ув'язнених. Християнам нерідко вдавалося підкупити тюремну сторожу. Можливо, й сама язичницька влада крізь пальці дивилися на взаємостосунки християн, які залишалися на свободі, зі своїми ув'язненими братами, сподіваючись на те, що це пом'якшить впертість ув'язнених. Відвідали віруючі

мовля в тюрмі... І тоді темниця стала для мене замком!» З наближенням дня страти сімейний конфлікт ставав дедалі гострішим. Батько Перпетуї прийшов в тюрму й благав її поставити сімейні стосунки вище від віросповідання. Та молода жінка залишалася стійкою та непохитною: «На ешафоті станеться те, що допустить Бог, бо я знаю, що наша стійкість залежить не від на-

ших сил, а від Бога». Коли її батько наступного дня дізнався, що його доньку кинуть в амфітеатрі до диких звірів, він зробив спробу її врятувати. Це був геройський вчинок, але влада міста наказала побити літнього чоловіка. «Горе мого батька заповдіало мені такий біль, – писала Перпетуя, – начебто мене саму побили».

Дні, які залишалися до страти, християни провели в духовних роздумах, при цьому «передусім турбуючись про свою гідність перед Богом і вірність Христу, ніж про страждання, які треба буде знести». Вони зустрічалися для молитви, поділили між собою останню їжу — переломили хліб на спогад про святу любов Бога й засвідчили натовпу перед тюрмою про свою віру.

В день страти заарештованих вивели на арену, де за римськими звичаями на потіху публіці чоловіків перед стратою катували. Біля воріт, що вели на арену, Сатур зупинився, щоб з останнім свідченням звернутися до Пудена, сторожа в'язниці, який згодом повернувся до Христа й сам прийняв мученицьку смерть. Після цього чоловіків вивели на арену, куди випустили ведмедя, леопарда і дикого кабана. Сатур був так пошматований та облитий кров'ю, що публіка, насміхаючись з нього, кричала: «Тепер він дійсно охрещений!» Біля входу в амфітеатр мучениць хотіли одягнути у прикраси язичницьких жриць, щоб кару зробити урочистішою. Але Перпетуя мужньо повстала проти цього: «Ми йдемо на смерть за те, що не хотіли торкатися ні до чого язичницького, звільніть же нас не лише в житті, а й у смерті від цього тягаря». Правова цієї вимоги була визнана. Перпетую та Феліцитату, яка в тюрмі народила дитину, роздягнули догола і вивели на арену, де на них спустили розлютованого бика. Але глядачі вже не могли більше бачити цих кривавих катувань, вони

почали гукати: «Досить!» Та навіть після цієї кривавої вистави, яка передувала страті, Перпетуя знайшла в собі сили для того, щоб голосно звернутися до друзів-християн: «Передавайте далі Слово Боже. Стійте в вірі, любіть один одного, і хай наші страждання не зіб'ють вас з істинного шляху!»

Потім Перпетую повели до гладіатора, який повинен був відрубати їй голову. Через нерішучість чи недостатню підготовку гладіатор з першого удару не вбив її. Перпетуя закричала від болю, потім взяла

тремтячу руку гладіатора, піднесла меч до свого горла — і її страждання закінчилися. Але не закінчилося свідчення про Христа. Ще багато людей, які були свідками страти, чи просто слухали історію про цю подію, але самі не змогли б знести таких випробувань віри, які випали на долю Перпетуї та її друзів, все ж були вражені їхнім прикладом відданості, який продемонстрував таку чисту любов і таку безмежну сміливість. Вони наверталися до Христа, і Церква, всупереч усім підступним планам ворога, постійно зростала.

170 тисяч християн щорічно помирає мученицькою смертю

Згідно з даними міжнародної організації з захисту прав християн щороку близько 170 тис. християн помирає мученицькою смертю, всього ж близько 200 млн. християн переживають переслідування та дискримінацію за свої релігійні переконання. Такі цифри були вказані в декларації про сучасні переслідування християн, яка була нещодавно підписана на з'їзді в Бланкенбурзі (Східна Німеччина) представниками православної, католицької та протестантської конфесій. В документі, що отримав назву Бланкенбурзької прокламації, зауважено, що в сучасній Європі християни всіх конфесій під лозунгами толерантності підпадають аж ніяк не толерантним репресіям і обмеженням. Автори документу говорять про небезпеку зростання антихристиянських настроїв в законодавстві, академічному житті та шкільній освіті. Нині, за їх словами, вчений, який вірить у Бога, може бути публічно осміяним, а звичайні християни, які не хочуть йти на компроміс зі своєю совістю, стикаються з насмішками і кар'єрними бар'єрами. Такі проблеми, йдеться у документі, можуть невдовзі перерости у відкрите переслідування.

В Пакистані озброєні особи по-звірячому вбили дітей місіонерів

Жорстокі переслідування християн тривають в Пакистані. 1 вересня цього року невідомі озброєні люди вбили двох підлітків з місіонерської сім'ї, яка співпрацює з підпільною місією «Донести Ісуса за будь-яку ціну». Нападники розрубали тіла 15-річного Шалома й 14-річної Шарон після того, як їх жорстоко вбили в одному з північних районів країни.

Шалома й Шарон викрали разом з їхніми батьками та двома молодшими сестрами за 10 днів до вбивства. Озброєні люди вимагали від них навернення в іслам, але ті відмовилися. «В результаті вони спочатку вбили Шалома, — свідчить інший підпільний місіонер Хавель. — Потім на очах у батьків згвалтували дівчину й відрізали їй груди, після чого вона померла».

Після вбивства злочинці облили мотоцикл і підпалили його в придорожній канаві разом з тілами вбитих. Поліція ж зробила неправдиву заяву про те, що це був нещасний випадок. «Поліція та збройні сили підтримують ці атаки, — повідомляють представники місії. — Хавель та його сім'я також постраждали від однієї з них. Їхній будинок був спалений, але Господь допоміг цій сім'ї втекти».

ДІМ МОЛИТВИ У ДОМІ ЗЛОЧИНЦІВ

Інакше, як чудом Господнім, це назвати неможливо. За всю свою історію Церква ХВС України не знала чогось подібного – 19 листопада відбулося відкриття дому молитви у Полицькій виправно-трудовій колонії посиленого режиму. Раніше в багатьох тюрмах, на території колоній облаштовувалися молитовні кімнати. Але завдяки старанню братів церкви міста Кузнецовськ, сприянню адміністрації колонії, зусиллю самих засуджених, фінансовій допомозі навколишніх церков і окремих осіб, а в першу чергу — благословенню Божому ми стали очевидцями ще одного чуда Господнього. «Сьогодні у нас безпрецедентна подія, — сказав пастор церкви Кузнецовська Георгій Гейко, — не тільки в Україні, але й, напевне, на території колишнього Радянського Союзу це перший молитовний будинок у зоні».

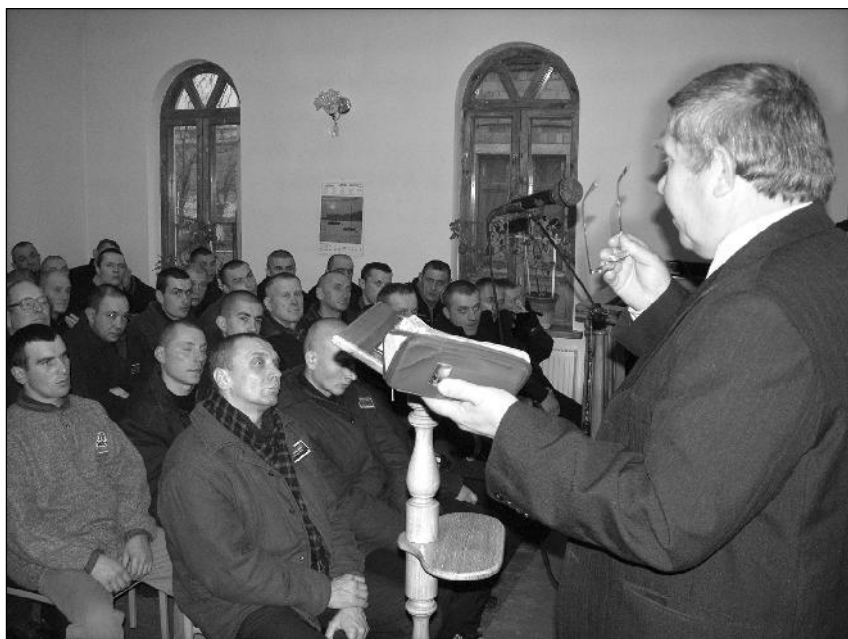
Якось у благородній ревності за дім Свого Небесного Батька Ісус Христос сказав релігійним лідерам такі слова: «Цей дім є домом молитви, а ви зробили з нього печеру розбійників».

Так було не тільки за часів земного життя Сина Людського. Доми молитви нерідко занечищувалися як руками самих служителів, так і вогонь Божих. За радянських часів храми та церкви перетворили у склади та конюшні.

Але Господь дивно робить у Своїй величі. Нещодавно на Рівненщині сталася подія, про яку можна сказати прямо протилежно: «З печери розбійників зробили дім молитви».

Шістнадцять років тому Дух Святий проговорив до брата Андрія Тимофіїва: «Невже, ти відмовишся спасати приречених на загибель?» — «Я не розумів цього, — каже Андрій Панасович, — але ці слова врізались в мій розум і не по-

лишали мене ні вдень, ні вночі. Спочатку думав, що так мене Господь кличе на служіння проповідника в церкві, але потім зрозумів, що потрібно йти проповідувати в тюрмі. Після недовгих вагань адміністрація цієї установи

дала дозвіл, і на Різдво 1989 року в цій колонії брати провели евангелізацію. На ній було присутніх більше 700 чоловік. Після проповіді Євангелії ми запропонували молитву за оздоровлення тіла. Більше половини присутніх в залі підняли руки на знак прохання за них помолитися. Ми відчули велику силу і зрозуміли, що тут Господь і що це служіння не можна залишати. З того часу в цій колонії ми стали регулярно проводити евангелізаційні служіння. Уже на третьому служінні ми запросили присутніх до покаяння. Першим, хто вийшов на покаяння, був Володимир Ткаліч — авторитет серед засуджених. Коли в'язні почали каятися, ми поцікавилися, що саме спонукує їх до покаяння. І тоді вони стали показувати свої рани, які не заживали, тіло гноїлося а в декого навіть було видно кістки. Володимир Ткаліч тоді сказав: «Як тепер ми можемо мовчати? Бачиш, що Господь зробив — рану, яка не гоїлася, в одну мить затягнуло». Вже через рік в цій зоні водне хрещення приймало 20 чоловік.»

Господь утверджував це служіння багатьма способами. Один із них — це те, що трапилось з першим новонаверненим братом Володимиром Ткалічом, якого всі в зоні сприймали як авторитета, а він раптом зробив такий крутий поворот. Диявол не міг змиритися з цим. Викликавши одного Володю серед ночі, більше тридцяти засуджених влаштували йому «розбори». Після того більше двох тижнів він навіть не вставав. Його друзі просили: «Скажи тільки слово — і ми відомстимо твоїм кривдникам». Але Володя мовчав. Бесідуючи тоді з Андрієм, він запитав: «Що я маю робити», на що той поставив зустрічне питання: «Що тобі підказує твоє серце». Володя відповів: «А у мене на серці мир і любов до моїх кривдників». Через це прощення

Володимир Ткаліч набув ще більшого авторитету серед друзів, ворогів і серед керівництва. Ворог задумав фізичну розправу над покайним грішником, але не врахував, що перемагає не сила, а любов.

Так само Господь утвердив і самого брата Андрія в його служінні. Після кількох відвідин цієї зони його викликали до місцевої прокуратури на бесіду, де прокурор поставив ряд запитань. — Не на всі я міг дати відповідь, — говорить Андрій Панасович, — в мене пропадав голос, трусилися коліна. Але на допомогу прийшов начальник колонії, який

Тепер служіння в колонії відбувається щоденно, а по неділях і на свята — за участю служителів і груп із церкви Кузнецовська. Тепер серед засуджених, які покаялися, є старший, який відповідає за проведення служінь серед тижня, а також співаюча група. Брати допомогли — і тепер вся житлова зона озвучена радіоточками, через які транслюється проповідь Євангелії й служіння. «Тепер, — каже Андрій Панасович, — адміністрація дала дозвіл на озвучення робочої зони і всіх кабінетів, але для цього потрібні кошти. Якщо хто буде готовий

теж був там присутній, і, вставши почав відповідати на прокурорські запитання. Він сам засвідчив, що відбувається в зоні після наших відвідин. Розповів за зцілення, за переміну життя ув'язнених, за припинення внутрішніх «розборок» з часу коли в зону принесли Євангелію.

«Ну й хай собі йде і проповідує», — такі були заключні слова прокурора. Тоді ж вони йому дали дозвіл на відвідування в'язнів у закритих камерах-одиночках — і вже проповідь Євангелії в цій тюрмі не зупинялася.

пожертвувати, то брати готові прийняти це як дар від Господа».

«...Боже, зміцнилося серце моє, я буду співати та славити Тебе!» — процитував Андрій Тимофійв із псалмів Давида, і цього було достатньо, щоб зрозуміти, в якому піднесеному стані перебував він, коли гості й засуджені переповнили зал. І перш за все радів з того, що зробили не люди, а Господь. «Я можу тільки радіти, що Господь сьогодні робить в нас і через нас», — каже Андрій Панасович. За шістнадцять років евангелізаційної праці в

цій колонії в Завіт Господа ввійшли понад 200 чоловік. Сьогодні багато з них є служителями, керівниками молоді, викладачами біблійних інститутів і просто зразковими сім'янами й християнами. Є такі, хто після звільнення поїхав додому і там самостійно взявся будувати молитовні будинки.

«Цей світ вчить: «Бери від життя все, що можеш взяти», а Біблія нас вчить: «Дайте в житті все, що ви можете дати». Якщо ми будемо жити за цим принципом, то буде рай на землі, — каже Георгій Гейко. — На мої очі навертаються сльози втіхи, коли на конверті

з грішми від старенької сестри написано «На дім молитви в тюрмі». Віддаваймо любов іншому, сіймо цю любов».

Служитель церкви Кузнецовська Петро Володимирович Каленик зачитав фінансовий звіт, в якому було відображено всі суми надходжень на будову — від десяти гривень до кількох тисяч. Але, що головне, — це не просто гроші — це жертва, яка від одних виявилася в грошах а від інших — важкою фізичною працею на будові цього дому молитви. І, як правильно підмітив заступник начальника управління з виконання покарань у Рівненській області,

Валерій Леонідович Філю: «Ніхто й ніколи не виміряє цієї любові, яка була вкладена в цю споруду, в ручну роботу й роботу різних людей, щоб на цьому місці була така гарна споруда». Потім він сам звернувся до засуджених зі словами: «В цьому благодатному місці ви зможете себе дійсно відчутти людьми, помолитися до Бога, оцінити життя, привести сюди своїх товаришів, щоб ця любов була ширшою, красивішою й більшою».

Старший пресвітер церков ХВС Рівненської області, Віктор Дем'янович Боришкевич перед молитвою посвячення дому молитви звернувся до присутніх словами із книги пророка Ісаї: «Цілопалення їхні та їхні жертви будуть Мені до вподоби на Моїм жертovníку, бо Мій дім буде названий домом молитви для всіх народів!» Після цих слів присутні брати-служителі звершили молитву, щоб на цьому місці зранені душі отримували зцілення, хворі оздоровлювалися, і коли сюди прийде грішник, щоб сила Святого Духа зійшла й на нього й він покався, щоб цей дім молитви насправді став домом молитви.

Юрій ТРОЦЬ

Я хочу розповісти вам про надзвичайне чудо, яке зробив Бог в моєму житті. Я народився в звичайній робітничій радянській сім'ї. В нас вдома ніколи не говорили про Бога. Можливо, тому, що батьки були дуже зайняті й не приділяли достатньої уваги дітям, тобто суєта, робота повністю їх поглинала. Про Бога ніхто ніколи не говорив. На мій сором, я навіть не знав, хто такий Ісус Христос. Чесно кажучи, в той час мене це й не дуже цікавило. Можливо, через те, що недалеко від нас жив церковний служитель, я часто з ним спілкувався і був у нього

«Раніше мені Бог був не потрібний»

го в гостях, часто звертався до нього за допомогою. В нього в будь-яку годину доби можна було придбати спиртне й багато чого іншого. Майже на всі великі християнські свята до нього з'їжджалися такі ж церковні служителі з інших великих міст, щоб разом побенкетувати, посвяткувати. І, дивлячись на їхнє розпутне життя, я часто запитував себе: «Який же це Бог, коли Його служителі ведуть такий спосіб життя?» Їхній спосіб життя

нічим не відрізнявся від мого. Я думав, що весь світ лежить у злі, немає ніякого Бога — і продовжував жити своїм життям. Я жив в своє задоволення, скоював злочин за злочином, не замислюючись ні над чим.

Одного разу коли я скоїв важкий злочин, то опинився на лаві підсудних. І перебуваючи в слідчій камері, я відчув себе самотнім, безпомічним і безсилим. Я зрозумів, що нікому не потрібний. В камері було чотири людини. В їхніх очах

можна було побачити ненависть і злість. Я зрозумів, що ми всі — однакові. Всі ми зробили якийсь злочин і всі потребуємо допомоги. Десь на третю чи четверту добу мого перебування в ізоляторі до нас в камеру підсадили молодого звичайного хлопця. Але цей простий хлопчина приніс в нашу камеру світло Боже. Цей хлопець виявився віруючим, якого ми відразу назвали «штундою». Цей «штунда» вселив у нас живу віру в Бога. Він не переставав нам свідчити про Бога, про Його чудеса, про Його милості. Він сказав, що він тут у камері не випадково, що в його житті Бог робить часто так, що він опиняється в місцях, де людям потрібно розповісти про Бога. Він сказав, що через три дні вийде на волю. І ось протягом тих трьох днів він з нами молився. Вся камера, всі, хто там перебував, молилися разом з ним. Там був один спортсмен, майстер спорту, тренер-штангіст, двометровий хлопець вагою 150 кг. Здається, такий сильний хлопець, ні в чому не має потреби, але він разом з нами ставав на коліна й молився. Він теж відчув себе безпомічним і самотнім. В камері був один наркоман, який не піднімався з нар, ми всі чекали, що він помре. А цей віруючий хлопець Вася майже на руках його піднімав і просив, щоб він хоч кілька разів віджався від стіни, щоб його ворог остаточно не забрав. Він молився за нього. Але найбільше мене здивувало, що через три дні цей Вася вийшов на волю й неодноразово передавав передачі цьому наркоману, хотів його хоч трохи підтримати, хоч був йому зовсім чужим. І тоді я зрозумів, що є живий Бог, що є справжні віруючі люди.

В 2000 році я прийшов з покаванням до Господа. Господь почув мене й простив мені. В 2001 році я прийняв

водне хрещення — й увійшов у заповіт Господа. Я пообіцяв Йому свою добру совість — і вже шість років живу з Ним. Тепер я маю ціль життя, я можу сказати, що я щасливий. Часто люди кажуть: «От, потрапив в тюрму — і став віруючим, а раніше йому Бог був

непотрібний». Я згідний з цим виразом. Раніше мені Бог був не потрібний. І тому Він в житті кожної людини допускає такі ситуації, щоб звернути людину зі шляху, який веде до загибелі. Одного разу Господь послав і мені таку ситуацію, і я дякую Йому, що Він знайшов мене, що Він вказав мені правильну дорогу. Ісус Христос запрошує прийти до Нього всім струдженим і обтяженим, Він хоче їх заспокоїти. І я закликаю кожну людину: ідіть до Бога, тільки в Ньому ваші душі знайдуть спокій і втіху.

Юрій БЕБЕШКО

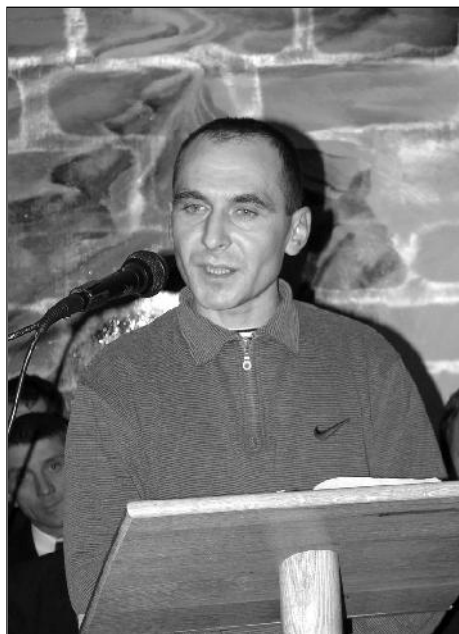

Фото Юрія Костюка

Подяка

за хліб, за мир, за Україну

Я буду Тебе величати, о Боже мій, Царю, і благословлятиму Ймення Твоє повік-віку!

Я кожного дня Тебе благословлятиму, і хвалитиму Ймення Твоє повік-віку!

Великий Господь і прославлений вельми, і недослідиме величчя Його! Рід родові буде хвалити діла Твої, і будуть могутність Твою виявляти! Про пишну славу величчя Твого, про справи чудовні Твої розповім!

Славу Господню уста мої будуть звіщати, і благословлятиме кожне тіло святе Його Ймення на віки віків!

Псалом 144

Все, що робиться вперше, має свою особливу та незабутню цінність. Навіть якщо воно має якісь недоліки чи незначні недоробки. Читаючи в пресі або чуючи усні відгуки про святкування Всеукраїнського Дня подяки в Національному палаці «Україна», повністю погоджуєшся із авторами теплих та хороших слів. Хоча з

другого боку, розумієш, що не все там було так, як планувалося чи мріялося. Були окремі прорахунки в підготовці, в самому проведенні, найбільш гірким стало відверте ігнорування цього заходу з боку представників вищих ешелонів влади, деяких християнських конфесій та засобів масової інформації. Все це було. Але було й інше — реальне відчуття свята. Дійсного Свята подяки Тому, Хто спонукав серця ініціаторів на цей захід, допоміг його організувати й благословенно провести.

Думка започаткувати про-

ведення щорічного Свята подяки Богові обговорювалася служителями Церкви християн віри євангельської України вже давно. На черговій зустрічі з Президентом України єпископ М.С. Паночко озвучив цю ідею, закликавши всі християнські конфесії підтримати її. І щоб не бути голосливим, Церква ХВС розпочала підготовку до свята. Воно потребувало значних духовних, фінансових та організаційних зусиль. Враховуючи те, що цей День подяки мав статус всеукраїнського, потрібно було вибрати й відповідне місце,

В.Лисенко

Ігумен Євстратій

Єпископ Діонісій

яке б могло й за кількістю місць і за значимістю відповідати цьому заходу. Було обрано Національний палац «Україна». Хоча оренда цього приміщення коштувала досить багато, у цьому був особливий зміст. Маркіян Трофим'як, єпископ Римсько-Католицької церкви у своєму привітанні зауважив: «Сидячи в залі, я думав про те, що цей палац будувався з зовсім іншими намірами й тут звучали зовсім інші слова. Від часу, коли Україна здобула незалежність, тут почало звучати Слово Боже. А сьогодні воно домінує — Боже Слово й слово подяки Господу за Його безмежні дари».

І от 7 жовтня цей палац зібрав тисячі християн, у чийх серцях палало бажання прославити Господа й подякувати Йому. Ще більше з тих чи інших причин не змогли прийти в столицю, але участь у святі взяв майже кожен член Церкви ХВС України: за цей захід вже давно молилися у церквах і жертвували на його проведення.

На просторій сцені — за нашою українською традицією — подячний стіл, на якому плоди землі, а на чільному місці — Хліб. Запашна пальниця та Біблія: хліб земний та хліб духовний. Пояснюючи причини, які привели всіх в це приміщення, Михайло Степанович Паночко сказав: «Сьогодні Церква християн віри євангельської святкує День подяки. У центрі свята — не сам день, не люди, не наші ви-

ступи. У центрі ми хочемо бачити Ісуса Христа. Він зібрав нас з різних куточків України, ми з'їхалися з одною ціллю — сплести вінок хвали й подяки всемогутньому Богові».

У цей вінок впліталися га-

зав: «Давид дає характеристику Богові: Він не тільки великий, не тільки сильний, не тільки могутній, а й добрий, милостивий, щедрий і благий. Це Його внутрішні риси. Чому Давид порушив цю тему у

рячі, щирі молитви Богові, проповіді, пісні у виконанні зведеного хору, який складався з більш як трьохсот учасників, музичних гуртів, співаків. Зворушливим був виступ львівського дитячого хору під керівництвом Галини Самусь, який через щирі дитячі уста прославив Того, Хто достойний слави й подяки. Барвисте розмаїття свята доповнювали виступи християнських гуртів «Авен-Езер» та «Вічність» з Рівного, «Джерело» з Івано-Франківська, солістів Павла Юзька з Одеси, Олега Богомаза з Бердичева, Лариси Козинюк з власним віршем «Я дякую Богу».

Узявши за епіграф слова Давида з 49 псалму, єпископ ЦХВСУ Михайло Паночко у своєму вступному слові ска-

своїх псалмах? А це не один псалом, а десятки! Якщо Давид мав підстави дякувати Богу й хвалити Його, то ми маємо їх набагато більше. Ісус, перебуваючи на землі, дякував дуже часто. А чи ми з вами вдячні? Одна з ознак останнього часу, про яку згадано в Другому Посланні до Тимофія: люди будуть невдячними. Наші серця мають бути переповнені хвалою й подякою. Якщо ми навчимося дякувати тут, на землі, то продовжимо хвалу й у вічності».

Присутні мали змогу подивитися відео-сюжет про життя, служіння та працю Церкви ХВС України. Потім зібрання привітали гості: від імені київського міського голови Леоніда Черновецького Віктор Лисенко, від імені УПК

КП ігумен Євстратій (Зоря), від імені Глави УГКЦ єпископ-помічник Верховного Архієпископа Діонісій (Ляхович), Луцький єпископ-ординарій РКЦ Маркіян Трофим'як, від Всеукраїнського союзу об'єднань євангельських християн-баптистів Григорій Комендант, єпископ Об'єднаної Церкви християн віри євангельської Людвіг Галасінський, народний депутат України Олександр Турчинов.

У промовах усіх, хто виступав наголошувалося, що віруючі конче повинні дякувати Богові й славити Його. Але, як зауважив Григорій Комендант, «з десяти прокажених, яких зцілив Ісус, тільки один повернувся, щоб подякувати. А де ж дев'ять? Треба ще закликати цих дев'ятьох, закликати всю Україну до пробудження. Де ті пророки, що піднімуть її? Про це потрібно молитися». Ігумен Євстратій сказав: «Ми маємо єдине моральне вчення, яке дав нам Ісус Христос — Святе Писання. І повинні запроваджувати його в суспільство. За мою спиною стоїть великий хор. Його голос чути значно краще, аніж голос мене одного, чи Михайла Степановича, чи когось із вас. Але коли ми промовляємо всі разом, нас чути дуже добре. І наш обов'язок як учнів Христа — перед обличчям світу свідчити про духовність та мораль». Олександр Турчинов нагадав про інші жнива, які будуть в історії людства: «У цю осінню пору інколи важко дихати: душить дим, господарі сплячуть бадилля. І наше свято нагадає нам про великі жнива, які скоро прийдуть. Скільки злоби, бруду, зневір'я, невдячності й крові навколо! Ідуть останні дні, скоро прийде наш Господар, Який візьме гарні плоди, а бадилля спалить».

Перша частина Свята подяки закінчилася загальною молитвою, коли на сцену піднялися всі старші служителі обласних об'єднань церков

ХВС і в щирій молитві дякували Богові за хліб, за мир, за Україну. Ведучі свята Лариса Козинюк та Ростислав Шкіндер у ту мить тримали українську паляницю та Біблію. І на продовження молитви під високе склепіння залу полинув гімн, який з повним правом можна назвати гімном усіх християн світу: «Великий Бог!»

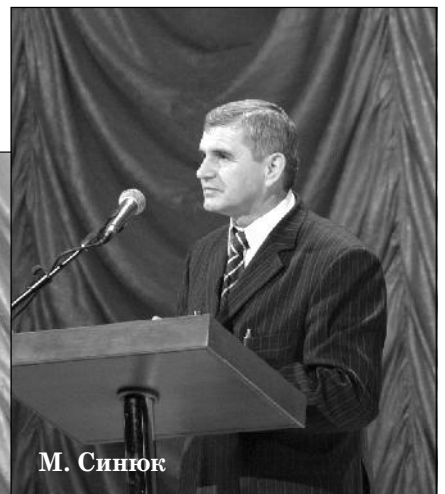
Друга частина свята висвітлювала гасло Дня подяки: служителі говорили проповіді й звершували молитви за хліб (єпископ Іван Хрипта), за мир (єпископ Віктор Боришкевич), за Україну (Микола Синюк). І ніби підбиваючи підсумок усього, що прозвучало на цьому велелюдному зібранні, із заключним словом до присутніх звернувся старший єпископ ЦХВСУ Михайло Паночко.

Під час перерви єпископи Михайло Паночко та Микола Синюк провели прес-конференцію для засобів масової інформації, на якій було озвучене звернення Церкви ХВС до Всеукраїнської Ради Церков та релігійних організацій, Ради представників християнських церков та до Ради

євангельських протестантських церков. У ньому було згадано милість Божу щодо нашого народу та українського краю й висловлено переконання, що за це кожен християнин повинен дякувати Господу, а також прозвучав заклик до предстоятелів усіх Церков спільно звернутися до Президента та Верховної Ради з ініціативою про розгляд питання стосовно встановлення в Україні відзначення Дня подяки Богові.

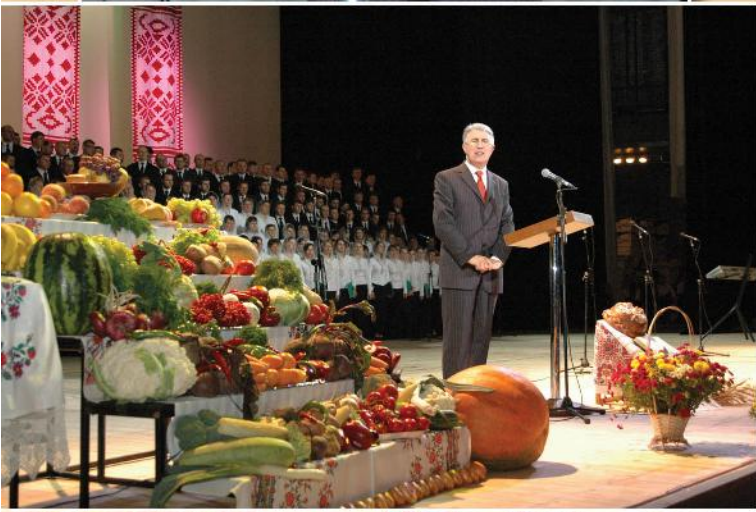
Отже, свято відбулося. І свято продовжується. Продовжується в місцевих церквах, в родинах і в серцях вдячних християн. Продовжується, бо душа, в якій живе Дух Святий, не може бути черствою до Господніх щедрот, які Він дає щодня, щохвилини. І незалежно від того, чи відзначитиметься в майбутньому День подяки на державному рівні, він буде жити в церквах, в Україні й на цій землі, допоки на ній буде Христова Церква.

Юрій ВАВРИНЮК

М. Синюк

В. Боришкевич

Останній дзвоник літа

**Під білим сонцем вигоріло літо,
І зблякла зелень, визріли літа.
І на узліссі, в жовтий дим залитім,
В останній дзвоник літо калата.**

**Уже відцвів барвистий килим квітів,
Лиш запізнений дзвоник доганя
Серпневу тінь, яка закрила літо,
Й побігла геть, хутчіше від коня.**

**За теплим літом тягнуться ключами
Літа життя в осінньо-жовтий дим,
Що пролетять хмаринками над нами,
Упавши в душу смутком дощовим.**

**Пора осіння підсумок підводить,
Земля здає екзамен на плоди.
Й моє життя до фінішу підводить,
Немов би каже: «Пізно вже цвісти.**

**Уже пора врожай життя збирати,
До Божих ніг покласти в дар літа».
...Я слухаю, як вічність б'є набатом,
Як в пізній дзвоник осінь калата.**

Юрій ВАВРИНЮК